

Non-profit:
een uitbreiding van
het ondernemers-
landschap

GRAYDON
open in business

Overname en gebruik van dit onderzoek wordt aangemoedigd bronvermelding "Graydon Belgium". Deze brochure is louter ter informatie opgesteld. De gegevens zijn ontwikkeld en verwerkt op basis van de Graydon-databanken. Uitgever, informatieverstrekker noch auteurs kunnen aansprakelijk gesteld worden voor mogelijke onnauwkeurigheden. De uiteindelijke interpretatie van de gegevens is voor rekening van de lezer.

Gelieve als bron 'Graydon Belgium' te vermelden

Graydon Belgium nv

Uitbreidingstraat 84-b1

2600 Berchem

Contact: Gerd De Smyter - Corporate
Communications

Tel.: 0474 49 00 69

www.graydon.be

Inhoud

1. Voorbeschouwing door Tine Holvoet, Senior research associate Vlerick Business School	4
2. Voorwoord door Eric van den Broele, Senior manager Research & Development, Graydon Belgium NV	7
3. Samenvatting.....	11
4. Cartografie van de populatie binnen de non-profit sector	13
4.1. Algemene populatie en groeitendens	13
4.2. Sectorale benadering	15
4.3. BTW-plichtige non-profitorganisaties	20
4.4. Non-profitorganisaties met jaarrekening.....	22
4.5. Startende Non-profits, stoppers en netto-groei.	26
5. De Non-profit als verschafter van werkgelegenheid.....	29
5.1. Meting op basis van sociale balansen	29
5.2. Sectorale benadering op basis van sociale balansen	32
5.3. Meting op basis van de RSZ-categorieën.	35
6. De economische gezondheid van de non-profit	36
7. Hoe de non-profit haar betaalafspraken nakomt	38
8. De non-profit financieel benaderd	39
8.1. Enkele algemene waarnemingen	39
8.2. Liquide middelen en geldbeleggingen.....	42
8.3. Terreinen en gebouwen	45
8.4. Eigen vermogen.....	47
8.5. Omzet	48
9. Methodiek	51
9.1. De Graydon-dataset	51
9.2. Onderzoeksterrein en definities: bedrijven, non-profit, ondernemingen	52
9.3. Sectorale benadering	53
9.4. Betaalgedrag	53
9.5. Van data naar inzicht: de Graydon- activiteitsscore	54
9.6. Van data naar inzicht: meten van financiële gezondheid door middel van de multiscore... ..	54
Bijlage 1: Opdeling van de types entiteiten naar activiteitsgroep op basis van NACE 5 digit code	56
Bijlage 2: Hergroepering van de Graydon-sector 'Andere activiteiten'	60
Bijlage 3: Verhoudingen van totaal aantal gepubliceerde VTE's op sociale balansen versus aantal VTE's binnen de non-profit.....	62

Bijlage 4: Opdeling van de non-profit organisaties die geen drager zijn van een NACE-code op 5 digits	65
Bijlage 5: Regionale uitsplitsing: aantal non-profitorganisaties volgens Graydon-sector per gewest..	72
Vlaams Gewest	72
Brussels Gewest.....	73
Waals Gewest.....	74
Bijlage 6: Regionale uitsplitsing: aantal BTW-plichtige non-profitorganisaties volgens Graydon-sector per gewest.....	75
Vlaams Gewest	75
Brussels Gewest.....	76
Waals Gewest.....	77
Bijlage 7: Regionale uitsplitsing: aantal publicatieplichtige non-profitorganisaties volgens Graydon-sector per gewest	78
Vlaams Gewest	78
Brussels Gewest.....	79
Waals Gewest.....	80
Over Graydon	81

1. Voorbeschouwing door Tine Holvoet, Senior research associate Vlerick Business School

Tine Holvoet wordt gewaardeerd voor haar multidisciplinaire aanpak. Voor de periode 2012-2015 adviseerde ze de Vlaamse Overheid over ondernemerscultuur (Steunpunt STORE). Met haar bijdrage aan de Global Entrepreneurship Monitor bouwde ze een internationaal netwerk op en leverde ze een jaarlijks assessment van ondernemende attitudes, activiteiten en ambities in België. Sinds 2016 richt ze haar focus op ondernemerschap en disruptie in de financiële sector.

Moet je anno 2018 een bvba of nv oprichten om van een ondernemende *way of life* te spreken? Met de hervorming van het ondernemingsrecht wordt ondernemerschap een eigentijds en-en-verhaal, inclusief kmo's, *social entrepreneurs*, micro-ondernemers, groeibedrijven, *startups*, P2P-ondernemers en freelancers. Een sterke ondernemerscultuur toont immers de werkelijkheid en plaatst een divers ondernemersverhaal in de spotlights. Succesvol ondernemerschap en de gecreëerde toegevoegde waarde kan zo breder begrepen en ingevuld worden. Rolmodellen duiken op in een ruimere context en het jargon wordt aangevuld met minder generisch *business lingo*. En... onafhankelijk van het statuut van een organisatie kan het debat gaan over tewerkstelling, zelfontplooiing en innovatie, toch de bron van de onbegrensde aandacht voor het onderwerp?

Vanaf 1 November 2018 zal de term 'ondernemerschap' de lading dekken. Met de hervorming van het ondernemingsrecht maken Minister Koen Geens en zijn kabinet komaf met een verouderd en eng ondernemerschapbegrip. Tot nu telden we enkel vennootschappen zoals bvba's en nv's onder 'echt' ondernemerschap. Met de wetwijziging zullen vrije beroepen (denk aan een advocatenkantoor of architectuurbureau), landbouwbedrijven en vzw's eindelijk meetellen als volwaardige ondernemingen. Daarmee wordt de kijk op ondernemerschap vanuit het wettelijk kader alvast verruimd. Deze uitbreiding strookt met het pleidooi voor een meer divers ondernemerschapbegrip, een advies dat we op basis van onderzoek aan Vlerick Business School sinds 2012 expliciet formuleren.

Het beeld moet ook worden bijgeschaafd, want in vergelijking met onze buurlanden kan succesvol ondernemerschap in Vlaanderen immers op weinig waardering rekenen. Volgens de Global Entrepreneurship Monitor geeft slechts 57% van de Vlamingen aan dat succesvolle ondernemers een hoge status genieten. Daarnaast is de zelfperceptie problematisch. In 2015 vertrouwden slechts 3 op 10 Vlamingen op hun eigen kennis en vaardigheden om een zaak op te starten. Het zelfvertrouwen is dermate laag dat we er internationaal mee opvallen, zeker wat vrouwen betreft: 79% van de bevroegde vrouwen gelooft niet in haar eigen kennis, bekwaamheid en ervaring om een onderneming te starten. De *fail forward* campagnes van de afgelopen jaren kwamen geen dag te vroeg.

Wat is er nog aan de hand? Een gebrek aan rolmodellen? De helft van de bevroegde Vlamingen stelt dat er in de media onvoldoende aandacht is voor de succesverhalen van nieuwe organisaties en ondernemers. Het gevoel dat succesvolle ondernemers als rolmodel beperkt *in the picture* staan, ligt in lijn met een analyse van het televisiejournaal in de periode 2003-2014 die we uitvoerden aan Vlerick Business School (Holvoet, Van Steen, Bosma & Crijns, 2014). Daaruit blijkt de aandacht voor ondernemerschap summier is. Het overwicht van boodschappen ging over *business creation* (de startup) als het enige scenario voor een ondernemende *way of life*. Er werd zelden gerapporteerd over overnames, en nog minder over zogenaamd heterodoxe professionele carrières, waar ondernemerschap en werknemerschap flexibel afgewisseld of gecombineerd wordt, laat staan over intrapreneurship of ondernemende werknemers. Het ondernemend proces werd meestal lineair beschreven, meestal als een *one-shot-story* van succes of falen en niet als bijvoorbeeld een reeks gelijklopende al dan niet succesvolle alternatieve inzetten. En nee, een vzw of ngo werd niet vermeld in het ondernemerschapsnieuws.

Wordt de complexiteit bewust vermeden? De ondernemer wordt steevast afgespiegeld tegenover een “problematische” ander: de saaie werknemer of nog erger de werkloze. De sociale en etnische achtergrond van de gerepresenteerde ondernemers is monotoon. Slechts een kleine minderheid van de besproken rolmodellen is een vrouw (20% van de geïnterviewde ondernemers in het journaal, 6,5% in het onderzochte krantennieuws in de periode 2003-2014 (zie Holvoet, Van Steen, Crijns, 2016)). Ook werd zelden het persoonlijk netwerk van ondernemers (succesvolle en onsuccesvolle) in beeld gebracht. Ondernemerschap werd ook consistent gerapporteerd als een politieke doelstelling: meer ondernemerschap is beter, in tegenstelling tot uitspraken in de UK waar meer ondernemerschap niet perse als een positieve politieke doelstelling wordt verwoord maar bijvoorbeeld als gevolg van crisis en afnemende kansen op de arbeidsmarkt.

De uitbreiding van het wetskader bewijst de positieve mentaliteitswijziging bij de overheid als het gaat over ondernemerschap. Ondernemerschap zelf is in volle transitie en dat komt duidelijk aan. Je zou kunnen zeggen dat het denken over ondernemerschap *entrepreneurial* wordt en dat Minister Koen Geens zich hier als een ware intrapreneur presenteert: “*Ondernemen een passie. Of dat nu binnen een bedrijfscontext is of binnen een vzw met maatschappelijke doelstelling, allen staan vroeg op, lopen heel de dag rond en zijn ’s avonds nog niet moe. Ik ben dan ook tevreden dat we met deze hervormingen hun passie kunnen ondersteunen en ongelijke behandelingen kunnen wegwerken. Het zijn zij die die met hun organisatie of bedrijf groei, banen en welvaart creëren. Als minister van Justitie is het dan ook mijn taak om hen een zo aangenaam mogelijk ondernemersklimaat te bieden met een ondernemersrecht dat is aangepast aan de moderne tijden.*” Nieuwe thema’s brengt hij zo indirect aan bod: hoe brengt ondernemerschap fundamenteel verandering in de samenleving? Wat is de impact van (sociaal) ondernemerschap op het welbevinden?

De Belgische wetgever telt vanaf 1 November dus meer dan een miljoen ‘ondernemingen’, waarvan 150.247 non-profit organisaties met rechtspersoonlijkheid (zoals geregistreerd op 1 januari 2018). Maar, is de inclusie van de vzw’s terecht? De data van Graydon laten toe om deze beleidskeuze te

documenteren. In een indrukwekkend rapport brengt Graydon alvast het belang van vzw's in kaart. We krijgen inzicht in de aantallen en de categorieën, in de gecreëerde tewerkstelling en in de economische gezondheid van de verenigingen in ons land. Via Graydon's scores kunnen we de impact van vzw's vergelijken met die van de 'bedrijven'.

Wat blijkt? Onze intuïtie zat goed toen we in 2012 reeds de keuze voor deze uitbreiding onderbouwden. Meer zelfs, we kunnen vermoeden dat ook de FOD Economie, VLAIO, en alle ondernemingsorganisaties de keuze van het kabinet Justitie zullen volgen wanneer blijkt dat de zogenaamde non-profit niet minder dan 39,49% van de grote (+100 werknemers) ondernemingen telt in België (waarvan 19,03% zelfs tussen de 500 en 999 werknemers tewerkstelt). Daarbij komt nog dat vzw's de afgelopen 10 jaar instonden voor 45,4% (!) van het totaal aantal nieuwe jobs in België. Vzw's zijn niet enkel uitstekende werkgevers, ze vertonen zich bijzonder financieel gezond en beschikken over stevige reserves. Is dan niet de vraag hoe we dit model als alternatieve *blockbuster* in de Gazelle-typologie kunnen integreren? En... hoe is het mogelijk dat de vzw niet eerder een volwaardige plaats kreeg in het debat? Dit lijkt op *hardcore* silo-denken?

Hoe kunnen we vanaf vandaag deze *best practices* detecteren en versterken? Kunnen we de ondernemers in vzw's een eerlijke behandeling garanderen? Je ziet het immers in elke business school, de enige *executives* die geen beroep kunnen doen op ondersteuning via subsidies zoals de KMO-portefeuille leiden een vzw of ngo. Komt hier verandering in en overschrijdt subsidiering binnenkort statutaire grenzen? Wat met belastingvoordelen? Graydon onthult hoe vzw's over enorme reserves beschikken. Met betrekking tot alle jaarrekening-publicerende non-profitorganisaties noteert Graydon een volume van 19,6 miljard euro (!) aan geldbeleggingen en liquide middelen. Op zich positief, maar toch rijst de vraag of deze beschikbare middelen efficiënt worden beheerd en geïnvesteerd? Het is duidelijk dat deze wetwijziging slechts de katalysator is voor een nieuw arsenaal aan slimme prikkels voor tewerkstelling en innovatie.

Tot slot een grote kanttekening. Bovenstaande positieve signalen komen van de actieve vzw's, en in het bijzonder de kleine groep van grote spelers die omzet publiceert. Graydon wijst echter op ongeveer 45% (!) van de non-profits die geen enkele activiteit meer ontplooiën en dus sluimerend een non-actief bestaan leiden. Meten is weten. Gellukkig heeft de wetgever via de nieuwe insolventiewet van 11 augustus 2017, ervoor gezorgd dat ondernemingen die een niet-actief bestaan leiden, sneller kunnen worden opgespoord om, desgevallend, uit het rechtsverkeer te worden gehaald. Een uitnodiging tot digitale hygiëne in de Kruispuntbank!

Tine Holvoet

Senior Research Associate

Vlerick business School

6 mei 2018

2. Voorwoord door Eric van den Broele, Senior manager Research & Development, Graydon Belgium NV

Binnen het Wetboek van economisch recht, in belangrijke mate hervormd door de 'wet houdende de hervorming van het ondernemingsrecht' aangenomen in de plenaire zitting van 29 maart 2018 en van kracht vanaf 1 november 2018, **wordt voortaan iedere rechtspersoon, dus ook elke vzw, ivzw of stichting, als onderneming beschouwd**¹.

Meer zelfs: ook 'iedere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid'² is voortaan een onderneming, behalve indien die organisatie geen uitkeringsoogmerk heeft en die ook in feite geen uitkeringen verricht aan haar leden of aan personen die een beslissende invloed uitoefenen op het beleid van die organisatie.

Ook bij het in voege treden van de insolventiewet op 1 mei 2018³ jongstleden, worden vzw's en stichtingen voortaan ten volle als ondernemingen beschouwd. Voortaan vallen vzw's en stichtingen onder het insolventierecht, wat in de praktijk betekent dat ze zowel failliet kunnen verklaard worden als beroep kunnen doen op opschorting onder de WCO indien ze nood hebben aan herstructurering.

In de memorie van toelichting met betrekking op het invoegen van Boek XX wordt gespecificeerd: "Wel nieuw is dat andere privaatrechtelijke rechtspersonen, zoals vzw's en stichtingen' eveneens als ondernemingen moeten worden gekwalificeerd, ook indien ze geen economisch doel nastreven".⁴

Dit is **het resultaat van een jarenlange mentaliteitswijziging**, een fundamentele wijziging in denken ook, waarbij de voornoemde wetswijzigingen indirect **de belangrijke impact erkennen van het vzw- en non-profitlandschap op de economische bewegingen in dit land**.

De wetgever onderneemt een meer dan lovenswaardige poging het ondernemerschap te stimuleren door het creëren van een nieuw en modern framework, conform aan de Europese ambities. Door de non-profit hierin te 'embedden' erkent die overheid hun economisch belang.

¹ Zie onder meer WER artikel 35.1(b)

² Zie onder meer WER artikel 35.1(c)

³ Wet houdende invoeging van het boek XX 'Insolventie van ondernemingen', in het Wetboek van economisch recht, en houdende invoeging van de definities eigen aan Boek XX in het boek I van het Wetboek van economisch recht. Belgisch Staatsblad 11/09/2017

⁴ In dezelfde alinea, memorie van toelichting blz 28 lezen we ook: "Dit is verantwoord omdat deze organisaties, ongeacht hun activiteiten, wegens hun vorm met rechtspersoonlijkheid een structuur vormen met soms verregaande gevolgen voor derden (bv. Afgescheiden vermogen, niet-aansprakelijkheid van de leden of "capital lock-in"). De vorm en de derdenwerkende gevolgen daarvan verantwoorden de toepassing van regels zoals het insolventierecht, publiciteit (zoals de KBO), hoofdelijkheid als regel van aanvullend recht of een afwijkend bewijsrecht. Deze regels veronderstellen en induceren een zekere vorm van professionalisering en zijn erop gericht om derden (zoals schuldeisers, werknemers of het publiek) te informeren en te beschermen.

Vzw's en aanverwanten leveren een belangrijke bijdrage aan de werkgelegenheid en de creatie ervan. Ze staan in belangrijke mate in voor de opbouw en het onderhoud van ons sociaal weefsel, zijn vaak belangrijke motoren voor innovatie. Kortom: **ook die organisaties maken deel uit van het DNA van het Belgische ondernemerschap dat zich telkens opnieuw laat kenmerken door grote diversiteit.** Bovendien: het begrip 'sociaal ondernemerschap' krijgt hier een nieuwe dimensie. Ook de non-profit staat in voor waardecreatie wat kan worden uitgedrukt in aandeel van het BNP, de tewerkstelling, ...

De nieuwe wetgeving maakt ook definitief komaf met een misverstand dat nog steeds in heel wat vzw's blijvend tiert. Ik heb het hier over de mythe waarbij een vzw geen winst zou *mogen* maken.

Natuurlijk zat het misverstand ingebed in de benaming: vzw staat voor 'vereniging zonder winstoogmerk'. **In werkelijkheid is het enkel de bedoeling dat mogelijke winst het maatschappelijke doel van de organisatie dient en dus niet wordt uitgekeerd aan de leden.**

De nieuwe wetgeving bepaalt het verschil tussen de traditionele vennootschappen en de verenigingen enkel nog aan de hand van dat voornoemde winstuitkeringsverbod. Anders gesteld: vennootschappen beogen de verrijking van de vennoten of aandeelhouders, de verenigingen en stichtingen mogen noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel uitkeren, tenzij voor belangloze doeleinden.

Gezien het maatschappelijke doel dat dergelijke organisaties willen dienen is nochtans **continuïteit een essentiële factor**: ik kan me weinig gevallen voorstellen waar een vzw slechts een kortstondig bestaan wil leiden. Voorwaarde voor die continuïteit is bijvoorbeeld dat er regelmatig wordt geïnvesteerd in nieuw materiaal, computers bijvoorbeeld. Dit kan in de praktijk enkel indien de organisatie, onder welke format ook, toegevoegde waarde creëert of binnenhaalt. Winst maken en opzijzetten, op die manier reserves uitbouwen om met die reserves te kunnen investeren, is dus voor dergelijke organisaties zelfs een *conditio sine qua non* die de voortzetting, uitbouw en groei ervan garandeert.

In andere gevallen is het uitbouwen van reserves niets anders dan een **uiting van goed bestuur**. Veel vzw's en stichtingen zijn subsidieafhankelijk. Als de subsidie plots blijkt weg te vallen moeten (een deel van) de werknemers misschien ontslagen en dus correct uitbetaald worden. Bovendien: de vraag of subsidies, de dag van vandaag alles behalve een verworven recht, ook later zullen verworven worden, blijft in veel gevallen een heikel punt. Om werknemers gemotiveerd te houden is het voor een bestuur belangrijk om hen net die uitbetaling –via het creëren van een bestemd fonds- te kunnen garanderen mochten de subsidiekanalen droog vallen. Tegelijk zal het –net omwille van die subsidieonzekerheid- voor vele non-profitorganisaties belangrijk zijn ook andere dan subsidie-inkomsten te genereren om zo de noodzakelijke continuïteit veilig te stellen.

Andere non-profits hebben dan weer nood aan een goed uitgebouwde 'oorlogskas'. Denk maar aan politieke organisaties die plots kunnen worden geconfronteerd met even plots uitgeschreven verkiezingen en dan onmiddellijk over de nodige liquiditeit moeten beschikken om het verkiezingsfonds te spekken.

Deze redenering is van toepassing op elk niveau. Zelfs het straatcomité, of het nu gaat om een vzw of een feitelijke vereniging doet er niet toe, dat jaarlijks een bescheiden straatfeest organiseert, zal graag wat geld opzij houden om een tegenvaller van de drank- en wafelverkoop door slecht weer te compenseren of om het jaar erop dat nieuwere en mooiere springkasteel te kunnen betalen. Indien echter het bestuur van mening is dat ze zichzelf met die reserves een al te royaal uitje kunnen permitteren kan er sprake zijn van verdoken winstuitkering...

Enkel al vanuit die benadering zijn **vzw's en stichtingen inderdaad ondernemingen die als dusdanig moeten 'gemanaged' worden**. Net dat blijkt niet altijd uit de realiteit. Zo bijvoorbeeld tonen we verder in deze studie aan dat sommige van die organisaties over de loop der jaren degelijke reserves hebben uitgebouwd. Echter: vaak worden die reserves beheerd op grootmoeders wijze⁵: de niet-renderende sok onder de matras. De non-profitsector heeft duidelijk nood aan professionalisering en degelijke begeleiding ter zake.

Deze studie heeft in eerste instantie de ambitie een dieper inzicht te geven in het vzw- en stichtingenlandschap. In wezen borduren we hier voort op de studie 'evoluties in het bedrijvenlandschap' die we in augustus 2015 publiceerden⁶. Hier gaven wij een gedetailleerd overzicht van het Belgische ondernemerschap: stand van zaken, evoluties, sectoren... Ook de vzw's en stichtingen werden er –zij het summier- behandeld.

Met dit dossier over de non-profit in België geven wij minstens een aanzet tot een nauwkeuriger definiëring van die Belgische non-profit. We inventariseren de KBO-entiteiten en gaan zo van ondernemingsnummer naar non-profitorganisatie. Nog anders: we brengen hier een cartografie van de KBO-entiteiten die betrekking hebben op de non-profit en zoeken aan de hand daarvan antwoord op de vraag welke werkelijk (economisch) actief zijn, in welke mate ze instaan voor werkgelegenheid en economische groei. We testen hierbij verschillende criteria. We documenteren, cross-checken met andere elementen en staven dit met harde cijfers. Natuurlijk blijven onze conclusies voor discussie vatbaar. U vindt in dit dossier ook het nodige materiaal om de discussie te voeden.

Want: over wie gaat het? Hoeveel non-profitorganisaties zijn er nu precies? Hierop vond je geen duidelijke antwoorden. Je vraagt je dan ook af waarop bijvoorbeeld besluitvorming zich baseert. Afgaan op de Kruispuntbank Ondernemingen en het aantal entiteiten tellen is geen oplossing. Niet alleen bevat de KBO nog steeds een pak anomalieën –die wij via onze interne Graydon-procedures en de inbreng van een team van 40 'dedicated' specialisten die handmatig en met oog voor detail sterk corrigeren-, bovendien zorgen we voor een duidelijk onderscheid tussen die organisaties die een sluimerend bestaan leiden en diegenen die effectief activiteit ontplooiën. En net binnen de wereld van de non-profit komen we verder in deze studie tot een ontluisterende vaststelling: ruim een derde van de als actief geregistreerde non-profitorganisaties heeft nauwelijks of zelfs geen enkele (economische) activiteit (meer).

Nog zo'n vraag. Hoeveel ondernemingen en dus ook non-profits worden er elk jaar opgericht? Ook hier heeft het afgaan op het jaarlijkse of maandelijks aantal bijkomende entiteiten in de KBO geen zin: de administratie vult nog steeds bij, en soms worden vandaag ondernemingsnummers toegevoegd met betrekking tot entiteiten die al jaren geleden werden opgericht.

We documenteren met de inzichten die we in deze studie naar voor brengen zowel de academische wereld, de wereld van de non-profit alsook het beleid te documenteren. Te inspireren ook. Zodat we samen verder kunnen bouwen aan de ondersteuning van ons economisch en sociaal weefsel, aan onze welvaart. Net dat maakt deel uit van de Graydon-missie.

Maar daar houdt het niet bij op. Dit blijft 'slechts een publicatie'. Om hiertoe te komen moeten we diepgaand graven. Achter de conclusies die we hier beschrijven hangen vele honderden tabellen en grafieken. Wij zijn graag bereid die academici en studiecetra die in deze materie verder onderzoek willen verrichten, eventueel in partnership, te documenteren.

⁵ Met deze beeldspraak doe ik alle grootmoeders onrecht aan, waarvoor mijn verontschuldiging.

⁶ <https://graydon.be/downloads/report-studie-evoluties-het-bedrijvenlandschap>

Graag mijn bijzondere waardering en dank aan Tine Holvoet. Haar lezing van dit dossier, haar visie, reflecties en boeiende opbouwend-kritische opmerkingen tijdens het tot stand komen ervan betekenen ongetwijfeld een belangrijke meerwaarde.

Dank ook aan collega Aimé Le Roy. Zowel zijn intensief voorbereidend werk als het voortdurend klankbord en 'spiegel zijn' is zonder meer onschatbaar.

Eric Van den Broele

Senior Manager Research & Development

Graydon Belgium NV

6 mei 2018

3. Samenvatting

Deze studie is een uitbreiding van de studie 'evoluties in het bedrijfslandschap' die Graydon Belgium in augustus 2015 publiceerde⁷. We spitsen ons hier toe op het non-profitlandschap zodat die, het wetgevend initiatief van minister Geens in het achterhoofd, als volwaardige ondernemingen worden benaderd.

Afgaand op de entiteiten opgenomen in de Kruispuntbank Ondernemingen telt België per 1 januari 2018 **150.247 non-profitorganisaties**. Ruim 97% hiervan is een vzw. De rest zijn Internationale vzw's en Private Stichtingen.

Echter: op de totale non-profitpopulatie zijn er **ruim 69.000 of ongeveer 46% die weliswaar als actief geregistreerd staan maar in werkelijkheid een slapend of sluimerend bestaan leiden**. Minstens kan gesteld worden dat ze geen economische inbreng hebben. Dit is, zeker voor beleidsmakers, een fundamenteel belangrijke beschouwing: uiteindelijk is slechts een ruime helft van de geregistreerde non-profits werkelijk actief.

Op tien jaar tijd **groeide de populatie non-profits met 18.312 eenheden of met +13,88%**.

In vergelijking met bevolking en bedrijven zien we dat **Brussel een beduidend grotere populatie** telt aan non-profitorganisaties: de centrumfunctie van de hoofdstad blijkt hier nog duidelijker dan bij de bedrijven. Bovendien groeide de Brusselse populatie non-profits het snelste aan: op 10 jaar tijd telden we binnen de Brusselse non-profitpopulatie een aanwas van ruim 18%. Omgekeerd telt Vlaanderen naar verhouding beduidend minder non-profitorganisaties én de minst snelle groei ervan.

Binnen de non-profit constateren we een sterke groei van het aantal grote en zelfs zeer grote organisaties. Op 10 jaar tijd groeide deze groep met meer dan 35%. Zeker deze organisaties staan voor een alles behalve te verwaarlozen economisch belang. Ze beheren belangrijke sommen, geven uit, verkopen en betalen én zijn belangrijke werkgevers.

De non-profitsector blijkt inderdaad een **belangrijke werkgever**: op basis van de sociale balansen die werden gepubliceerd met betrekking tot het boekjaar 2016 worden er 306.138 personeelsleden (voltijdse equivalenten (VTE)) tewerk gesteld. Dit is **13,8% van het totale aantal werknemers** dat we via sociale balansen van alle entiteiten (dus: inclusief de bedrijven) kunnen waarnemen. En voor de duidelijkheid: het belang van consolidatie- en concentratiebewegingen blijkt bij deze vaststelling van uiterst beperkte invloed.

Bovendien zien we op tien jaar tijd een groei van het aantal voltijdse equivalenten met 85.471 of een groei met +38,73%. Binnen de populatie van de traditionele bedrijven noteren we over dezelfde periode een groei van slechts +5,68%. Anders gesteld: op basis van de sociale balansen mogen we stellen dat **de non-profitsector de afgelopen 10 jaar instond voor 45,4% van het totaal aantal nieuwe jobs** dat in de ondernemingswereld is ontstaan.

Gebruiken we een gewogen berekening, waarbij ook de niet-publicatieplichtige non-profits in rekening worden genomen, dan mogen we uitgaan van 400.000 VTE's die binnen de non-profit werkzaam zijn.

⁷ <https://graydon.be/downloads/report-studie-evoluties-het-bedrijvenlandschap>

In vergelijking met het klassieke bedrijvenprofiel⁸, waar we de afgelopen jaren moesten vaststellen dat ruim 10% van de in België gevestigde bedrijven zich in een gevarezone bevindt, blijkt de non-profitsector uit te munten door een uitstekende gezondheidsgraad. Slechts 1,48% van de non-profits wordt binnen de multiscore als uitdrukkelijk ongezond of in een gevarezone ingedeeld.

Echter, in tegenstelling tot de klassieke bedrijvenpopulatie waar naar verhouding het aantal ongezonde bedrijven jaar na jaar afneemt, kent de populatie non-profits een geleidelijke aanwas van entiteiten met een ongezond profiel. Zo evolueerde deze 'ongezonde' populatie binnen de non-profit op vijf jaren tijd van 1,03 procentpunt naar 1,45 procentpunt. Anders gesteld: deze populatie is, hoewel klein in aantal, op vijf jaren tijd met 40,77% aangegroeid.

Toch blijkt de non-profitsector, zeker als we afgaan op die non-profits die ook jaarrekeningen publiceren en instaan voor minstens drie vierde van de werkgelegenheid binnen de non-profit, in goede doen. Velen beschikken over een stevig eigen vermogen, belangrijke reserves, en zijn ze méér dan gezond liquide. Tegelijk blijft hun schuldgraad beperkt en dus robuust.

Desondanks kunnen we hier vragen stellen over de mate waarin binnen die organisaties een goed beheer nog kan worden versterkt. Zeker: een goede liquiditeit is in de meeste gevallen, meer nog dan binnen het klassieke bedrijfsleven, verantwoord. Toch is die liquiditeit vaak zo extreem goed dat het vermoeden rijst dat de beschikbare liquiditeiten niet altijd even rendabel worden aangewend...

Vooraf dit laatste verdient aandacht. Inderdaad is een goede liquiditeit een duidelijk signaal dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de schulden op korte termijn te betalen. Bovendien is het aannemelijk dat vele non-profitorganisaties –indien mogelijk– een ruimere liquiditeit aanhouden dan wat gebruikelijk is binnen klassieke ondernemingen. Zo bijvoorbeeld heeft het verleden aangetoond dat overheden niet altijd tijdig met de toegekende subsidies over de brug komen. Desgevallend zal de ruimere liquiditeitsmarge de non-profitorganisatie die hier het slachtoffer van is toch de mogelijkheid behouden het personeel tijdig en correct te betalen. In andere gevallen kan het uitbouwen van een snel aanwendbare oorlogskas perfect verantwoord zijn.

Toch blijven de mediaanwaarden (2,3) , en zeker die van het hogere kwartiel (4,9) bijzonder hoog. In die mate zelfs dat we de vraag moeten stellen of al die beschikbare liquiditeiten efficiënt worden beheerd. Het moet duidelijk zijn dat de meeste non-profits geen nood hebben aan uitgebreide 'oorlogskassen' zoals hierboven beschreven. Men kan zich zelfs de vraag stellen of vele van die liquiditeiten niet beheerd worden op grootmoeders wijze⁹: geld onder de matras (of op de gewone bankrekening). En dus of het voor die organisaties niet zinvoller zou zijn die beschikbare gelden op efficiëntere wijze voor het verwezenlijken van het sociale doel in te zetten, minstens te zoeken naar een degelijk rendement of een goede investering die de continuïteit van de organisatie (nog) beter dient.

⁸ Zie hiervoor bijvoorbeeld het KMO-rapport dat Graydon jaarlijks in samenwerking met UNIZO en UCM publiceert: <https://graydon.be/downloads/report-het-kmo-rapport-editie-januari-2018>

⁹ Zie voetnoot 5

4. Cartografie van de populatie binnen de non-profit sector

4.1. Algemene populatie en groeitendens

Per 1 januari 2018 telt België op basis van de geregistreerde KBO nummers **150.247 non-profit organisaties** met rechtspersoonlijkheid.¹⁰

REGIO	Aantal per 1 januari											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
A: VLAANDEREN	58.826	59.602	60.359	60.884	61.430	61.980	62.462	63.334	64.414	65.346	66.132	67.144
B: BRUSSEL	28.102	28.810	29.506	30.231	30.952	31.699	32.298	32.884	33.579	34.216	34.608	34.925
C: WALLONIE	40.932	41.598	41.981	42.390	42.672	43.302	44.074	44.882	45.723	46.526	47.288	48.089
D: ONBEKEND	85	86	89	87	91	94	94	93	92	92	89	89
Totaal	127.945	130.096	131.935	133.592	135.145	137.075	138.928	141.193	143.808	146.180	148.117	150.247
groei in % tov J-1		1,68%	1,41%	1,26%	1,16%	1,43%	1,35%	1,63%	1,85%	1,65%	1,33%	1,44%

Hiervan zijn er **146.598 vzw's (97,57%)**. Daarnaast tellen we 2.295 Internationale VZW's (1,52%) en 1.354 stichtingen (0,9%).

Hoewel we de afgelopen 10 jaar weinig beweging kunnen vaststellen in deze verhoudingen zien we een evolutie naar een iets kleiner aandeel van de vzw's: in 2009 maakte deze rechtsvorm nog 98,5% uit van de non-profitpopulatie.

Het belang van de IVZW's steeg met 0,4% en dat van de stichtingen met 0,6%.

	Aantal per 1 januari											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lokale VZW	126.390	128.356	129.968	131.416	132.775	134.511	136.176	138.245	140.682	142.828	144.621	146.598
Internationale VZW	1.272	1.380	1.514	1.641	1.734	1.841	1.935	2.026	2.105	2.200	2.245	2.295
Stichting	283	360	453	535	636	723	817	922	1.021	1.152	1.251	1.354
Lokale VZW %	98,8%	98,7%	98,5%	98,4%	98,2%	98,1%	98,0%	97,9%	97,8%	97,7%	97,6%	97,6%
Internationale VZW %	1,0%	1,1%	1,1%	1,2%	1,3%	1,3%	1,4%	1,4%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
Stichting %	0,2%	0,3%	0,3%	0,4%	0,5%	0,5%	0,6%	0,7%	0,7%	0,8%	0,8%	0,9%

De totale non-profitpopulatie kende de afgelopen 10 jaar een gestage groei à rato van minimaal 1,16% in 2011 en maximaal 1,85% in 2015.

Op tien jaar tijd groeide de populatie met 18.312 eenheden of met +13,88%.

Op gewestelijk niveau zijn er 67.144 (44,69%) non-profitorganisaties gevestigd binnen het Vlaamse Gewest, 34.925 (23,25%) binnen het Brusselse Gewest en 48.089 (32%) binnen het Waalse Gewest. We tellen 89 organisaties waarvan de vestiging niet bekend is.

Vergelijken we deze regionale populatieverdeling met die van enerzijds de bevolkingscijfers en anderzijds de bedrijvenpopulatie (kapitaalvennootschappen en eenmanszaken) dan valt onmiddellijk de **sterke concentratie op van non-profitorganisaties gevestigd in Brussel** waar bijna één vierde van alle non-profits gevestigd zijn. Dit terwijl Brussel 10,54% van de Belgische bevolking en 12,05% van de bedrijven huisvest. De centrumfunctie van Brussel Hoofdstad blijkt dus zonder meer met betrekking tot de non-profit organisaties.

¹⁰ Voor vergelijkingen met het bedrijfsleven zie: <https://graydon.be/downloads/report-studie-evoluties-het-bedrijvenlandschap>

	Bevolking ¹¹	% Bevolking	Bedrijven ¹²	% Bedrijven	Non-profits	% Non-profits
België	11.267.910	100%	1.105.682	100%	150.247	100%
Vlaams Gewest	6.477.804	57,49%	627.340	56,74%	67.144	44,69%
Brussels Gewest	1.187.890	10,54%	133.234	12,05%	34.925	23,25%
Waals Gewest	3.602.216	31,97%	298.824	27,02%	48.089	32%

Daarnaast valt op dat het **Vlaamse Gewest naar verhouding beduidend minder non-profitorganisaties** telt. Op een populatie die 57,49% uitmaakt van de Belgische bevolking en 56,74% van de bedrijven noteren we binnen het Vlaamse Gewest slechts 44,69% van de non-profits.

Wallonië, dat in verhouding tot haar bevolking (31,97%) minder bedrijven huisvest (27,02%), telt wel een even groot deel non-profits (32%).

Binnen het Vlaamse Gewest zagen we op tien jaar tijd een toename met 6.785 entiteiten (+11,24%), in Brussel met 5.419 entiteiten (+18,37%) en binnen het Waalse Gewest met 6.108 entiteiten (+14,55%).

¹¹Bron: Belgium.be cijfers en diensten van de overheid. Cijfers 2016.
https://www.belgium.be/nl/over_belgie/land/bevolking

¹² Bron: Evolutie van het bedrijvenlandschap, Graydon 2015. <https://graydon.be/downloads/report-studie-evoluties-het-bedrijvenlandschap>

4.2. Sectorale benadering

In eerste instantie benaderen we de non-profit op basis van de toegekende NACE-codes (5-digits) waarbij we deze terugbrengen tot 40 industriële sectoren.

	Aantal per 1 januari											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Graydon sector												
Activiteit kan niet worden toegewezen	6.011	7.293	8.712	10.006	11.113	12.199	13.394	14.999	16.866	18.359	19.989	21.038
Activiteit onbekend	84.744	83.477	82.012	80.400	78.832	77.608	76.507	75.596	74.787	73.858	72.708	72.949
Andere activiteiten	8.395	8.807	9.274	9.714	10.062	10.429	10.818	11.089	11.384	11.713	11.957	12.050
Andere industrie	29	30	30	29	30	31	35	36	39	40	43	39
Bouw	86	90	95	100	96	102	106	105	101	102	105	107
Bouw van vervoerstuigen en componenten	7	6	7	7	7	7	7	6	7	7	7	7
Bouwmateriële industrie	11	12	12	14	14	14	14	13	13	12	13	12
Bouwtechnische beroepen	168	174	181	189	197	196	194	193	192	188	185	187
Chemische en kunststofindustrie	10	12	12	15	18	18	20	21	22	24	24	24
Dienstverlening aan bedrijven	3.907	4.113	4.282	4.450	4.636	4.803	4.933	5.063	5.152	5.235	5.348	5.370
Drukkerijen, uitgeverijen en media	1.056	1.123	1.146	1.160	1.178	1.227	1.243	1.248	1.250	1.239	1.239	1.239
Economische beroepen	93	89	82	80	75	74	75	68	66	60	57	56
Elektrotechniek, elektronica & computers	9	9	8	9	9	9	8	7	8	8	8	8
Energieproductie	12	12	11	11	12	12	11	12	12	12	12	12
Garagehouders & aanverwante activiteiten	24	25	26	25	24	26	26	30	31	36	36	37
Groothandel	65	69	76	78	78	78	82	80	82	79	84	82
Handelsbemiddeling	94	101	100	101	103	106	108	110	110	115	116	112
Horeca	3.307	3.333	3.350	3.361	3.374	3.390	3.394	3.402	3.401	3.397	3.396	3.370
Houtindustrie	21	22	22	22	21	20	19	19	19	19	18	17
Immo	296	300	319	328	336	342	348	353	364	370	385	387
Juridische beroepen	60	63	63	67	71	73	73	72	73	76	76	78
Kleinhandel	885	910	928	952	981	1.008	998	1.011	1.041	1.068	1.078	1.074
Land- en bosbouw	232	234	246	250	263	266	273	280	296	308	324	331
Machinedbouw	1	1	1	3	3	3	3	3	4	3	3	3
Medische beroepen	809	858	918	967	1.011	1.069	1.104	1.134	1.178	1.237	1.290	1.318
Metaalindustrie	9	9	7	10	10	11	10	9	8	8	7	7
Meubelindustrie	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Overheid & onderwijs	4.654	5.000	5.348	5.694	6.061	6.465	6.806	7.097	7.391	7.745	8.132	8.498
Overige persoonlijke diensten	714	872	899	936	960	971	1.009	1.042	1.084	1.114	1.151	1.163
Papierindustrie	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3
Reparatie en onderhoud	7	9	11	12	12	13	13	12	12	11	11	13
Reparatie van computers en consumentenartikelen	17	19	20	24	25	27	27	28	30	30	31	31
Sport en recreatie	5.767	6.208	6.615	7.013	7.447	7.897	8.339	8.840	9.312	9.864	10.225	10.400
Textiel- en lederindustrie	18	19	19	18	19	19	19	19	19	18	19	21
Transport	146	158	171	181	189	199	198	201	197	192	198	200
Verenigingen (vakverenigingen.)	6.115	6.463	6.751	7.185	7.692	8.173	8.518	8.790	9.045	9.409	9.615	9.776
Verzekeringen en vermogensbeheer	57	62	65	64	64	65	65	65	67	70	71	70
Visserij en aquacultuur	13	14	14	14	17	18	20	22	22	24	23	24
Voedselindustrie en -nijverheid	61	63	66	65	67	71	75	80	85	93	98	98
Water- en afvalbehandeling, sanering	29	31	30	32	33	32	32	34	34	33	31	35
Totaal	127.945	130.096	131.935	133.592	135.145	137.075	138.928	141.193	143.808	146.180	148.117	150.247

Hierbij valt ogenblikkelijk het enorme volume op (72.949 of 48,55% van de totale non-profitpopulatie) waarvan de activiteit op basis van NACE-code onbekend blijkt¹³.

Nader onderzoek toont aan dat het hier in zo goed als alle gevallen gaat om zéér oude vzw's. De laatste tien jaar zagen we telkens een zeer beperkt aantal non-profits opgericht waarvan de activiteit niet gekend is. Met betrekking tot non-profits die in 2017 zijn opgericht zijn er 1.029 waarvan de activiteit nog niet is opgenomen: een gegeven dat in de loop van 2018 wordt vervolledigd. Op deze populatie 'onbekende activiteit' ontwikkelden we verdere testen op basis van het Graydon-activiteitsmodel¹⁴.

¹³ Ter vergelijking: In de studie 'Evoluties in het bedrijvenlandschap' gepubliceerd in 2015 noteerden we op een populatie van 515.343 kapitaalvennootschappen 29.762 vennootschappen (5,76%) waarvan de activiteit niet bekend was. Ook hier gaat het veelal over bedrijven die in werkelijkheid geen activiteit ontplooiën. <https://graydon.be/downloads/report-studie-evoluties-het-bedrijvenlandschap>

¹⁴ Het *Graydon activiteitsmodel* meet in welke mate een onderneming activiteit ontwikkelt en drukt dit uit in een score. Hoe lager de score hoe kleiner de kans dat een in de Kruispuntbank Ondernemingen als actief geregistreerde entiteit in werkelijkheid enige activiteit uitoefent. Hierbij worden vele criteria gewogen, waaronder de mate waarin een entiteit facturen uitschrijft of ontvangt, het al dan niet bestaan of actief zijn van

Bovendien onderzochten we op basis van steekproeven, waarbij zelfs bezoeken op locatie werden uitgevoerd, in welke mate we activiteit konden vaststellen. De conclusie is eenduidig: **het gaat hier bijna altijd om non-profits die geen enkele activiteit (meer) ontplooiën en dus een sluimerend, non actief bestaan leiden.** Rekening houdend met de foutenmarges die het model vertoont én met de aanvullingen die nog dienen te gebeuren met betrekking tot jongere non-profits mogen we ervan uitgaan dat het gaat om ongeveer 69.000 entiteiten die wel als actief geregistreerd staan maar in werkelijkheid een sluimerend bestaan leiden. Hierbij valt op dat deze populatie slechts in geringe mate afneemt.

We kunnen vermoeden dat non-profit organisaties die naar een sluimerende toestand overgaan ook geen bestuurders meer telt die enige drive ter zake hebben en hoogstens een functie bekleden op papier of zelfs 'gewoon' overleden zijn. Het ontbinden van hun organisatie of het doorsluizen van de vermogens naar een organisatie met een gelijkaardig doel is dan ook niet de eerste zorg van de betrokkenen of hun erfgenamen...

Daarnaast tellen we 21.038 non-profit organisaties waarvan **de activiteit niet kan toegewezen worden op basis van een 5 digit NACE-code**¹⁵. In die gevallen is een NACE-code ingeschaald op een beperktere digit-basis (NACE code op 3 of op 2 digits). Een groep die op 10 jaar tijd aangroeide met 141,48%. Enerzijds lijkt deze populatie in aantal voldoende belangrijk om dieper inzicht te verwerven, anderzijds blijkt verder in deze studie dat deze organisaties relatief weinig gewicht in de schaal brengen in termen van bijvoorbeeld werkgelegenheid of grotere organisaties¹⁶. Zo bijvoorbeeld stellen we vast dat binnen deze populatie, in 2016 en op basis van de sociale balans, slechts 169 personen¹⁷ tewerk werden gesteld. Daarnaast zijn er slechts 221 organisaties¹⁸ die een jaarrekening publiceren. Verder noteren we binnen deze populatie slechts 258 entiteiten die vallen onder de BTW-plicht¹⁹.

We kunnen dus stellen dat we binnen deze populatie vooral organisaties vinden die mogelijks een al dan niet belangrijke maatschappelijke en sociale impact hebben, echter minder een economische impact.

7.575 van die organisaties ressorteren onder de NACE-code 949 'overige verenigingen'. Ook binnen de NACE-code op 2 digits 94 'verenigingen' vinden we 216 organisaties.

Binnen de NACE-code 900 'creatieve activiteiten, kunst en amusement' tellen we begin 2018 2.190 organisaties. Ook op de 2-digit Nacecode 90 (eveneens 'Creatieve activiteiten, kunst en amusement') vinden we nog eens 1.273 organisaties terug.

een telefoonnummer, het bestaan van een webstek, het al dan niet bestaan van recentere statuten, jaarrekeningen, benoemingen van bestuurders, btw-plicht...

¹⁵ In de meeste gevallen zijn de NACE codes in deze gevallen handmatig ingeschaald door het Graydon-team op basis van de lezing van de oprichtingsaktes. Hierbij bleek telkens dat het maatschappelijk doel dermate ruim en breed werd gedefinieerd dat inschaling op een groter detailniveau onmogelijk is.

¹⁶ Wij verwijzen hiervoor naar bijlage 4 waar de lezer de opsomming zal vinden van al die non-profits wiens NACE-code slechts is gedefinieerd op 2 of 3 digits.

¹⁷ 0,055% van het totaal aantal werknemers die op sociale balansen van non-profits worden geregistreerd.

¹⁸ 2,63% van het totaal aantal non-profits dat een jaarrekening publiceert.

¹⁹ 1,07% van het totaal aantal non-profits dat BTW-plichtig is.

1.998 organisaties vallen onder de NACE-code 931 'Sport'. Ook onder de NACE-code op 2 digits 93 'Sport, ontspanning en recreatie' vinden we 1.120 organisaties. Hiermee bundelen we al 68,31% binnen deze populatie.

De derde hoofdgroep, 12.050 entiteiten of 8,02% van de non-profit organisaties, valt onder 'andere activiteiten'. Net die activiteiten die wij binnen onze benadering van het traditionele bedrijfsleven als restgroep beschouwen. Deze groep groeide op 10 jaar tijd aan met 29,93% en de afgelopen vijf jaren met 15,87%. We vinden hier vooral de mensenzorg, de creatieve- en kunstensector terug. In het bijzonder hier is verdere detaillering op zijn plaats, ook omdat verder in deze studie blijkt dat net binnen deze Graydon-sector de belangrijkste werkgelegenheid valt binnen de non-profits.

In de hiernavolgende tabel vindt de lezer de verschillende NACE-codes terug die gebundeld wordt onder de Graydon-sector 'andere activiteiten'.

Verenigingen: totaal aantal actief in de sector 'ANDERE ACTIVITEITEN'										
NACES	Boekjaar									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
90011	406	422	435	461	481	500	518	532	534	
90012	1.024	1.055	1.090	1.119	1.147	1.164	1.188	1.214	1.211	
90021	555	706	842	995	1.127	1.267	1.427	1.546	1.624	
90022	2	2	2	2	5	5	7	9	9	
90023	1.205	1.150	1.096	1.060	1.022	984	947	912	879	
90029	99	123	143	167	191	212	224	247	272	
90031	46	59	71	80	89	110	121	136	139	
90032	236	275	297	348	373	410	446	462	485	
90041	261	263	262	262	258	249	247	246	243	
90042	444	448	459	464	466	471	480	480	483	
91011	129	130	130	133	132	133	135	133	138	
91012	77	85	91	96	99	99	98	98	97	
87901	248	253	255	256	255	254	255	252	250	
88994	110	115	116	117	125	130	135	134	135	
88911	631	642	653	670	688	702	709	719	708	
88912	28	28	28	28	28	28	28	30	30	
88919	40	43	48	51	57	60	64	65	65	
91042	121	125	135	142	145	150	159	162	167	
87101	164	171	177	178	168	169	171	174	165	
87301	295	284	279	280	270	272	268	264	244	
87302	38	42	43	44	46	48	53	57	64	
87309	4	4	4	5	5	6	6	7	7	
88101	107	111	113	115	111	112	114	116	119	
88102	19	18	21	21	21	20	21	22	26	
87201	82	84	84	84	85	87	87	88	89	
87202	229	231	233	238	240	248	250	252	254	
87203	23	23	23	22	23	23	23	23	23	
87204	9	10	10	10	10	9	9	9	9	
87205	60	60	63	63	63	64	64	64	64	
87209	13	14	16	17	17	17	20	19	20	
87303	9	9	9	9	9	9	9	9	9	
87304	21	22	22	23	23	23	23	23	24	
87902	88	90	94	96	100	102	104	107	107	
87909	78	75	79	80	81	78	75	76	72	
88103	14	14	19	19	19	17	19	22	22	
88104	19	19	20	23	23	23	23	23	23	
88109	34	36	39	44	48	51	54	57	63	
88991	24	26	29	30	30	32	33	33	35	
88992	35	35	38	38	39	41	43	46	50	
88993	26	27	29	30	31	32	34	34	34	
88995	118	117	119	117	115	115	113	111	110	
88996	92	107	116	132	149	161	178	189	196	
88999	1.469	1.494	1.542	1.568	1.586	1.599	1.626	1.648	1.653	
06100	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
08990	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
09100	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
09900	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
53100	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
53200	27	27	34	37	30	28	30	36	33	
81210	3	4	6	6	6	5	5	3	3	
92000	13	14	16	18	17	17	15	15	16	
97000	13	13	12	13	13	11	9	8	8	
99000	15	16	16	19	20	20	20	21	21	
79110	51	54	58	60	62	64	65	65	68	
79120	25	26	34	35	36	41	42	40	41	
79901	287	297	305	305	308	304	304	306	305	
79909	11	14	17	18	23	28	30	35	37	
91020	111	117	125	125	127	126	128	131	137	
91030	240	243	245	253	258	254	258	257	260	
91041	22	23	24	25	26	28	30	32	35	
86101	108	107	104	105	104	107	108	107	106	
86102	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
86103	14	14	14	14	14	15	16	16	16	
86104	27	28	28	28	28	30	29	28	27	
86109	5	5	5	5	5	5	6	6	5	
86902	3	4	4	4	3	4	4	4	4	
87109	3	4	4	4	3	4	4	3	3	
TOTAAL	9.718	10.045	10.433	10.819	11.091	11.387	11.719	11.971	12.089	

Ten behoeve van de leesbaarheid en de mogelijkheid conclusies te vormen hergroeperen we deze populatie in een tweede tabel en maken op die manier onderscheid tussen:

- Ziekenhuizen, revalidatie,
- Ouderenzorg

- Personenzorg en begeleiding (incl. personen met een beperking), welzijnswerk
- Jeugdzorg
- Kinderopvang
- Toerisme
- Natuur
- Kunsten en cultuur
- Restgroep

Sector	jaar								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Totaal entiteiten	Totaal entiteiten	Totaal entiteiten	Totaal entiteiten	Totaal entiteiten	Totaal entiteiten	Totaal entiteiten	Totaal entiteiten	Totaal entiteiten
Ziekenhuizen, revalidatie	161	163	160	161	158	166	168	165	163
Ouderenzorg	627	630	637	643	621	627	633	640	625
Personenzorg en begeleiding	2.443	2.493	2.584	2.643	2.691	2.731	2.787	2.833	2.857
Jeugdzorg	358	368	371	373	380	386	390	386	385
Kinderopvang	699	713	729	749	773	790	801	814	803
Toerisme	747	774	808	821	840	845	857	866	883
Natuur	121	125	135	142	145	150	159	162	167
Kunsten en cultuur	4.484	4.718	4.918	5.187	5.390	5.604	5.838	6.015	6.118
Restgroep	77	80	90	99	92	87	86	90	88
TOTAAL	9.717	10.064	10.432	10.818	11.090	11.386	11.719	11.971	12.089

6.118 entiteiten vallen onder de deelgroep **'Kunst en Cultuur'**. Binnen deze activiteitengroep noteren we over de afgelopen 5 jaar een groei met +15,88%.

2.857 entiteiten vallen onder de deelgroep **'Personenzorg en begeleiding'**. Binnen deze activiteitengroep noteren we de afgelopen 5 jaar een groei met +10,56%. De sector **'Personenzorg'** blijkt binnen de non-profit de belangrijkste werkgever te zijn.

883 entiteiten bevinden zich binnen de deelgroep **'Toerisme'**. Binnen deze groep noteren we de afgelopen 5 jaar een groei van +9,28%

803 entiteiten bevinden zich binnen de deelsector van de **'Kinderopvang'**. Binnen deze groep zien we over de afgelopen 5 jaar een groei met +10,15%.

625 entiteiten bevinden zich in de deelsector **'Ouderenzorg'**. Binnen deze activiteitengroep noteren we over de afgelopen vijf jaar een licht golvende beweging. Ouderenzorg is met betrekking tot werkgelegenheid de op één na belangrijkste sector binnen de non-profit.

Met 163 entiteiten blijken ook het aantal non-profits verbonden aan **ziekenhuizen** vrij stabiel. Wel vormt deze groep de op twee na belangrijkste werkgever binnen de non-profit.

10.400 entiteiten (6,92%) vallen binnen de activiteitensector **'Sport en recreatie'**. Het gaat hier over non-profits die sportaccommodaties uitbaten, allerhande sportclubs, fitnesscentra, sportbonden en sportfederaties, maar ook over de exploitatie van recreatiedomeinen en andere recreatie- en ontspanningsactiviteiten. Binnen de activiteitsgroep **'Sport en Recreatie'** noteren we over de afgelopen 10 jaar een groei met +57,22%.

9.776 entiteiten (6,51%) vallen onder de noemer **'Verenigingen'**. Het gaat hier over Bedrijfs- en werkgeversorganisaties, beroepsorganisaties, vakverenigingen, religieuze organisaties, politieke organisaties, verenigingen en bewegingen voor volwassenen, verenigingen op vlak van ziektepreventie en gezondheidsbevordering, verenigingen op het vlak van milieu en mobiliteit, verenigingen op vlak

van ontwikkelingssamenwerking. Binnen de activiteitsgroep 'verenigingen' noteren we over de afgelopen 10 jaar een groei met +44,81%.

Uiteraard vormt ook de sector '**Overheid en onderwijs**' met 8.498 entiteiten of 5,66% van de totale non-profitpopulatie een belangrijke groep. Bovendien de sector waarbinnen het aantal non-profits naar verhouding het snelste toeneemt: op 10 jaar tijd kenden we hier een aanwas met +58,9%. Naast organismes verbonden met overheidsinstellingen, ministeries en gemeentelijke overheden, vinden we hier ook de ziekenfondsen, zorgkassen, sociale verzekeringen en dergelijke terug. Uiteraard ook alle mogelijke vormen van onderwijs gaande van kleuter- tot hoger en (post)universitair onderwijs, beroepsopleiding, sociaal-cultureel vormingswerk en activiteiten van Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB).

Er zijn 5.370 non-profitorganisaties (3,57%) die wij terugvinden onder de noemer '**Dienstverlening aan bedrijven**'. Deze populatie groeide de afgelopen 10 jaar met 25,41%.

Verder noteren wij per 1 januari 2018 3.370 non-profitorganisaties (2,24%) die een **Horeca**-nomenclatuur dragen. Op 10 jaar tijd groeide het aantal non-profits binnen deze sector slechts beperkt met 0,60%.

We vinden 1.318 non-profit entiteiten (0,88%) terug binnen de sector van de '**Medische beroepen**'. Sinds 2009 groeide het aantal non-profits binnen deze activiteitssector met 43,57%.

1.239 non-profitorganisaties (0,82%) behoren tot de sector '**Drukkerijen, uitgeverijen en media**'. Binnen deze sector groeide het aantal non-profitorganisaties met 8,12%.

4.3. BTW-plichtige non-profitorganisaties

Een vzw kan btw-plichtig zijn als ze geregeld en zelfstandig een economische activiteit (met of zonder winstoogmerk) uitoefent waarbij goederen worden geleverd of diensten worden verricht. Of deze activiteit hoofdzakelijk of aanvullend is, speelt geen rol.

Wanneer een vzw geen leveringen van goederen of diensten onder bezwarende titel verricht maar uitsluitend giften ontvangt, heeft zij niet de hoedanigheid van btw-plichtige en moet zij ook geen btw-nummer hebben.

De vzw is net zoals andere btw-plichtigen verplicht om:

- *periodieke btw-aangiften in te dienen*
- *de btw te betalen die zij aan haar leden en haar eventuele klanten in rekening brengt*

Een gevolg hiervan is dat de vzw de btw volgens de normale regels in aftrek mag brengen.

*Vele vzw's behoren echter tot de **vrijgestelde categorieën**. Dat wil zeggen dat ze belastingplichtig zijn maar geen btw moeten aanrekenen. Dit is bijvoorbeeld het geval voor vzw's die zich bezighouden met ziekenvervoer, bejaardenzorg, toneel, onderwijs maar bijvoorbeeld ook voor sportinrichtingen, musea en dierentuinen In deze gevallen kan de betaalde btw dus niet worden afgetrokken.²⁰*

Van de 150.247 non-profit organisaties die België rijk is zijn er 24.003 of **16% die BTW-plichtig zijn**. Het valt op dat deze populatie in belangrijke mate is gegroeid: **op tien jaar tijd noteren we een aanwas van 63,92%**²¹.

Het valt onmiddellijk op dat het aantal non-profits waarvan de activiteit onbekend is hier (0,1% van alle non-profit entiteiten wiens activiteit niet gekend is) absoluut verwaarloosbaar is.

73,6% van die non-profits die vallen binnen de sector 'dienstverlening aan bedrijven' valt onder de BTW-plicht net als 88,7% van de non-profitorganisaties die onder 'Horeca' ressorteren. Ook is 45,7% van alle non-profits die binnen de sector 'sport en recreatie' geregistreerd staan BTW-plichtig.

²⁰ Bron: https://financien.belgium.be/nl/vzws/belastingen_en_btw/btw

²¹ Deze vaststelling moet enigszins worden genuanceerd in die zin dat het aantal BTW-plichtigen binnen deze benadering historisch onderschat kan zijn. Inderdaad meten wij hier de BTW-situatie zoals we deze vaststellen per 1 januari 2018. Een BTW-plichtige organisatie die actief was op bijvoorbeeld 1 januari 2016 maar ondertussen niet meer actief is zal voor 2016 geteld worden als 'niet BTW-plichtig'. Toch zal dit in de praktijk de orde-grootte van de vaststelling slechts in beperkte mate beïnvloeden.

	Aantal BTW-plichtigen per 1 januari											% op actieve pop
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Graydon sector												
Activiteit kan niet worden toegewezen	5	5	8	10	10	14	20	24	38	67	258	1,2%
Activiteit onbekend	31	31	31	32	32	32	32	33	33	34	59	0,1%
Andere activiteiten	2.333	2.471	2.624	2.788	2.976	3.205	3.453	3.729	4.013	4.355	4.549	37,8%
Andere industrie	14	14	14	14	14	16	16	17	19	22	22	56,4%
Bouw	43	44	46	47	52	56	56	59	59	65	67	62,6%
Bouw van vervoerstuigen en componenten	1	1	1	1	1	1	1	2	3	3	3	42,9%
Bouwmateriaalindustrie	5	5	5	5	5	6	7	7	8	9	9	75,0%
Bouwtechnische beroepen	93	98	104	109	109	111	113	115	115	120	122	65,2%
Chemische en kunststofindustrie	6	6	6	7	7	8	8	9	10	10	11	45,8%
Dienstverlening aan bedrijven	2.242	2.385	2.517	2.676	2.839	2.999	3.179	3.373	3.579	3.818	3.953	73,6%
Drukkerijen, uitgeverijen en media	678	701	724	753	793	820	847	880	908	945	968	78,1%
Economische beroepen	50	50	50	50	50	50	50	51	51	51	51	91,1%
Elektrotechniek, elektronica & computers	4	4	4	4	4	4	5	6	6	6	6	75,0%
Energieproductie	10	10	10	11	11	11	12	12	12	12	12	100,0%
Garagehouders & aanverwante activiteiten	11	11	11	14	15	17	17	19	23	24	24	64,9%
Groothandel	41	44	47	50	51	53	55	58	60	66	67	81,7%
Handelsbemiddeling	63	66	67	69	74	80	84	87	90	96	97	86,6%
Horeca	2.425	2.462	2.509	2.549	2.601	2.657	2.725	2.793	2.865	2.941	2.989	88,7%
Houtindustrie	15	15	15	15	15	15	15	16	16	16	16	94,1%
Immo	155	162	167	171	173	180	188	200	209	223	231	59,7%
Juridische beroepen	31	31	33	34	35	36	36	36	38	39	40	51,3%
Kleinhandel	673	696	724	757	792	810	850	896	946	987	1.014	94,4%
Land- en bosbouw	140	148	153	164	169	174	180	190	205	225	228	68,9%
Machinebouw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Medische beroepen	191	205	214	227	244	251	260	272	288	315	329	25,0%
Metaalindustrie	5	5	6	6	7	7	7	7	7	6	6	85,7%
Meubelindustrie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100,0%
Overheid & onderwijs	701	761	795	847	919	996	1.071	1.169	1.297	1.472	1.639	19,3%
Overige persoonlijke diensten	299	312	329	352	367	398	417	457	495	543	570	49,0%
Papierindustrie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	100,0%
Reparatie en onderhoud	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	8	61,5%
Verkoop van computers en consumentartikelen	13	13	15	16	18	18	19	20	21	22	23	74,2%
Sport en recreatie	2.591	2.721	2.870	3.033	3.214	3.409	3.649	3.897	4.228	4.549	4.748	45,7%
Textiel- en lederindustrie	15	15	15	15	15	15	15	15	15	16	17	81,0%
Transport	78	85	89	95	100	105	110	115	120	129	133	66,5%
Verenigingen (vakverenigingen,)	914	968	1.012	1.087	1.153	1.196	1.253	1.349	1.408	1.504	1.578	16,1%
Verzekeringen en vermogensbeheer	16	17	19	19	22	23	25	26	29	31	32	45,7%
Visserij en aquacultuur	5	5	5	5	5	6	6	7	8	7	8	33,3%
Voedingsindustrie en -nijverheid	43	44	44	45	48	53	61	66	73	81	84	85,7%
Water- en afvalbehandeling, sanering	22	22	22	22	22	22	24	25	25	26	28	80,0%
Totaal	13.972	14.643	15.315	16.109	16.973	17.865	18.877	20.048	21.331	22.846	24.003	16,0%

Van de 24.003 non-profitentiteiten die BTW-plichtig zijn vinden we 13.514 entiteiten met maatschappelijke zetel binnen het Vlaamse Gewest. Dit is 56,3% van alle BTW-plichtige non-profits in België. 4.094 entiteiten (17,06%) bevindt zich in het Brusselse Gewest terwijl 6.413 entiteiten (26,71%) zich in Wallonië bevinden. ²²

Binnen het Brusselse Gewest is dus 11,7% van alle in Vlaanderen gevestigde non-profitorganisaties BTW-plichtig. In Vlaanderen is dat 20,1%, in Wallonië 13,6%. ²³

²² Zie hiervoor de regionale tabellen opgenomen in bijlage 5

²³ Id.

4.4. Non-profitorganisaties met jaarrekening

De grote en zeer grote vzw's en stichtingen dienen hun jaarrekeningen neer te leggen bij de Nationale Bank van België (NBB). Dit terwijl kleinere vzw's en stichtingen een vereenvoudigde boekhouding mogen voeren en hun jaarrekening niet dienen neer te leggen bij de NBB maar wel ter griffie van de rechtbank voor ondernemingen²⁴.

Een vereniging wordt als groot beschouwd²⁵ indien die meer dan één van de hieronder genoemde drempels bereikt:

- *Een jaargemiddelde van vijf werknemers, uitgedrukt in voltijds equivalenten. Vrijwilligers, uitzendkrachten en ter beschikking van de vereniging gestelde personen tellen niet mee bij de berekening*
- *Een totaal aan ontvangsten, andere dan uitzonderlijke ontvangsten van 250.000 euro exclusief B.T.W.*
- *Een balanstotaal van 1.000.000 euro.*

Deze grote verenigingen moeten een volledige boekhouding voeren conform de bepalingen van de wet van 2 mei 2002 op verenigingen en stichtingen. Deze bepalingen zijn gedetailleerd in het KB van 19 december 2003. Ze maken een jaarrekening op volgens het "verkort schema voor verenigingen" (natuur 201).

Een vereniging wordt als zeer groot beschouwd²⁶ indien die:

- *Hetzij een jaargemiddelde van meer dan 100 werknemers telt, uitgedrukt in voltijdse equivalenten*
- *Hetzij minstens twee van de drie volgende drempels overschrijdt:*
 - *Een jaargemiddelde van meer dan 50 werknemers, uitgedrukt in voltijdse equivalenten*
 - *Een totaal aan ontvangsten, andere dan uitzonderlijke ontvangsten, van meer dan 6.250.000 EUR, exclusief B.T.W.*
 - *Een balanstotaal van meer dan 3.125.000 EUR*

Deze zeer grote verenigingen moeten eveneens een volledige boekhouding voeren en een jaarrekening opstellen. Bovendien moeten ze de controle op die jaarrekening toevertrouwen aan een bedrijfsrevisor. Ze maken hun jaarrekening op volgens het "volledig schema voor verenigingen" (natuur 401).

²⁴ Tot en met 30 april 2018 was dit de 'Rechtbank van Koophandel'. Met het in voege treden van boek XX op 1 mei 2018 en de wet houdende hervorming van het ondernemingsrecht wordt dit de rechtbank voor ondernemingen. De eermalige 'rechter in handelszaken' wordt zo de 'rechter in ondernemingszaken.

²⁵ Bron: 'Het nieuw boekhoudkundig stelsel van grote en zeer grote ondernemingen' <https://justitie.belgium.be/sites/default/files/downloads/HET%20NIEUW%20BOEKHOUDKUNDIG%20STELSEL%20VAN%20DE%20GROTE%20EN%20ZEER%20GROTE%20VERENIGINGEN.pdf>

²⁶ Id.

Met de term 'ontvangsten' beoogt met de gewone activiteiten van de vereniging gedurende één werkingsjaar vast te leggen. Het gaat hier onder meer over lidgelden, subsidies, donaties in zoverre zij een regelmatig inkomen betekenen, verkopen (bijvoorbeeld uit de cafetaria, ...) ...

Verenigingen moeten pas informatie met betrekking tot hun sociale balans bij hun jaarrekening voegen indien ze 20 of meer werknemers, uitgedrukt in voltijdse equivalenten, tewerk stellen.

Van de 150.247 non-profit organisaties die België rijk is zijn er 8.392 of **5,58%** die een jaarrekening onder beperkt of volledig schema neerleggen bij de Nationale Bank van België. Het is opmerkelijk dat deze populatie op 10 jaar tijd met meer dan één derde of **35,27%** is gegroeid. De groei van het aantal grote of zeer grote non-profits overstijgt dus beduidend de groei van het aantal non-profits in het algemeen.

	Aantal per 1 januari										
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Graydon sector											
Activiteit kan niet worden toegewezen	131	163	184	207	212	218	218	217	220	220	221
Activiteit onbekend	409	478	509	525	525	518	498	470	436	405	393
Andere activiteiten	1.807	2.093	2.247	2.353	2.450	2.529	2.571	2.633	2.686	2.761	2.795
Andere industrie	4	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3
Bouw	25	26	28	29	30	31	31	31	31	30	31
Bouwtechnische beroepen	27	37	39	42	47	49	49	52	51	49	50
Chemische en kunststofindustrie	2	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
Dienstverlening aan bedrijven	473	603	667	724	768	805	834	864	899	917	948
Drukkerijen, uitgeverijen en media	75	84	87	93	101	104	104	106	104	103	104
Economische beroepen	15	18	18	18	18	18	18	18	18	16	16
Elektrotechniek, elektronica & computers	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Energieproductie	4	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Garagehouders & aanverwante activiteiten	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Groothandel	6	8	8	9	9	9	10	11	11	11	11
Handelsbemiddeling	9	13	15	15	15	16	17	18	18	20	20
Horeca	159	191	210	219	226	229	228	225	225	226	223
Houtindustrie	9	11	12	12	12	12	12	11	11	11	11
Immo	38	47	55	68	68	70	79	84	88	93	97
Juridische beroepen	9	10	11	12	13	13	14	17	17	17	18
Kleinhandel	97	113	120	121	125	125	127	130	127	129	133
Land- en bosbouw	37	45	48	51	51	51	51	52	54	52	52
Medische beroepen	223	252	262	283	296	311	328	341	350	361	370
Metaalindustrie	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
Meubelindustrie					1	1	1	1	1	1	1
Overheid & onderwijs	769	915	978	1.034	1.068	1.099	1.123	1.134	1.146	1.163	1.175
Overige persoonlijke diensten	52	60	61	61	69	70	71	76	74	76	78
Papierindustrie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Reparatie en onderhoud	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Reparatie van computers en consumentenartikelen	8	8	8	7	7	8	8	8	7	7	6
Sport en recreatie	116	164	182	198	209	219	240	256	265	273	276
Textiel- en lederindustrie	5	5	5	6	6	6	7	7	7	7	7
Transport	20	22	25	27	27	29	28	28	30	32	32
Verenigingen (vakverenigingen,)	663	781	874	946	994	1.045	1.082	1.141	1.186	1.216	1.249
Verzekeringen en vermogensbeheer	9	10	10	11	13	12	11	14	15	15	15
Visserij en aquacultuur	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Voedingsindustrie en -nijverheid	12	12	12	15	15	16	16	16	16	16	17
Water- en afvalbehandeling, sanering	11	11	14	14	13	14	15	15	15	15	16
Totaal	5.237	6.204	6.714	7.127	7.416	7.655	7.818	8.004	8.136	8.269	8.392

Het valt onmiddellijk op dat het aantal publicatieplichtige non-profits waarvan de activiteit als 'onbekend' staat genoteerd hier uiterst beperkt blijft: hier meten we slechts 4,68% van de publicatieplichtige non-profits (over alle non-profits is dat ruim 46%)²⁷. Bovendien neemt ook hier deze groep geleidelijk in aantal af.

²⁷ Zie hierbij onze commentaar onder 6.2: sectorale benadering

Ook het aantal organisaties waarvan de activiteit niet kan toegewezen worden op basis van een 5-digit NACEcode, 221 entiteiten of 2,63% van de non-profitorganisaties die een jaarrekening publiceren, blijft uiterst beperkt.

Gezien de 2.795 entiteiten (33,3%) die bij de Graydonopdeling onder 'andere activiteiten' vallen, geven we hieronder ook de opdeling op 5 digits. Het aantal non-profits die onder deze opdeling resorteren groeide op 10 jaar tijd met 33,54%.

publicatieplichtige verenigingen binnen de deelsector 'Andere activiteiten'		Aantal per 1 januari								
NACES	Omschrijving Nederlands	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
88999	Algemeen welzijnswerk zonder huisvesting	430	454	480	492	513	528	541	554	552
88911	Kinderopvang	203	222	233	247	255	261	269	283	288
87901	Overige maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	191	195	200	205	207	210	209	211	212
87202	Instellingen met huisvesting voor minderjarigen met een mentale handicap	153	160	166	171	173	176	183	190	204
87301	Instellingen met huisvesting voor ouderen en voor personen met een lichamelijke handicap	209	201	204	202	195	195	194	197	186
87101	Verpleeginstellingen met huisvesting	123	135	140	142	135	138	140	145	141
90012	Beoefening van uitvoerende kunsten door zelfstandig werkende artiesten	85	89	93	98	99	102	100	100	103
88995	Integrale jeugdhulp zonder huisvesting	83	85	86	87	89	89	87	86	87
88101	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting voor ouderen en lichamelijk gehandicapten	72	73	72	75	76	78	78	78	79
90042	Exploitatie van geluidsoptamestudio's voor rekening van derden	49	51	56	61	64	67	69	72	74
90023	Ontwerp en bouw van podia	54	57	60	66	65	66	66	68	67
86101	Ziekenhuizen	50	54	57	57	55	55	56	55	57
88994	Ambulante hulpverlening aan drugs- en alcoholverslaafden	32	39	43	47	50	50	55	57	57
87201	Instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden	42	44	44	46	47	49	52	55	55
87902	Integrale jeugdhulp met huisvesting	44	45	46	47	48	47	49	52	55
87205	Instellingen met huisvesting voor drugs- en alcoholverslaafden	33	33	33	34	35	38	39	42	43
91030	Exploitatie van monumenten en dergelijke toeristenattracties	36	37	39	40	41	40	39	39	40
90021	Ondersteunende activiteiten voor uitvoerende kunsten	18	20	21	25	28	33	35	35	37
91042	Exploitatie van botanische tuinen, dierentuinen, kinderboerderijen, natuur- en wildreservaten	17	18	19	19	21	23	27	28	30
79901	Reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	16	19	23	24	24	25	24	28	27
87909	Algemeen welzijnswerk met huisvesting	25	28	28	27	26	24	26	26	26
88992	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	21	21	21	22	23	24	24	24	25
87302	Rusthuizen voor ouderen (R.O.B.)	16	15	16	18	19	19	20	21	23
86104	Gespecialiseerde ziekenhuizen	17	19	19	19	19	19	19	21	20
87203	Instellingen met huisvesting voor volwassenen met een mentale handicap	17	18	18	17	17	18	19	20	20
87304	Instellingen met huisvesting voor minderjarigen met een lichamelijke handicap	15	15	16	16	16	16	16	16	20
88996	Beschutte en sociale werkplaatsen	11	13	15	16	16	16	18	19	20
90041	Exploitatie van zalen	18	18	18	19	19	19	19	20	20
91020	Musea	12	13	17	18	18	18	18	18	20
88991	Overige maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting, n.e.g.	14	17	17	17	17	18	18	18	18
90011	Uitvoerende kunsten	11	10	12	12	13	14	15	15	16
90032	Scheppende kunsten, m.u.v. ondersteunende diensten	10	11	11	11	11	13	12	14	15
91011	Bibliotheken en archieven	8	8	9	10	10	12	14	14	15
87209	Activiteiten van beschut wonen voor personen met psychiatrische problemen	9	10	10	11	11	12	12	13	14
88109	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	10	10	10	10	11	13	12	13	13
88104	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	8	8	9	9	10	10	12	12	12
88993	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	11	11	11	11	11	11	12	12	12
88912	Kinderkribben, onthaalmoeders en overige kinderopvang	7	7	7	7	7	7	7	7	9
79110	Reisbureaus	8	8	8	8	8	8	8	8	8
79120	Reisorganisatoren	6	6	6	7	7	8	8	8	8
87204	Instellingen met huisvesting voor personen met psychiatrische problemen	8	8	8	9	9	8	8	8	8
87303	Serviceflats voor ouderen	8	8	8	8	8	8	8	8	8
88919	Kinderopvang door onthaalmoeders	3	4	5	5	6	6	7	7	7
90029	Gespecialiseerde beeld-, verlichtings- en geluidstechnieken	4	4	4	4	6	7	7	7	7
99000	Extraterritoriale organisaties en lichamen	3	3	3	3	4	6	6	6	7
86103	Geriatrische ziekenhuizen	6	6	6	6	6	6	6	6	6
88103	Activiteiten van dag- en dienstencentra voor ouderen	3	4	4	4	4	4	4	4	4
91012	Opzoeken van informatie op verzoek	3	4	4	4	4	4	4	4	4
86109	Psychiatrische ziekenhuizen	3	3	3	3	3	3	3	4	3
87309	Instellingen met huisvesting voor volwassenen met een lichamelijke handicap	2	2	2	2	2	2	2	3	3
88102	Activiteiten van gezins- en bejaardenzorg aan huis, m.u.v. (thuis)verpleging	1	1	1	1	1	2	3	3	3
90031	Scheppende kunsten	1	1	1	1	1	1	1	2	2
09100	Ondersteunende activiteiten in verband met de aardolie- en aardgaswinning	1	1	1	1	1	1	1	1	1
53100	Postdiensten in het kader van de universele dienstverplichting	1	1	1	1	1	1	1	1	1
53200	Overige postertijen en koeriers	1	1	1	1	1	1	1	1	1
86102	Algemene ziekenhuizen, m.u.v. geriatrische en gespecialiseerde ziekenhuizen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
86902	Activiteiten van medische laboratoria	1	1	1	1	1	1	1	1	1
87109	Rust- en verzorgingstehuizen (R.V.T.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
92000	Loterijen en kansspelen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
97000	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	1	1	1	1	2	1	1	1	1
98100	Niet-gedifferentieerde productie van goederen door particuliere huis- houdens voor eigen gebruik	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Totaal		2.247	2.353	2.450	2.529	2.571	2.633	2.686	2.761	2.795

Op een derde plaats komen die non-profitorganisaties die onder '**Verenigingen**'²⁸ ressorteren. Het gaat hier over 1.249 organisaties die samen 14,88% van de jaarrekening publicerende non-profits uitmaken. Op tien jaar tijd groeide deze populatie met 59,92%.

²⁸ Het gaat hier over bedrijfs- en werkgeversorganisaties, beroepsorganisaties, vakverenigingen, religieuze organisaties, politieke organisaties, verenigingen en bewegingen voor volwassenen, verenigingen op vlak van ziektepreventie en gezondheidsbevordering, verenigingen op het vlak van milieu en mobiliteit, verenigingen op vlak van ontwikkelingssamenwerking.

Uiteraard vormen ook de aan de **overheid** verbonden non-profitorganisaties én het **onderwijs**²⁹ een belangrijk segment publicatieplichtige non-profits. Met 1.249 entiteiten vormen ze 14% op de totaliteit. Dit segment groeide de afgelopen 10 jaar met 28,42%.

Per 1 januari 2018 tellen we 948 publicerende non-profitorganisaties die ressorteren onder **'dienstverlening aan bedrijven'**: 11,30% op de totale populatie publicerende non-profits. Binnen dit segment noteren we een groei van het aantal non-profits op 10 jaar met 57,21%.

Medische beroepen vertegenwoordigen met 370 publicerende non-profitorganisaties slechts 4,41% op de populatie. Op 10 jaar tijd zijn de publicerende non-profits binnen deze sector met 46,83% toegenomen.

Binnen de sector van de **'sport en recreatie'** tellen we 276 publicerende non-profits of 3,29% van het aantal publicerende non-profits. Wel kennen de publicerende non-profits binnen deze sector een belangrijke groei: op tien jaar tijd noteren we hier een groei met 68,29%.

²⁹ Naast organismes verbonden met overheidsinstellingen als ministeries en gemeentelijke overheden, vinden we hier ook de ziekenfondsen, zorgkassen, sociale verzekeringen en dergelijke terug. Uiteraard ook alle mogelijke vormen van onderwijs gaande van kleuter- tot hoger en (post)universitair onderwijs, beroepsopleiding, sociaal-cultureel vormingswerk en activiteiten van Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB).

4.5. Startende Non-profits, stoppers en netto-groei.

Gedurende het jaar 2017 waren er 5.213 nieuw opgerichte non-profitorganisaties. Deze organisaties maken 5,22% uit van alle startende entiteiten die in 2017 het levenslicht zagen. Ze maakten ook 3,52% uit van alle non-profitorganisaties die in 2017 bekend waren.

In tegenstelling tot de evolutie in het bedrijfsleven, waar het aantal starters duidelijk conjuncturele invloeden kent, zien we hier over verloop van meerdere jaren een vrij constante aanwas van nieuwe non-profitorganisaties.

Omgekeerd waren er in 2017 3.015 non-profitorganisaties die hun activiteit stop hebben gezet. Netto (oprichtingen – stopzettingen) geeft dit voor het jaar 2017 een groei van 2.035 nieuwe organisaties, of een nettogroei van de non-profitpopulatie met +1,48%.

De netto-aanwas is sterkst in Wallonië en Vlaanderen. Binnen het Brusselse gewest is de aanwas minder uitgesproken.

FEDERAAL									
STARTERS									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
VZW	4.061	4.168	4.029	4.525	4.938	4.975	4.960	4.996	
Internationale VZW	119	132	120	131	108	131	92	101	
Private Stichting	103	94	104	118	112	140	113	116	
Totaal	4.283	4.394	4.253	4.774	5.158	5.246	5.165	5.213	
Totaal op volledige starterspopulatie	5,05%	5,00%	5,13%	5,78%	5,85%	5,94%	5,39%	5,22%	
Totaal op actieve non-profit populatie	3,21%	3,25%	3,10%	3,44%	3,65%	3,65%	3,53%	3,52%	
STOPPERS									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
VZW	2709	2420	2358	2472	2509	2791	3197	2961	
Internationale VZW	24	26	24	41	28	36	47	41	
Private Stichting	2	7	10	13	13	9	13	13	
Totaal	2735	2453	2392	2526	2550	2836	3257	3015	
Totaal op volledige stopgezette populatie	4,86%	4,27%	3,78%	2,69%	4,16%	4,35%	4,94%	4,39%	
Totaal op actieve non-profit populatie	2,05%	1,82%	1,75%	1,82%	1,81%	1,97%	2,23%	2,04%	
NETTO GROEI									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
VZW	1.352	1.748	1.671	2.053	2.429	2.184	1.763	2.035	
Internationale VZW	95	106	96	90	80	95	45	60	
Private Stichting	101	87	94	105	99	131	100	103	
Totaal	1.548	1.941	1.861	2.248	2.608	2.410	1.908	2.198	
Totaal op actieve non-profit populatie	1,16%	1,44%	1,36%	1,62%	1,85%	1,68%	1,31%	1,48%	

VLAANDEREN								
STARTERS								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VZW	1.794	1.790	1.675	2.079	2.339	2.375	2.235	2.275
Internationale VZW	16	14	15	20	11	17	13	14
Private Stichting	43	38	38	57	50	64	52	55
Totaal	1.853	1.842	1.728	2.156	2.400	2.456	2.300	2.344
Totaal op Vlaamse starterspopulatie	3,96%	3,85%	3,90%	4,94%	5,01%	5,03%	4,38%	4,29%
Totaal op Vlaamse actieve non-profit populatie	3,04%	3,00%	2,79%	3,45%	3,79%	3,81%	3,52%	3,54%
STOPPERS								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VZW	1.320	1.264	1.245	1.275	1.328	1.493	1.507	1.320
Internationale VZW	3	4	2	4	5	8	8	9
Private Stichting	1	4	5	3	4	3	6	5
Totaal	1.324	1.272	1.252	1.282	1.337	1.504	1.521	1.334
Totaal op Vlaamse stopgezette populatie	4,18%	3,97%	3,49%	2,40%	3,72%	4,15%	4,06%	3,55%
Totaal op Vlaamse actieve non-profit populatie	2,17%	2,07%	2,02%	2,05%	2,11%	2,33%	2,33%	2,02%
NETTO GROEI								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VZW	474	526	430	804	1.011	882	728	955
Internationale VZW	13	10	13	16	6	9	5	5
Private Stichting	42	34	33	54	46	61	46	50
Totaal	529	570	476	874	1.063	952	779	1.010
Totaal op Vlaamse actieve non-profitpopulatie	0,87%	0,93%	0,77%	1,40%	1,68%	1,48%	1,19%	1,53%
BRUSSEL								
STARTERS								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VZW	947	962	953	958	1074	1005	1156	1119
Internationale VZW	91	107	85	95	88	98	70	72
Private Stichting	41	38	32	36	36	46	28	40
Totaal	1079	1107	1070	1089	1198	1149	1254	1231
Totaal op Brusselse starterspopulatie	9,55%	9,05%	9,02%	8,99%	9,42%	9,29%	9,47%	9,04%
Totaal op Brusselse actieve non-profit populatie	3,57%	3,58%	3,38%	3,37%	3,64%	3,42%	3,66%	3,56%
STOPPERS								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VZW	335	346	443	470	468	471	826	830
Internationale VZW	20	17	17	32	19	25	32	32
Private Stichting	0	3	2	9	8	4	7	5
Totaal	355	366	462	511	495	500	865	867
Totaal op Brusselse actieve non-profit populatie	1,17%	1,18%	1,46%	1,58%	1,51%	1,49%	2,53%	2,51%
NETTO GROEI								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VZW	1.675	1.665	1.569	1.543	1.546	1.544	1.190	1.187
Internationale VZW	927	945	936	926	1.055	980	1.124	1.087
Private Stichting	91	104	83	86	80	94	63	67
Totaal	724	741	608	578	703	649	389	364
Totaal op Brusselse actieve non-profitpopulatie	2,39%	2,39%	1,92%	1,79%	2,14%	1,93%	1,14%	1,05%

WALLONIE									
STARTERS									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
VZW	1315	1412	1400	1488	1525	1595	1569	1602	
Internationale VZW	10	11	19	15	9	14	9	15	
Private Stichting	1	18	34	25	26	30	33	21	
Totaal	1326	1441	1453	1528	1560	1639	1611	1638	
Totaal op Waalse starterspopulatie	5,69%	5,90%	6,22%	6,61%	6,65%	6,99%	6,59%	6,38%	
Totaal op Waalse actieve non-profit populatie	3,13%	3,38%	3,36%	3,47%	3,48%	3,58%	3,46%	3,46%	
STOPPERS									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
VZW	1051	810	670	723	713	820	857	826	
Internationale VZW	1	4	6	4	4	2	5	1	
Private Stichting	1	0	3	1	1	1	0	3	
Totaal	1053	814	679	728	718	823	862	830	
Totaal op Waalse stopgezette populatie	6,00%	4,55%	3,56%	2,57%	4,29%	4,24%	4,53%	3,96%	
Totaal op Waalse actieve non-profit populatie	2,48%	1,91%	1,57%	1,65%	1,60%	1,80%	1,85%	1,76%	
NETTO GROEI									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
VZW	959	1.201	1.342	1.290	1.301	1.195	1.159	1.191	
Internationale VZW	1.314	1.408	1.394	1.484	1.521	1.593	1.564	1.601	
Private Stichting	9	11	16	14	8	13	9	12	
Totaal	273	627	774	800	842	816	749	808	
Totaal op Waalse actieve non-profitpopulatie	0,64%	1,47%	1,79%	1,82%	1,88%	1,78%	1,61%	1,71%	

5. De Non-profit als verschafter van werkgelegenheid

Het meten van de non-profit sector als werkgever is niet evident. Enerzijds kan men zich baseren op de sociale balans. Dit houdt de beperking in dat hier enkel wordt rekening gehouden met die 8.392 non-profits die een jaarrekening publiceren bij de Nationale Bank van België. Worden dus hierbij uitgesloten: alle kleine non-profits en alle organisaties die niet aan de minimumcriteria voldoen om een sociale balans te moeten indienen. Bovendien: gezien het gaat om jaarrekeninggegevens hebben we bij het opmaken van deze studie nog geen volledige gegevens over het boekjaar 2017: de laatste accurate waarneming behelst het boekjaar 2016.³⁰

Binnen het bestek van deze studie wordt hieronder ook gewag gemaakt van groeicijfers in aantallen VTE's. Deze moeten met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Zo betekent een cijfermatige groei van het aantal VTE's op basis van sociale balansen niet per definitie een werkelijke groei in tewerkstelling. De gemeten groei kan bijvoorbeeld ook het gevolg zijn van fusiebewegingen waardoor vele kleine organisaties die geen sociale balans dienden te publiceren, en dus waarvan het aantal VTE's niet waarneembaar was, nu samensmelten tot een grotere organisatie die er wel een moet publiceren. Toch blijkt, in het bijzonder door vergelijking met de evolutie van het aantal non-profits binnen de RSZ-werknemerscategorieën, deze consolidatiegolf slechts een zeer beperkte invloed te hebben: we kunnen nauwelijks een verhoudingsevolutie waarnemen.

Anderzijds kunnen we ons baseren op de RSZ-personeelscategorieën. Voordeel hiervan is dat deze categorieën alle organisaties bestrijken, dus ook die organisaties die geen jaarrekeningen publiceren. Echter: ze geven wel categorieën weer, geen exacte aantallen.

5.1. Meting op basis van sociale balansen

Toch blijkt de non-profitsector sowieso een belangrijke werkgever: op basis van de sociale balansen die werden gepubliceerd met betrekking tot het boekjaar 2016 worden er 306.138 personeelsleden (voltijdse equivalenten (VTE)) tewerk gesteld. Dit is 13,8% van het totale aantal werknemers dat we via sociale balansen van alle entiteiten (dus: inclusief de bedrijven) kunnen waarnemen. In 2007 was dit nog maar 10,9%.

Hiervan zijn er 88.390 arbeiders(9,2%) en 212.349 bedienden (17,5%)³¹.

Bovendien zien we op tien jaar tijd (vergelijking met de situatie in 2007) een groei van het aantal voltijdse equivalenten met 85.471 of een groei met +38,73%. Dit terwijl het totaal aantal VTE's op alle sociale balansen –dus inclusief de bedrijven- binnen dezelfde periode slechts is gegroeid met +9,28%.

³⁰ Op basis van de eerste tewerkstellingsbarometer van de RSZ (telt België in maart 2018 3.989.522 tewerkgestelden. Let wel: deze barometer maakt melding van het gemiddelde maandelijks aantal personen dat minstens één arbeidsrelatie heeft. Hier staan dus de natuurlijke personen centraal en niet het aantal betrekkingen. Dit terwijl we in deze studie het aantal voltijds equivalenten als maatstaf nemen. <https://www.rsz.fgov.be/nl/statistieken/onlinestatistieken/tewerkstellingsbarometer>)

³¹ Het totaal aantal werknemers die we op sociale balansen kunnen waarnemen is met betrekking tot het jaar 2016 2.217.058 VTE's waarvan 957.883 arbeiders en 1.210.891 bedienden.

Sterker zelfs: binnen de populatie van de traditionele bedrijven (dus: zonder de non-profit) noteren we over dezelfde periode van 10 jaar een groei van slechts +5,68%. Anders gesteld: op basis van de sociale balansen mogen we stellen dat de non-profitsector de afgelopen 10 jaar instond voor 45,4% van het totaal aantal nieuwe jobs.

De afgelopen vijf jaar (in dit geval: periode 2012 tot en met 2016) groeide het aantal voltijdse equivalenten binnen de non-profit met +9,83%. Het aantal vermelde VTE's op alle sociale balansen groeide de afgelopen vijf jaar met 4,53%. Binnen de populatie van traditionele bedrijven noteren we slechts een groei met 3,73%. Ook binnen de afgelopen vijf jaren staat dus de non-profitsector in voor 28,5% van het totaal aantal nieuwe jobs die op sociale balansen waarneembaar zijn.

	Totaal aantal werknemers in VTE op afsluitdatum per boekjaar											
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	3718	2647	3546	4140	4057	3759	1144	813	626	307	169	
Activiteit onbekend	4038	4058	4094	3912	3899	3649	3254	2518	1300	957	693	
Andere activiteiten	118382	131421	139077	150817	160608	168842	168408	174602	182709	186624	193283	
Andere industrie	145	158	171	421	439	422	354	429	546	537	583	
Bouw	881	1426	1633	1785	1636	1816	1888	1907	2061	1659	1636	
Bouwtechnische beroepen	928	1056	1076	1193	1287	1383	1456	1481	1525	1127	1375	
Chemische en kunststofindustrie	334	326	348	344	323	321	335	470	478	479	498	
Dienstverlening aan bedrijven	17914	20886	22599	24575	25277	26452	27308	27811	28766	30186	30797	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	1717	2002	2006	2054	2080	2205	2262	2434	2317	2354	2343	
Economische beroepen	306	389	447	415	429	449	445	434	225	208	193	
Elektrotechniek, elektronica & computers	291	300	312	307	296	316	325	330	340	319	327	
Energieproductie	166	216	551	555	571	589	568	607	595	508	653	
Garagehouders & aanverwante activiteiten	38	45	45	45	49	45	34	33	65	51	44	
Groothandel	313	348	371	407	406	407	436	402	442	506	509	
Handelsbemiddeling	56	96	576	584	599	599	636	610	656	646	652	
Horeca	4521	4726	4836	4911	4889	5135	5173	5252	5315	5283	5358	
Houtindustrie	855	1149	1262	1260	1299	1276	1300	1223	1237	1503	1507	
Immo	2356	2522	2619	2761	2783	3207	3349	3169	3558	3421	3711	
Juridische beroepen	160	196	205	213	203	171	141	162	241	256	266	
Kleinhandel	2497	2716	2941	3218	3438	3553	3775	3605	3599	3653	3596	
Land- en bosbouw	1199	1326	1470	1634	1609	1802	1705	1745	2006	1939	2052	
Medische beroepen	14343	15010	15689	16168	16960	17374	20572	20787	20921	19277	19624	
Metaalindustrie	342	182	190	185	215	234	273	343	361	590	608	
Meubelindustrie				9		8	8	9	12	14	13	
Overheid & onderwijs	12063	13532	13590	14375	14066	15746	16030	15955	16954	16105	16262	
Overige persoonlijke diensten	1342	1601	1591	1765	1863	1944	2096	2168	2140	2309	2371	
Papierindustrie	641	686	715	734	781	784	808	855	866	878	907	
Reparatie en onderhoud	9	29		17	47	52	53	14	12	19	19	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	697	654	683	689	705	728	734	823	845	812	815	
Sport en recreatie	1252	1770	2295	2269	2281	2464	2350	2367	2486	2233	2272	
Textiel- en lederindustrie	310	328	339	448	406	420	1148	1205	1256	1289	1314	
Transport	857	627	631	642	642	667	622	653	633	686	691	
Verenigingen (vakverenigingen,)	6585	7486	7418	8071	8097	8581	9060	9409	9913	10422	10159	
Verzekeringen en vermogensbeheer	207	220	113	136	141	136	130	125	115	123	126	
Visserij en aquacultuur	4	12	15	13	8	4	4	4				
Voedselindustrie en -nijverheid	148	138	155	306	301	336	336	351	373	407	432	
Water- en afvalbehandeling, sanering	171	186	223	244	248	243	241	252	260	262	279	
TOTAAL	199789	220667	233830	251621	262939	276140	278762	285355	295753	297950	306138	

	Totaal aantal ARBEIDERS in VTE op afsluitdatum per boekjaar											
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	638	411	460	532	439	410	241	179	169	136	44	
Activiteit onbekend	811	899	838	783	1124	996	843	661	512	408	221	
Andere activiteiten	45142	48941	50213	51349	53424	55025	54900	55985	56739	57408	57998	
Andere industrie	125	137	148	373	393	375	317	381	480	465	508	
Bouw	363	822	948	1007	868	1073	1108	1122	1195	841	860	
Bouwtechnische beroepen	62	64	51	60	51	52	52	51	41	35	43	
Chemische en kunststofindustrie	271	262	285	280	261	273	268	273	267	267	267	
Dienstverlening aan bedrijven	5289	6910	7945	8598	8646	9340	9748	9758	9888	10069	10161	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	760	936	950	950	993	1022	1037	1154	1108	1090	1083	
Economische beroepen	6	6	22	6	6	6	7	5	5	4	3	
Elektrotechniek, elektronica & computers	250	260	270	258	255	279	285	287	274	261	265	
Energieproductie	21	32	120	121	124	123	110	121	117	99	135	
Garagehouders & aanverwante activiteiten	23	29	29	27	30	27	18	16	48	34	25	
Groothandel	208	227	236	228	222	222	230	207	244	275	271	
Handelsbemiddeling	4	3	140	148	149	156	160	164	174	167	167	
Horeca	1651	1772	1790	1799	1759	1909	1889	1829	1851	1772	1785	
Houtindustrie	591	846	938	928	959	939	950	866	875	1082	1076	
Immo	315	381	377	390	394	340	425	357	461	332	415	
Juridische beroepen	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2	
Kleinhandel	932	1006	1181	1295	1422	1463	1483	1486	1472	1536	1525	
Land- en bosbouw	534	501	621	748	724	913	793	818	929	931	984	
Medische beroepen	1793	1875	1875	1683	1732	1707	1730	1687	1656	1708	1681	
Metaalindustrie	274	150	159	149	181	198	236	306	318	498	513	
Meubelindustrie				2		3	3	3	5	6	5	
Overheid & onderwijs	2888	3430	3540	3484	3437	3647	3766	3756	3825	3467	3491	
Overige persoonlijke diensten	618	730	727	814	875	892	979	974	827	910	937	
Papierindustrie	425	415	431	446	482	496	219	226	225	543	570	
Reparatie en onderhoud	4	13		2	12	11	13				1	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	594	560	579	564	594	618	611	691	692	679	684	
Sport en recreatie	431	514	526	551	575	607	532	585	558	613	582	
Textiel- en lederindustrie	246	248	250	323	291	294	820	864	889	910	931	
Transport	191	72	84	95	96	114	94	98	106	104	112	
Verenigingen (vakverenigingen,)	763	843	828	882	885	839	831	805	921	908	894	
Verzekeringen en vermogensbeheer	1	1	0	1	1	1	1	3	3	3	3	
Visserij en aquacultuur	7	7	5	1	1	1	1	1				
Voedingsindustrie en -nijverheid	41	38	46	62	45	66	44	53	65	49	68	
Water- en afvalbehandeling, sanering	40	43	54	66	72	77	74	77	80	79	80	
TOTAAL	66304	73381	76668	79008	81522	84499	84822	85845	87024	87690	88391	

	Totaal aantal BEDIJENDE in VTE op afsluitdatum per boekjaar											
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	3006	2172	3045	3570	3578	3294	894	629	452	169	124	
Activiteit onbekend	3163	3112	3223	3085	2726	2624	2383	1838	774	542	467	
Andere activiteiten	71800	80184	87057	96996	104729	111028	111136	116149	123533	126723	132364	
Andere industrie	20	13	23	46	42	39	30	42	60	65	68	
Bouw	498	572	654	726	715	745	774	779	828	790	756	
Bouwtechnische beroepen	849	980	1021	1092	1228	1324	1395	1423	1472	1086	1323	
Chemische en kunststofindustrie	58	60	59	58	57	57	59	193	200	210	228	
Dienstverlening aan bedrijven	12324	13722	14234	15578	16030	16656	17141	17423	18065	19283	19982	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	910	1027	1026	1072	1064	1159	1197	1257	1159	1220	1206	
Economische beroepen	301	374	419	401	420	441	436	409	218	201	186	
Elektrotechniek, elektronica & computers	41	40	42	49	41	37	39	41	46	42	39	
Energieproductie	142	180	424	427	442	462	453	480	474	404	515	
Garagehouders & aanverwante activiteiten	15	16	16	18	19	18	17	18	17	17	19	
Groothandel	93	110	122	164	170	173	194	188	193	228	237	
Handelsbemiddeling	51	90	428	428	444	435	469	440	474	471	475	
Horeca	2752	2881	2960	3037	3033	3164	3221	3354	3379	3451	3506	
Houtindustrie	241	274	298	309	319	316	327	336	336	400	408	
Immo	2002	2069	2166	2293	2313	2759	2861	2755	3035	3011	3205	
Juridische beroepen	160	192	204	208	198	167	136	160	239	254	263	
Kleinhandel	1484	1636	1687	1862	1950	2039	2204	2048	2061	2069	2002	
Land- en bosbouw	656	791	834	867	868	826	898	912	1064	993	1046	
Medische beroepen	12213	12700	13805	14278	15007	15440	18589	18847	18931	17320	17633	
Metaalindustrie	63	30	30	33	31	32	34	34	38	85	88	
Meubelindustrie				7		6	6	7	8	8	7	
Overheid & onderwijs	8248	9373	9493	10236	10066	11512	11789	11720	12472	11979	11909	
Overige persoonlijke diensten	709	833	836	923	958	1036	1099	1172	1296	1382	1421	
Papierindustrie	214	266	277	282	294	285	263	292	292	328	326	
Reparatie en onderhoud	5	16		14	35	41	40	14	12	19	18	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	100	91	92	93	107	106	119	127	128	127	124	
Sport en recreatie	742	1191	1715	1686	1657	1803	1785	1741	1845	1584	1617	
Textiel- en lederindustrie	51	65	70	100	89	98	301	313	342	352	361	
Transport	652	548	539	539	538	545	523	547	522	573	569	
Verenigingen (vakverenigingen,)	5620	6435	6391	6878	7008	7401	8000	8253	8628	9228	9087	
Verzekeringen en vermogensbeheer	199	211	107	132	139	135	129	120	111	120	123	
Visserij en aquacultuur	4	5	8	8	7	3	3	3				
Voedingsindustrie en -nijverheid	96	97	105	241	253	267	277	288	299	345	351	
Water- en afvalbehandeling, sanering	127	138	167	173	173	162	165	173	177	181	197	
TOTAAL	129627,57	142495,08	153577,79	167908,75	176744,29	186636,34	189384,84	194523,13	203179,09	205258,21	212249,84	

5.2. Sectorale benadering op basis van sociale balansen

Het aantal jobs binnen de non-profit binnen die populatie waarvan de activiteit niet kan toegewezen op basis van een NACE-code 5 digits (169 VTE) en waarvan de activiteit onbekend is (693 VTE) is verwaarloosbaar.

Anderzijds blijken 193.283 jobs te vallen binnen de Graydon-sector 'andere activiteiten'. Niet alleen is dit het leeuwendeel (63,14%) van alle jobs die via de sociale balans binnen de non-profits kunnen gemeten worden, bovendien is dit 67,04% van alle jobs die we –inclusief de bedrijven die jaarrekening publiceren- binnen deze Graydon-sector noteren. Verder groeide het aantal jobs binnen deze populatie op 10 jaar tijd met +46,85%. Binnen deze benadering blijkt dus verdere uitdieping noodzakelijk.

		Verenigingen: totaal aantal personeelsleden in de sector 'ANDERE ACTIVITEITEN'						
		Boekjaar						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
		Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE
NACE	Sector							
86101	Algemene ziekenhuizen, m.u.v. geriatrische en gespecialiseerde ziekenhuizen	33.990	38.419	36.581	37.317	40.214	39.984	43.747
88101	Activiteiten van gezins- en bejaardenzorg aan huis, m.u.v. (huis)verpleging	30.452	31.290	31.723	32.210	32.807	32.819	33.111
88999	Andere vormen van maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting, n.e.g.	14.884	14.722	15.300	15.481	16.404	17.395	18.251
87301	Rusthuizen voor ouderen (R.O.B.)	12.930	13.071	12.802	13.790	14.578	15.483	15.409
87202	Instellingen met huisvesting voor volwassenen met een mentale handicap	11.392	11.633	11.682	12.403	12.768	13.381	14.227
88995	Beschutte en sociale werkplaatsen	12.792	13.155	13.376	13.463	13.087	13.814	14.219
87101	Rust- en verzorgingstehuizen (R.V.I.)	12.179	12.859	13.481	14.167	14.673	12.686	13.524
87901	Integrale jeugdhulp met huisvesting	6.353	6.423	6.439	7.022	7.024	7.583	7.874
87201	Instellingen met huisvesting voor minderjarigen met een mentale handicap	4.442	5.018	4.829	5.374	5.861	5.928	6.000
88911	Kinderdagverblijven en crèches	3.570	4.382	4.476	4.532	5.229	5.537	5.721
86104	Psychiatrische ziekenhuizen	1.502	1.541	1.551	1.554	1.813	2.927	3.525
87909	Overige maatschappelijke dienstverlening met huisvesting, n.e.g.	1.898	1.955	1.882	1.911	2.007	2.100	2.070
90012	Beoefening van uitvoerende kunsten door artistieke ensembles	1.383	1.395	1.248	1.406	1.383	1.343	1.415
87303	Instellingen met huisvesting voor minderjarigen met een lichamelijke handicap	1.168	1.106	1.183	1.065	1.218	1.220	1.234
87902	Algemeen welzijnswerk met huisvesting	808	913	875	884	971	1.084	1.193
88994	Integrale jeugdhulp zonder huisvesting	399	424	508	496	919	986	1.017
86103	Gespecialiseerde ziekenhuizen	707	793	795	840	862	936	920
87304	Instellingen met huisvesting voor volwassenen met een lichamelijke handicap	598	590	616	639	659	680	762
88996	Algemeen welzijnswerk zonder huisvesting	554	559	587	587	620	628	750
88912	Kinderopvang door onthaalmoeders	596	608	614	602	601	652	726
90042	Exploitatie van culturele centra en multifunctionele zalen ten behoeve van culturele activiteiten	689	596	571	604	603	682	703
91042	Beheer en instandhouding van natuurgebieden	443	467	477	470	513	534	578
88991	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	339	358	328	612	620	624	573
79901	Toeristische informatiediensten	605	628	373	611	498	603	569
87203	Instellingen met huisvesting voor personen met psychiatrische problemen	375	381	302	462	512	496	552
87209	Andere instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden	404	417	415	526	518	535	549
87205	Activiteiten van beschermt wonen voor personen met psychiatrische problemen	320	336	361	391	420	448	513
88992	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	345	365	392	429	423	426	474
86102	Geriatrische ziekenhuizen	357	359	424	445	438	443	468
87302	Serviceflat voor ouderen	281	346	347	391	452	459	462
88104	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	374	392	344	422	388	395	436
90023	Gespecialiseerde beeld-, verticings- en geluidstechnieken	396	371	393	360	333	380	419
91030	Exploitatie van monumenten en dergelijke toeristenattracties	291	302	381	344	333	274	359
90041	Exploitatie van schouwburgen, concertzalen en dergelijke	247	260	211	261	284	274	291
87204	Instellingen met huisvesting voor drugs- en alcoholverslaafden	274	297	257	201	249	253	260
88109	Overige maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting voor ouderen en lichamelijke gehandicapten	248	251	262	289	340	348	252
90021	Promotie en organisatie van uitvoerende kunstevenementen	195	116	160	187	234	221	229
91020	Musea	165	213	249	243	189	198	218
90011	Beoefening van uitvoerende kunsten door zelfstandig werkende artiesten	177	126	211	245	290	288	216
88103	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	186	194	190	192	200	198	215
79110	Reisbureaus	194	188	185	181	189	185	196
90032	Ondersteunende activiteiten voor scheppende kunsten	180	160	141	187	167	174	183
88993	Ambulante hulpverlening aan drugs- en alcoholverslaafden	176	190	180	177	178	172	172
91011	Bibliotheken, mediatheken en ludotheken	183	169	162	155	143	135	134
90029	Overige ondersteunende activiteiten voor de uitvoerende kunsten	204	169	165	155	148	139	132
87309	Instellingen met huisvesting voor ouderen en voor personen met een lichamelijke handicap, n.e.g.	36	39	7	50	51	53	129
88919	Overige kinderopvang	67	63	69	79	97	106	108
99000	Extraterritoriale organisaties en lichamen	4	4	10	60	66	74	77
86902	Activiteiten van bloedtransfusiecentra en bloed- en organenbanken	34	37	36	38	37	40	36
86109	Overige hospitalisatiediensten	23	26	24	25	30	36	32
88102	Activiteiten van dag- en dienstencentra voor ouderen	14	15	18	18	25	24	22
53200	Overige postertijen en koeriers	14	12	13	12	13	13	13
79120	Reisorganisatoren	12	17	18	13	13	18	13
53100	Postdiensten in het kader van de universele dienstverplichting	9	8	8	9	11	11	10
91012	Openbare archieven	2	10	11	9	8	11	9
90031	Scheppende kunsten, m.u.v. ondersteunende diensten		8	7	7			7
09100	Ondersteunende activiteiten in verband met de aardolie- en aardgaswinning							
87109	Overige verpleeginstellingen met huisvesting	75	78					
92000	Loterijen en kansspelen							
97000	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	48	39	62				
98100	Niet-gedifferentieerde productie van goederen door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	26						
TOTAAL		160.607	168.862	168.312	174.602	182.709	186.438	195.303

Zoals we deze groep benaderden in vorige hoofdstukken, vindt de lezer hierboven een eerste tabel terug waarbij deze Graydonsector terug wordt opgedeeld tot op het niveau van de NACE-code op 5 digits, waarna hieronder een functionele hergroepering volgt³².

	Boekjaar						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE	Totaal in VTE
Sector							
Ziekenhuizen, revalidatie	36.687	41.253	39.410	40.219	43.394	44.365	48.728
Ouderenzorg	55.893	57.620	58.379	60.627	62.586	61.525	62.656
Personenzorg en begeleiding	51.577	52.832	53.362	55.507	57.444	60.126	62.701
Jeugdzorg	6.752	6.847	6.947	7.518	7.944	8.569	8.891
Kinderopvang	4.233	5.052	5.159	5.213	5.927	6.295	6.556
Toerisme	1.102	1.135	955	1.149	1.032	1.079	1.138
Natuur	443	467	477	470	513	534	578
Kunsten en cultuur	3.819	3.592	3.529	3.818	3.781	3.846	3.955
Restgroep	101	63	92	81	90	98	100
TOTAAL	160.607	168.862	168.312	174.602	182.709	186.438	195.303

Na hergroepering (zie tabel hieronder) blijken er drie deelsectoren die bijzonder veel werknemers tewerkstellen: de **Personenzorg en –begeleiding**, die van de **Ouderenzorg** en die van de **Ziekenhuizen en revalidatie**.

De **Personenzorg en –begeleiding** behelst onder meer diverse maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting, omkadering van volwassenen en minderjarigen met een mentale handicap, beschutte en sociale werkplaatsen, allerhande dagcentra, ...³³. Deze deelgroep stelt op basis van de jaarrekeningen 2016 62.701 personen tewerk of 20,48% van alle jobs die we op basis van de sociale balans van de non-profits kunnen identificeren. Op 5 jaar tijd groeide het aantal jobs in deze deelgroep met +17,50%.

De deelsector van de **Ouderenzorg** behelst onder meer de activiteiten van gezins- en bejaardenzorg aan huis met uitzondering van thuisverpleging, de rust- en verzorgingstehuizen, de serviceflats, ...³⁴. Deze deelgroep stelt op basis van de jaarrekeningen 2016 62.656 personen tewerk of 20,47% van alle jobs die we via de sociale balans kunnen identificeren. Op vijf jaar tijd groeide het aantal jobs in deze deelgroep met 16,04%.

Binnen de deelsector van de **ziekenhuizen en revalidatie** vinden we onder meer de algemene ziekenhuizen terug, alsook de psychiatrische ziekenhuizen, de geriatrische ziekenhuizen, de bloedtransfusiecentra, ...³⁵. Deze deelgroep stelt op basis van de jaarrekeningen 2016 48.728 personen tewerk of 15,92% van alle jobs die we via de sociale balans binnen de non-profits kunnen identificeren. Op vijf jaar tijd groeide het aantal jobs in deze deelgroep met 23,64%.

Binnen de deelsector van de **Jeugdzorg**, waaronder zowel de integrale jeugdzorg met huisvesting als die zonder huisvesting, vinden we op basis van de sociale balansen 2016 8.891 VTE's terug of 2,90% van alle jobs die via de sociale balans binnen de non-profits kunnen identificeren. Op vijf jaar tijd groeide het aantal jobs binnen deze deelgroep met 27,99%.

³² Voor een definitie van de hergroepering onder de vorm van de opsomming van nacecodes: zie bijlage 2.

³³ Voor een exacte omschrijving van deze hergroepering: zie bijlage 2

³⁴ Id.

³⁵ Id.

Binnen de deelsector van de **Kinderopvang** nemen we op basis van de sociale balansen 2016 6.556 jobs waar, ofwel 2,14% van alle jobs die we via de sociale balans kunnen identificeren. Op vijf jaar tijd groeide het aantal jobs in deze deelgroep met 27,08%.

Binnen de deelsector van de **Kunsten en Cultuur** nemen we op basis van de sociale balansen 2016 3.955 tewerkgestelden waar: slechts 1,29% van alle jobs die via via de sociale balans kunnen identificeren. Op vijf jaar tijd groeide het aantal jobs binnen deze deelgroep met 12,07%.

Keren we terug naar de Graydon-sectoren, dan is de sector van de **'Dienstverlening aan bedrijven'** met 30.797 VTE's of 10,1% op het totaal aantal non-profitjobs de op één³⁶ na belangrijkste jobverschaffer. Op 10 jaar tijd groeide het aantal jobs binnen deze sector en met betrekking tot de non-profit met 47,45%. De afgelopen vijf jaren was dit 12,78%.

De sector van de **'Medische beroepen'** stelt anno 2016 19.624 VTE's tewerk of 6,4% op het totaal aantal non-profitjobs die we op sociale balansen kunnen waarnemen. Op 10 jaar tijd groeide het aantal jobs binnen deze sector en met betrekking tot de non-profit met 30,74% met een scherpe groeipiek in de periode 2011-2012. Echter vanaf dan zien we een lichte afkalving: sinds 2012 daalde het aantal VTE's er met -4,61%.

De non-profitsector die verbonden is met **overheid en onderwijs** stelde anno 2016 op basis van de waarnemingen op sociale balansen 2016 16.262 VTE's tewerk of 5,31% op het totaal aantal non-profitjobs die we op sociale balansen kunnen waarnemen. Op 10 jaar tijd groeide het aantal jobs binnen deze sector met 20,17%. De afgelopen vijf jaar noteren we een groei met 1,48%.

³⁶ Let wel: dit in vergelijking met de andere Graydon-sectoren. Binnen de sector van de 'andere activiteiten' wordt dit nog voorafgegaan door Personenzorg, Ouderenzorg en Ziekenhuizen (zie supra)

5.3. Meting op basis van de RSZ-categorieën.

PERSONEELSKLASSE RSZ	Aantal per 1 januari										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0 : geen personeel	103.247	105.092	106.653	108.137	109.606	111.377	113.132	115.377	118.000	120.516	122.644
1: 1 tot 4 werknemers	15.484	15.705	15.921	16.084	16.166	16.297	16.392	16.456	16.478	16.421	16.327
2: 5 tot 9 werknemers	3.221	3.240	3.264	3.269	3.277	3.285	3.292	3.298	3.310	3.293	3.264
3: 10 tot 19 werknemers	2.404	2.427	2.454	2.451	2.441	2.453	2.452	2.441	2.426	2.395	2.366
4: 20 tot 49 werknemers	1.929	1.951	1.953	1.961	1.964	1.979	1.983	1.955	1.949	1.922	1.903
5: 50 tot 99 werknemers	800	808	813	818	821	810	806	798	782	777	770
6: 100 tot 199 werknemers	453	458	459	454	452	454	451	447	441	437	431
7: 200 tot 499 werknemers	252	256	256	254	256	256	255	255	254	251	246
8: 500 tot 999 werknemers	80	82	84	86	85	85	86	86	87	86	86
9: 1000 werknemers of meer	75	77	78	78	77	79	79	80	81	82	80
Aantal non-profits gekend bij RSZ	127.945	130.096	131.935	133.592	135.145	137.075	138.928	141.193	143.808	146.180	148.117
Aantal non-profits met personeel volgens RSZ	24.698	25.004	25.282	25.455	25.539	25.698	25.796	25.816	25.808	25.664	25.473
% met personeel	19,30%	19,22%	19,16%	19,05%	18,90%	18,75%	18,57%	18,28%	17,95%	17,56%	17,20%

In % van TOTAAL NON PROFIT PERSONEELSKLASSE RSZ	Aantal per 1 januari										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0 : geen personeel	80,70%	80,78%	80,84%	80,95%	81,10%	81,25%	81,43%	81,72%	82,05%	82,44%	82,80%
1: 1 tot 4 werknemers	12,10%	12,07%	12,07%	12,04%	11,96%	11,89%	11,80%	11,65%	11,46%	11,23%	11,02%
2: 5 tot 9 werknemers	2,52%	2,49%	2,47%	2,45%	2,42%	2,40%	2,37%	2,34%	2,30%	2,25%	2,20%
3: 10 tot 19 werknemers	1,88%	1,87%	1,86%	1,83%	1,81%	1,79%	1,76%	1,73%	1,69%	1,64%	1,60%
4: 20 tot 49 werknemers	1,51%	1,50%	1,48%	1,47%	1,45%	1,44%	1,43%	1,38%	1,36%	1,31%	1,28%
5: 50 tot 99 werknemers	0,63%	0,62%	0,62%	0,61%	0,61%	0,59%	0,58%	0,57%	0,54%	0,53%	0,52%
6: 100 tot 199 werknemers	0,35%	0,35%	0,35%	0,34%	0,33%	0,33%	0,32%	0,32%	0,31%	0,30%	0,29%
7: 200 tot 499 werknemers	0,20%	0,20%	0,19%	0,19%	0,19%	0,19%	0,18%	0,18%	0,18%	0,17%	0,17%
8: 500 tot 999 werknemers	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%
9: 1000 werknemers of meer	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,05%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Anno 2017 kent de RSZ 148.117 non-profits waarvan er 122.644 zijn (82,80%) zonder personeel. Op tien jaar tijd groeide naar verhouding het aantal vzw's zonder personeel met 2,02 procentpunt.

Op basis van een uiterst voorzichtige schatting (waarbij we enkel gebruik maken van de ondergrens van elke categorie) zou de non-profitsector in 2017 348.167 VTE's tewerk stellen. Gebruiken we een mediaanbenadering voor elke categorie dan komen we uit op 515.860 VTE's. Bij een –wellicht meer realistische- benadering waar we binnen de lagere categorieën de mediaanwaarden gebruiken en bij de hogere categorieën de gegevens uit de sociale balans kunnen we afronden op 400.000 VTE's die werkzaam zijn in de non-profit sector.

Beschouwen we de groep non-profits die wel personeel tewerk stellen dan blijkt 11,02% of 16.237 entiteiten van de totale non-profit populatie minder dan 4 werknemers tewerk te stellen en 2,2% (3.264) tussen 5 en 9 werknemers.

Op basis van dezelfde RSZ-gegevens maakt de non-profitsector 10,19% uit van alle in de KBO geregistreerde entiteiten. Wat bijzonder opvalt is dat diezelfde non-profit in belangrijke mate een 'groot' werkgever is. Zo levert de non-profit 20,46% van die in België gevestigde ondernemingen en organisaties die mer dan 100 werknemers te werk stellen en 19,03% van al die organisaties die tussen de 500 tot 999 werknemers tewerk stellen.

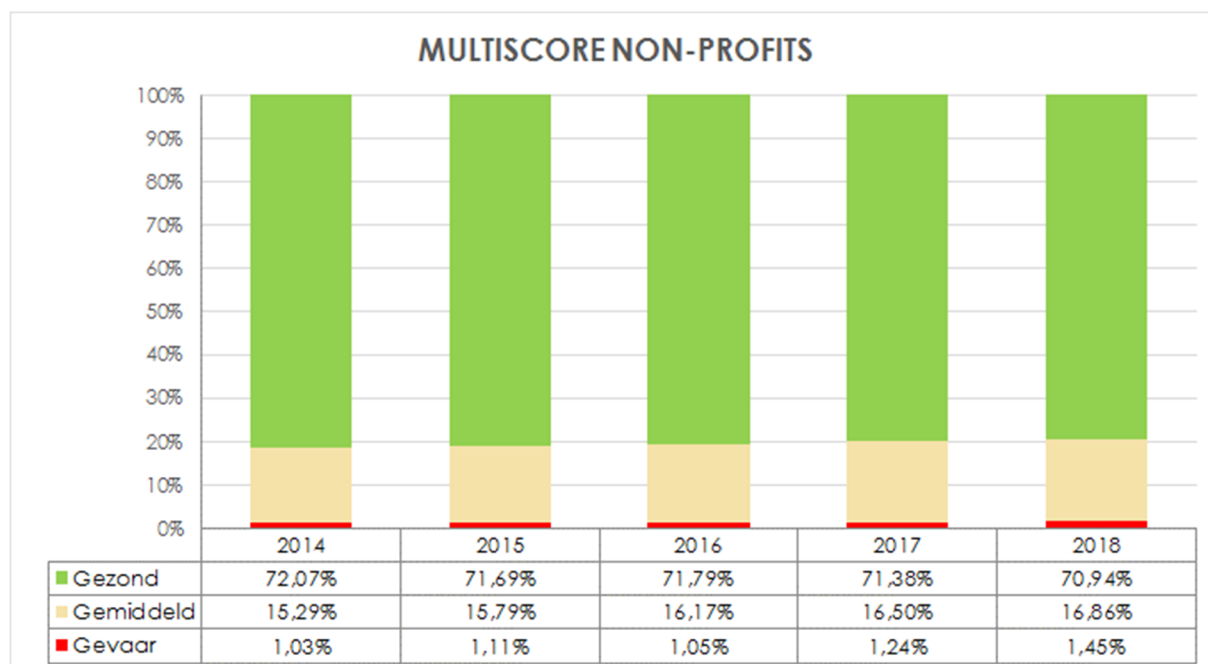
In % van TOTAAL ALLE ACTIEVE ENTITEITEN PERSONEELSKLASSE RSZ	Aantal per 1 januari										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0 : geen personeel	12,94%	12,69%	12,51%	12,34%	12,15%	11,96%	11,91%	12,15%	12,06%	11,99%	11,81%
1: 1 tot 4 werknemers	4,54%	4,52%	4,52%	4,53%	4,53%	4,54%	4,60%	4,73%	4,79%	4,82%	4,84%
2: 5 tot 9 werknemers	9,18%	9,08%	9,05%	9,02%	9,00%	8,98%	9,02%	9,12%	9,20%	9,18%	9,17%
3: 10 tot 19 werknemers	12,23%	12,15%	12,18%	12,16%	12,05%	12,08%	12,15%	12,20%	12,26%	12,20%	12,14%
4: 20 tot 49 werknemers	14,10%	14,09%	14,10%	14,19%	14,19%	14,29%	14,43%	14,42%	14,58%	14,54%	14,53%
5: 50 tot 99 werknemers	17,52%	17,52%	17,55%	17,65%	17,65%	17,52%	17,58%	17,66%	17,55%	17,68%	17,77%
6: 100 tot 199 werknemers	17,81%	17,88%	17,89%	17,73%	17,64%	17,73%	17,69%	17,70%	17,65%	17,69%	17,60%
7: 200 tot 499 werknemers	17,02%	17,17%	17,06%	16,94%	16,96%	16,98%	16,98%	17,09%	17,12%	17,05%	16,81%
8: 500 tot 999 werknemers	18,22%	18,55%	18,83%	19,03%	18,72%	18,72%	18,98%	18,98%	19,16%	18,98%	19,03%
9: 1000 werknemers of meer	19,33%	19,79%	19,80%	19,70%	19,59%	20,15%	20,10%	20,30%	20,56%	20,76%	20,46%
Totaal	10,51%	10,37%	10,27%	10,19%	10,09%	10,00%	10,02%	10,26%	10,26%	10,27%	10,19%

6. De economische gezondheid van de non-profit

De multiscore meet via een grote diversiteit aan parameters in welke mate een onderneming al dan niet als gezond mag worden beschouwd.³⁷

In vergelijking met het klassieke bedrijvenprofiel³⁸ waar we de afgelopen jaren moesten vaststellen dat ruim 12% van de in België gevestigde bedrijven zich in een gevarezone bevindt, blijkt de **non-profitsector uit te munten met een uitstekende gezondheidsgraad**. Slechts 1,48% van de non-profits (2.178 entiteiten) wordt binnen de multiscore als uitdrukkelijk ongezond of in een gevarezone ingedeeld.

*Bij de interpretatie van deze cijfers dient de lezer rekening te houden met de eerdere conclusie³⁹ waarbij een belangrijk gedeelte van de non-profitorganisaties als ‘sluimerend’ wordt bestempeld. Organisaties die op basis van de activiteitsscore als ‘niet-actief’ worden beschouwd zijn per definitie ook organisaties waar geen ‘negatieve’ activiteit kan worden waargenomen zoals dagvaardingen of zwak betaaldrag. Gemakshalve mogen we stellen dat in verhouding tot de actieve non-profits de populatie ongezonde non-profits ongeveer dient te worden verdubbeld: anders gesteld, **in verhouding tot die non-profits die werkelijke activiteit ontplooiën is het aantal ongezonde non-profits ongeveer 3%**. Toch blijft ook dit percentage ver onder de waarnemingen die we maken voor de traditionele bedrijvenpopulatie.*

³⁷ Voor een inhoudelijke omschrijving van de Multiscore: zie Hoofdstuk 4 ‘Methodiek’. Nogmaals wijzen we erop dat de multiscore van toepassing is op ALLE ondernemingen (en dus ook non-profits) ook al zijn ze niet publicatieplichtig.

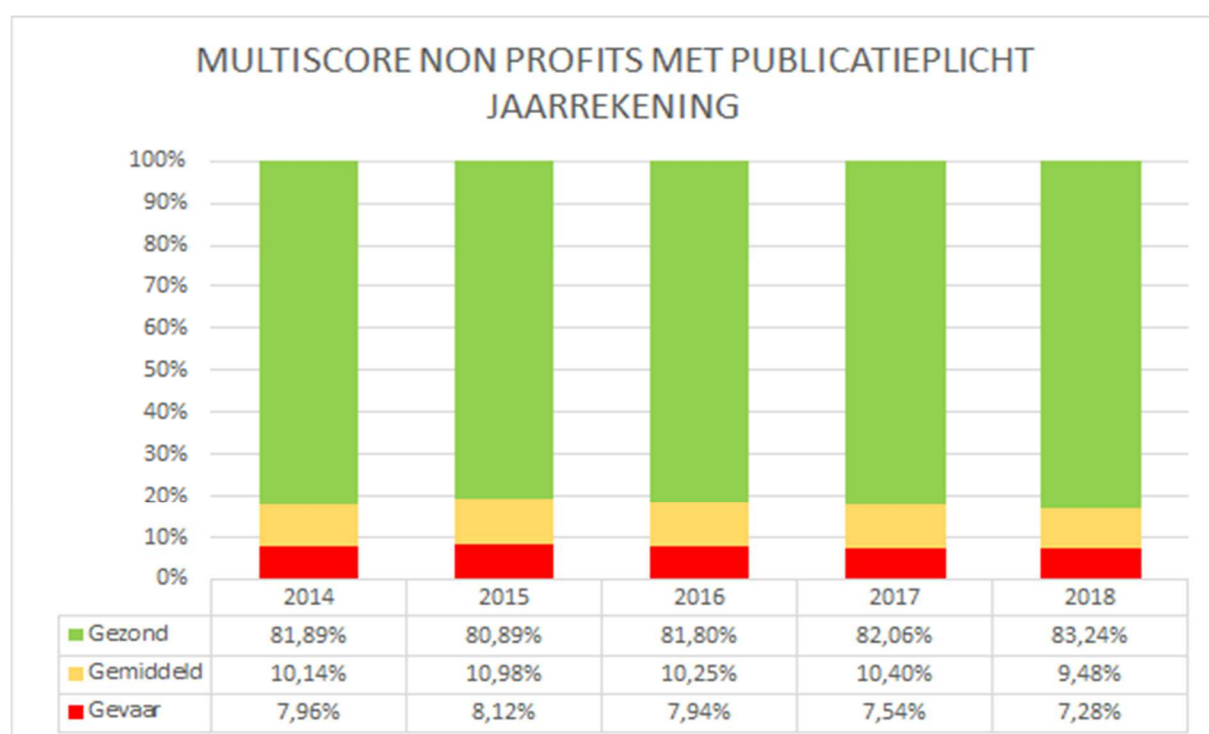
³⁸ Zie hiervoor bijvoorbeeld het KMO-rapport dat Graydon jaarlijks in samenwerking met UNIZO en UCM publiceert: <https://graydon.be/downloads/report-het-kmo-rapport-editie-januari-2018>

³⁹ Zie 5.2: ‘sectorale benadering’.

Echter, in tegenstelling tot de klassieke bedrijvenpopulatie waar naar verhouding het aantal ongezonde bedrijven jaar na jaar afneemt, kent de populatie non-profits een geleidelijke aanwas van entiteiten met een ongezond profiel. Zo evolueerde deze 'ongezonde' populatie binnen de non-profit op vijf jaren tijd van 1,03 procentpunt naar 1,45 procentpunt. Anders gesteld: deze populatie is, hoewel klein in aantal, op vijf jaren tijd met 40,77% aangegroeid.

Het aantal non-profits die we als fundamenteel gezond mogen beschouwen behelsde aanvang 2018 70,94% van de totale non-profit populatie. Over de afgelopen vijf jaar kalfde deze populatie licht af (-1,13 procentpunt).

Bekijken we uitsluitend **de populatie non-profits die een jaarrekening publiceren**⁴⁰ én waarbij we voor het berekenen van de multiscore naast andere signalen ook rekening houden met die jaarrekening, dan stellen we vast dat binnen deze populatie naar verhouding meer non-profitorganisaties (7,28% bij aanvang 2018) aanwezig zijn. Hier zien we wél verhoudingsgewijs een geleidelijke daling van het aantal non-profits die zich in zwaar tot zeer zwaar weer bevinden. Anderzijds vinden we binnen deze populatie ook uitdrukkelijk meer organisaties terug (83,24% bij aanvang 2018) die als gezond tot zeer gezond gequoteerd worden. Bovendien neemt naar verhouding en over de afgelopen vijf jaren het aantal echt gezonde non-profitorganisaties geleidelijk aan toe.

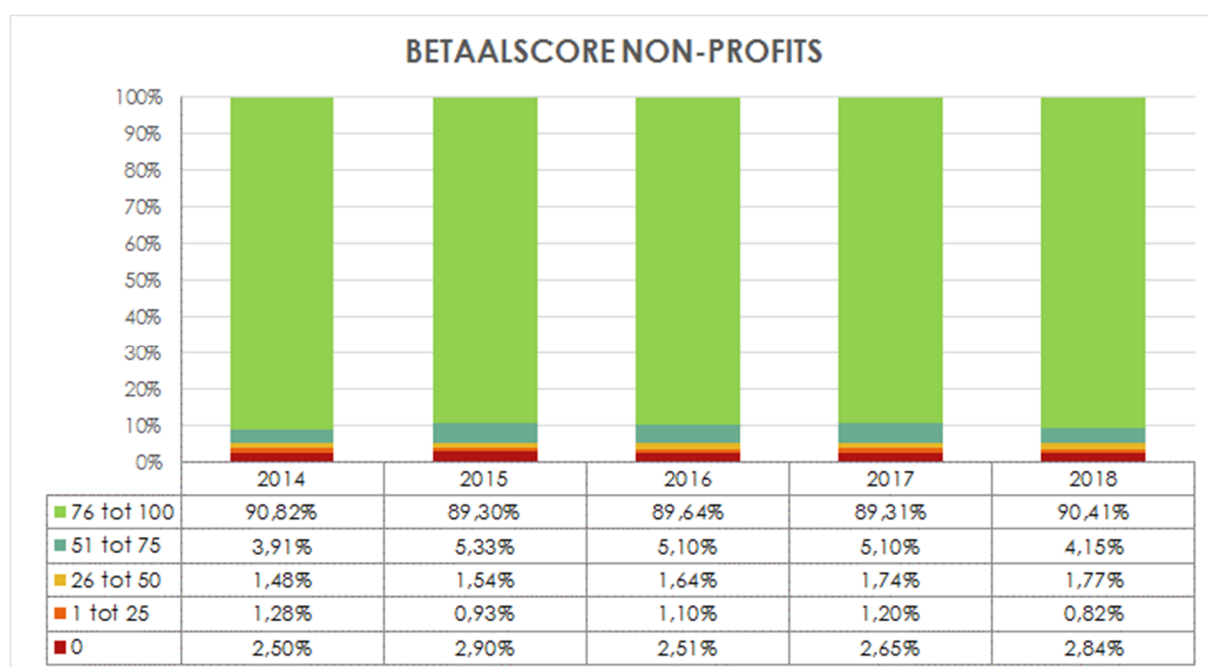

⁴⁰ Het gaat over 8.392 organisaties. Zie hiervoor 5.3: Non-profitorganisaties met jaarrekening

7. Hoe de non-profit haar betaalafspraken nakomt⁴¹

Het betaalgedrag toont op basis van uitgebreide steekproeven hoe de individuele onderneming de gemaakte betaalafspraken nakomt. Deze score berust op feitelijke waarnemingen en wordt totaal onafhankelijk van jaarrekeningen berekend voor alle non-profits.

Binnen de non-profit betaalt 5,43% van de aan haar gerichte facturen slecht tot zeer slecht terwijl 90,41% een zeer goed tot uitstekend palmares kan voorleggen⁴². De evolutie van goede of slechte betalers toont een lichte golfbeweging door het verloop der jaren maar is in grote lijnen constant.

⁴¹ Voor de beschrijving van de score betaalgedrag zie hoofdstuk 4 'Methodiek'.

⁴² Binnen het klassieke bedrijfsleven scoort 8,46% van die bedrijven een slechte tot zeer slechte betaalscore. 84,93% scoort goed tot zeer goed.

8. De non-profit financieel benaderd

Binnen dit onderdeel van de studie gaan we dieper in op de jaarrekening van de non-profitorganisaties. Anders gesteld: hier bestuderen we uitsluitend die 8.392 organisaties waarvan de jaarrekening bekend is. Bovendien geven we hier analyses weer die gaan tot en met 2016, gezien dit het recentste boekjaar is waar (zo goed als) alle jaarrekeningen zijn gepubliceerd⁴³.

8.1. Enkele algemene waarnemingen

Bekijken we alle publicatieplichtige non-profitorganisaties in 2016 en enkele mediaanwaarden van bepaalde cijfers dan blijkt **de mediaan van die non-profitorganisaties op verschillende fronten bijzonder sterk te scoren.**

Zo blijkt de mediaanorganisatie op een eigen vermogen van 656.223 euro (in het mediaanbedrijf is dat 80.876 euro⁴⁴) en te beschikken over 310.726 euro aan reserves.

Diezelfde mediaan non-profitorganisatie heeft een overgedragen winst van 155.058 euro en 264.695 euro aan kapitaalsubsidies.

De mediaan non-profit boekt een omzet⁴⁵ van 683.179 euro, en heeft een belangrijk volume aan andere bedrijfsopbrengsten (206.071 euro). De bedrijfswinst is er 13.855 euro terwijl de winst van het boekjaar 17.470 euro bedraagt.

Verder zien we binnen de non-profitorganisaties een mediaan der geldbeleggingen van 507.743 euro, een mediaanvolume aan 'overige beleggingen' van 308.510 euro en 288.517 euro aan liquide middelen.

Het mediaan Netto bedrijfskapitaal belooft 343.814 euro.

Bekijken we enkele ratio's binnen de non-profitorganisaties die hun jaarrekening publiceren dan kunnen we enkel vaststellen dat, in vergelijking met diezelfde ratio's binnen het bedrijfsleven, de non-profit het bijzonder goed doet.

⁴³ Inderdaad: de organisaties die hun recentste boekjaar afsloten per 31 december 2017 hebben wettelijk 7 maanden tijd om hun jaarrekening ook effectief te publiceren bij de Nationale Bank van België.

⁴⁴ De vergelijking van absolute getallen gaat niet echt op: binnen het bedrijfsleven moet zo goed als elke vennootschapsvorm een jaarrekening publiceren, ongeacht de grootte. Bij vzw's zijn het enkel de grote en zeer grote vzw's die publicatieplichtig zijn.

⁴⁵ Let wel: niet elke non-profitorganisatie die een jaarrekening publiceert geeft ook de omzet weer. Er zijn slechts 2.741 non-profitorganisaties, bijna per definitie al de grotere organisaties, die omzet publiceren. Dit hoofdstuk heeft betrekking op alle 8.392 organisaties die een jaarrekening publiceren. Echter: enkel ratio's waaronder Dagen Klantenkrediet en Dagen Leverancierskrediet kunnen enkel berekend worden indien de omzet gekend is.

Het sterkste kwart van alle bovengenoemde non-profitorganisaties heeft een schuldgraad⁴⁶ van niet meer dan 20,3% (binnen de bedrijfswereld is dat 32,8%). De mediaanwaarde van de non-profits heeft een schuldgraad niet hoger dan 41,1% (62,4% in de bedrijfswereld), en zolang men tot de 75% beste waarden behoort scoren we binnen de non-profits waarden die niet hoger liggen dan 69,7% (binnen de bedrijfswereld is dat 87,9%).

oekjaar	Ratio	BEDRIJVEN				NON_PROFIT ORGANISATIES			
		Gemiddelde	Q1	Mediaan	Q3	Gemiddelde	Q1	Mediaan	Q3
2012	Bruto Toeg. Waarde / Pers.	264,8	118,9	163,3	295,6	131,9	101,5	107,5	120,1
	Nettorent. Ev Na Belastingen	13,1	-0,5	9,1	29,6	2	-1,8	2,6	9,6
	Algemene Schuldgraad	86,3	36,9	66,8	90,6	55,7	21,3	43,9	73
	Graad Van Fin. Onafhank.	19,5	9,6	33,6	63,9	46,5	28,5	56,9	79,6
	Dekking Vreemd Verm. Cashfl	38	2,5	14,8	42,8	32	1,7	11,7	31,9
	Liquiditeit	9	0,7	1,3	2,7	20,5	1,2	2,1	4,5
	Acid Liquiditeit	9,1	0,4	1,1	2,4	22,5	1,3	2,4	5,5
	Dagen Klantkrediet	85,5	20	46	86	117,8	27	48	95
	Dagen Leverancierskrediet	95	15	40	87	85,4	25	49	93
2013	Bruto Toeg. Waarde / Pers.	263,3	118,7	162,2	293,5	133,4	101,5	107,3	120,5
	Nettorent. Ev Na Belastingen	13,6	-0,4	9,1	29,4	1,9	-2,2	2,2	9
	Algemene Schuldgraad	87,9	38	67,4	90,6	55,1	20,8	43,5	72,4
	Graad Van Fin. Onafhank.	18,2	9,6	33	62,8	47,1	29,4	57,6	80
	Dekking Vreemd Verm. Cashfl	34,9	2,4	14,3	40,6	29,5	1,4	11,1	30
	Liquiditeit	8,1	0,7	1,3	2,6	20	1,2	2,1	4,7
	Acid Liquiditeit	8,2	0,4	1,1	2,3	24	1,3	2,5	5,7
	Dagen Klantkrediet	87,5	21	48	87	122	29	47	95
	Dagen Leverancierskrediet	98,2	17	43	90	83,7	25	49	91
2014	Bruto Toeg. Waarde / Pers.	264,2	119,8	163,1	293	136,4	102,2	108,7	122,1
	Nettorent. Ev Na Belastingen	13,4	0	9	27,3	5,3	-0,8	3,1	10,7
	Algemene Schuldgraad	86,6	35,9	65,1	89,6	54,4	20,8	42,9	72
	Graad Van Fin. Onafhank.	19,6	10,6	35,3	64,8	47,6	29,2	57,9	80
	Dekking Vreemd Verm. Cashfl	35,4	2,7	14,9	42,3	29,5	2,4	12,7	33,2
	Liquiditeit	8,3	0,7	1,3	2,7	20,3	1,2	2,2	4,7
	Acid Liquiditeit	8,3	0,5	1,1	2,5	23,6	1,3	2,5	5,7
	Dagen Klantkrediet	88,8	21	47	87	124,1	29	49	95
	Dagen Leverancierskrediet	99,3	17	43	90	84,9	25	49	92
2015	Bruto Toeg. Waarde / Pers.	266,4	120,6	164,9	297,7	135,2	102,3	108,7	122,5
	Nettorent. Ev Na Belastingen	13,1	0,1	8,8	26,6	4	-1,1	2,9	10,1
	Algemene Schuldgraad	85,8	33,9	63,5	88,7	53,8	20,9	42,3	71,1
	Graad Van Fin. Onafhank.	20,6	11,5	37	66,9	48,2	30,4	58,6	79,9
	Dekking Vreemd Verm. Cashfl	36,5	2,8	15,3	43,7	29	2,4	12,6	32,7
	Liquiditeit	8,4	0,7	1,4	2,9	19,6	1,3	2,3	4,8
	Acid Liquiditeit	8,6	0,5	1,1	2,6	23,2	1,4	2,6	5,8
	Dagen Klantkrediet	87,8	21	47	87	120,9	28	48	92
	Dagen Leverancierskrediet	98,4	17	43	91	83,1	24	47	87
2016	Bruto Toeg. Waarde / Pers.	277	122,3	169,6	315,5	133,9	102,6	109,1	122,8
	Nettorent. Ev Na Belastingen	12,9	0,2	8,9	26,3	5,6	-0,8	3,1	10,3
	Algemene Schuldgraad	84,5	32,8	62,4	87,9	53,5	20,3	41,1	69,7
	Graad Van Fin. Onafhank.	21,8	12,3	38	67,9	48,7	31,6	59,8	80,2
	Dekking Vreemd Verm. Cashfl	36,7	3	15,5	44,4	27,6	2	12,9	34,2
	Liquiditeit	8,6	0,7	1,4	3	19,2	1,3	2,3	4,9
	Acid Liquiditeit	8,8	0,5	1,2	2,7	22,3	1,4	2,7	5,9
	Dagen Klantkrediet	89,3	21	48	88	117,9	29	50	94
	Dagen Leverancierskrediet	98,7	17	43	90	83,4	25	49	90

Een non-profit heeft 'rentabiliteit' niet als centraal doel. Dat blijkt ook. Bekijken we de netto-rentabiliteit op het eigen vermogen na belastingen dan scoort het best-presterende kwart van de

⁴⁶ Als vuistregel stelt men in de bedrijfswereld dat een schuldgraad tot 75% (of een solvabiliteit van 25%) aanvaardbaar is.

publicerende profits een ratio van 10,3 (in het bedrijfsleven is dat 26,3). De mediaanratio ligt er op 3,1 (bedrijfsleven 8,9) en één kwart scoort een rentabiliteitsratio van -0,8 of minder (bedrijfsleven 0,2).

Gelijkaardige vaststellingen doen we bij een benadering van de Bruto Toegevoegde waarde per personeelslid. Voor de best-presterende non-profits ligt dat op 122,8 (315,5 bij bedrijven) de mediaanwaarde ligt er op 109,1 (169,6 voor bedrijven) en het zwakste kwart scoort maximaal 102,6 (122,3 binnen het bedrijfsleven).

De liquiditeitsratio's zijn bijna fenomenaal. Zo meten wij voor het sterkste kwart van de non-profitorganisaties liquiditeitsratio's van 4,9 of meer (in het bedrijfsleven ligt dat op 3). De mediaanliquiditeit ligt op 2,3 (1,4 in het bedrijfsleven) en zolang met tot de 75% beste waarden behoort scoren we binnen de non-profits waarden die niet lager liggen dan 1,3 (binnen de bedrijfswereld is dat dan al 0,7).

De non-profitorganisaties die een jaarrekening publiceren beschikken dus, zeker in vergelijking met de bedrijfswereld, over een stevig eigen vermogen, een robuuste schuldgraad en een uitstekende liquiditeitspositie.

Vooraf dit laatste verdient aandacht. Inderdaad is een goede liquiditeit een duidelijk signaal dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de schulden op korte termijn te betalen. Bovendien is het aannemelijk dat vele non-profitorganisaties –indien mogelijk- een ruimere liquiditeit aanhouden dan wat gebruikelijk is binnen klassieke ondernemingen. Zo bijvoorbeeld heeft het verleden aangetoond dat overheden niet altijd tijdig met de toegekende subsidies over de brug komen. Desgevallend zal de ruimere liquiditeitsmarge de non-profitorganisatie die hier het slachtoffer van is toch de mogelijkheid behouden het personeel tijdig en correct te betalen. In andere gevallen kan het uitbouwen van een snel aanwendbare oorlogskas perfect verantwoord zijn. Een politieke organisatie zal bijvoorbeeld best rekening houden met de mogelijkheid van plots uitgeschreven verkiezingen. Een organisatie die snelle hulpverlening na rampen als doel heeft zal bij zo'n 'disaster' uiterst snel over de nodige middelen moeten beschikken.

Toch blijven de mediaanwaarden (2,3) , en zeker die van het hogere kwartiel (4,9) bijzonder hoog. In die mate zelfs dat we de vraag moeten stellen of al die beschikbare liquiditeiten efficiënt worden beheerd. Het moet duidelijk zijn dat de meeste non-profits geen nood hebben aan uitgebreide 'oorlogskassen' zoals hierboven beschreven. Men kan zich zelfs de vraag stellen of vele van die liquiditeiten niet beheerd worden op grootmoeders wijze: geld onder de matras (of op de gewone bankrekening). En dus of het voor die organisaties niet zinvoller zou zijn die beschikbare gelden op efficiëntere wijze voor het verwezenlijken van het sociale doel in te zetten, minstens te zoeken naar een degelijk rendement of een goede investering die de continuïteit van de organisatie beter dient.

8.2. Liquide middelen en geldbeleggingen⁴⁷

Met betrekking tot alle 8.392 jaarrekening-publicerende non-profitorganisaties noteren we met betrekking tot boekjaar 2016 een volume van 19.610.850.303 euro aan geldbeleggingen en liquide middelen. Dit volume is in vergelijking met de situatie vijf jaar daarvoor gestegen met 17,94%.

Van dit volume zit 53,77% in geldbeleggingen, het andere deel in liquide middelen. Deze verhouding is in vergelijking met de toestand in 2012 (66,9%) beduidend afgenomen.

Het grootste volume aan liquiditeiten (4.513.874.140 euro) vinden we terug bij die non-profits die onder 'andere activiteiten' ressorteren. Geldbeleggingen nemen hier 49,74% van, het totaal.

Ook de sector van de dienstverlening aan bedrijven scoort een hoog volume met 4.310.068.281 euro. Geldbeleggingen nemen er 40,4% van het totaal.

De verenigingen scoren samen 3.237.705.613 euro waarvan 62,79% in geldbeleggingen.

Overheid en onderwijs staat op een vierde plaats met 2.443.511.205 euro waarvan 57,19% in geldbeleggingen.

Geldbeleggingen en liquide middelen samen vormen voor veel non-profitorganisaties een uiterst belangrijk onderdeel van hun activa. Zo geldt voor een kwart van de balanspublicerende non-profit populatie dat meer dan 70% van hun activa bestaan uit geldbeleggingen en liquide middelen. Voor 50% van die non-profits is dat nog altijd meer dan 48%.

⁴⁷ Boekhoudkundig spreken we over liquide middelen daar waar cashgeld aanwezig is of ter beschikking staat op een korte termijn bankrekening. Geldbeleggingen zijn korte termijn investeringen die op korte termijn terug in cash kunnen worden omgezet. Even spelen op de beurs bijvoorbeeld, of geld vastzetten op een korte termijn rekening. Het gaat dus niet over aandelen die men beoogt langere tijd te behouden.

Ratio (liq mid + geldbelg / balanstotaal)	2012			2013			2014			2015			2016		
	Geldbeleggingen en C liquide middelen			Geldbeleggingen en liquide middelen			Geldbeleggingen en liquide middelen			Geldbeleggingen en liquide middelen			Geldbeleggingen en liquide middelen		
	Q1	Median	Q3	Q1	Median	Q3	Q1	Median	Q3	Q1	Median	Q3	Q1	Median	Q3
Graydon sector															
Kan niet toegewezen worden	19%	60%	95%	26%	60%	95%	23%	60%	98%	24%	68%	99%	33%	69%	99%
Activiteit onbekend	24%	60%	87%	26%	59%	87%	20%	57%	89%	23%	65%	92%	27%	65%	97%
Andere activiteiten	13%	32%	58%	13%	33%	58%	14%	33%	58%	15%	35%	60%	16%	36%	61%
Andere industrie	3%	8%	10%	9%	10%	13%	1%	6%	8%	5%	9%	9%	6%	8%	12%
Bouw	11%	39%	51%	7%	18%	48%	11%	29%	44%	15%	23%	42%	17%	29%	45%
Bouwtechnische beroepen	9%	32%	69%	15%	51%	80%	12%	44%	76%	18%	49%	77%	16%	41%	72%
Chemische en kunststofindustrie	4%	37%	70%	30%	62%	80%	19%	45%	69%	19%	46%	72%	16%	43%	74%
Dienstverlening aan bedrijven	23%	48%	74%	23%	50%	75%	25%	51%	77%	25%	51%	75%	27%	53%	77%
Drukkerijen, uitgeverijen en media	16%	41%	60%	12%	38%	67%	14%	39%	66%	12%	47%	70%	22%	46%	72%
Economische beroepen	11%	42%	87%	22%	49%	85%	21%	34%	83%	26%	47%	83%	20%	61%	84%
Elektrotechniek, elektronica & computers	41%	41%	41%	26%	26%	26%	28%	28%	28%	33%	33%	33%	35%	35%	35%
Energieproductie	3%	6%	29%	6%	10%	52%	3%	5%	53%	8%	18%	42%	3%	14%	62%
Garagehouders & aanverwante activiteiten	5%	5%	5%	3%	3%	3%	5%	5%	5%	1%	1%	1%	3%	3%	3%
Groothandel	43%	57%	70%	32%	60%	78%	27%	41%	73%	13%	42%	64%	49%	50%	71%
Handelsbemiddeling	27%	67%	90%	44%	64%	92%	49%	70%	93%	40%	65%	96%	48%	67%	82%
Horeca	8%	24%	51%	8%	22%	51%	8%	25%	52%	9%	22%	49%	9%	27%	50%
Houtindustrie	18%	23%	55%	22%	31%	57%	15%	32%	59%	15%	33%	60%	22%	35%	61%
Immo	10%	28%	51%	6%	27%	61%	7%	30%	58%	13%	31%	53%	13%	36%	69%
Juridische beroepen	23%	35%	86%	22%	38%	92%	19%	38%	92%	22%	60%	85%	24%	44%	92%
Kleinhandel	16%	36%	62%	18%	35%	60%	19%	34%	57%	22%	38%	66%	24%	40%	62%
Land- en bosbouw	9%	17%	40%	13%	18%	55%	12%	23%	57%	13%	24%	62%	17%	26%	61%
Medische beroepen	22%	44%	68%	25%	47%	67%	22%	45%	69%	29%	47%	72%	28%	50%	71%
Metaalindustrie	32%	39%	92%	38%	40%	91%	43%	44%	92%	47%	63%	93%	46%	62%	93%
Meubelindustrie	70%	70%	70%	61%	61%	61%	52%	52%	52%	6%	6%	6%	15%	15%	15%
Overheid & onderwijs	12%	27%	51%	12%	27%	52%	12%	28%	52%	12%	27%	52%	13%	28%	53%
Overige persoonlijke diensten	15%	46%	75%	11%	37%	72%	17%	40%	73%	14%	38%	66%	20%	41%	71%
Papierindustrie	2%	21%	42%	0%	20%	36%	3%	19%	38%	8%	19%	41%	17%	18%	46%
Reparatie en onderhoud	16%	38%	60%	40%	40%	40%	33%	33%	33%	11%	21%	31%	14%	20%	27%
Reparatie van computers en consumentenartikelen	8%	31%	55%	13%	25%	46%	4%	23%	62%	9%	21%	51%	13%	25%	53%
Sport en recreatie	13%	38%	69%	16%	38%	72%	17%	44%	71%	18%	45%	71%	15%	39%	71%
Textiel- en lederindustrie	8%	25%	56%	5%	23%	62%	6%	21%	62%	6%	23%	62%	7%	25%	49%
Transport	22%	37%	74%	11%	35%	71%	23%	49%	70%	34%	53%	65%	30%	52%	69%
Verenigingen (vakverenigingen,)	28%	58%	79%	30%	59%	81%	33%	61%	81%	34%	63%	82%	34%	64%	83%
Verzekeringen en vermogensbeheer	22%	39%	64%	21%	44%	61%	30%	39%	61%	20%	48%	78%	17%	42%	75%
Visserij en aquacultuur	52%	52%	52%	87%	87%	87%									
Voedingsindustrie en -nijverheid	26%	35%	51%	18%	26%	64%	19%	28%	59%	15%	33%	56%	20%	38%	51%
Water- en afvalbehandeling, sanering	33%	71%	88%	41%	67%	86%	33%	62%	91%	36%	56%	91%	27%	64%	88%
Totaal	15%	39%	67%	16%	39%	67%	17%	40%	68%	17%	41%	69%	18%	42%	70%

NOV PROFIT	2012			2013			2014			2015			2016		
	Gebedraggen en liquide middelen		Sum	Gebedraggen en liquide middelen		Sum	Gebedraggen en liquide middelen		Sum	Gebedraggen en liquide middelen		Sum	Gebedraggen en liquide middelen		Sum
	Liquide middelen	Gebedraggen		Liquide middelen	Gebedraggen		Liquide middelen	Gebedraggen		Liquide middelen	Gebedraggen		Liquide middelen	Gebedraggen	
	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	Sum	
Achtlijn kan niet worden begrepen	€ 442.908,993	€ 107.086,649	€ 749.995,662	€ 694.744,329	€ 106.492,942	€ 801.239,291	€ 744.942,227	€ 744.942,227	€ 836,915,317	€ 743,674,965	€ 111.557,134	€ 855.654,629	€ 763.145,957	€ 96.669,991	€ 859.942,948
Achtlijn onbekend	€ 1.016.765,935	€ 203.100,066	€ 1.219.895,991	€ 989.604,333	€ 211.449,080	€ 1.201.053,413	€ 790.169,397	€ 790.169,397	€ 980.366,215	€ 783.383,133	€ 230.045,723	€ 1.013.429,076	€ 777.448,131	€ 252.884,404	€ 1.030.332,535
Andere activiteiten	€ 1.898,511,543	€ 131,638,940	€ 3.215,100,383	€ 2.032.982,910	€ 1.527.223,294	€ 3.560.206,204	€ 2.116.939,214	€ 1.872.481,071	€ 3.989,131,985	€ 2.450,374,496	€ 2.056,944,913	€ 4.507,918,409	€ 2.452.623,381	€ 2.286.290,397	€ 4.513,917,410
Andere industrie	€ 153,799	€ 635,688	€ 791,667	€ 211,178	€ 892,072	€ 1.103,250	€ 188,626	€ 736,309	€ 917,133	€ 309,566	€ 777,293	€ 1.088,689	€ 140,231	€ 1.102,009	€ 1.424,240
Bouw	€ 9.335,336	€ 9.979,933	€ 19.315,519	€ 9.701,383	€ 9.300,338	€ 19.002,407	€ 8.899,931	€ 10.633,911	€ 10.633,911	€ 6.483,184	€ 11.536,791	€ 17.989,915	€ 7.237,969	€ 15.221,200	€ 22.495,089
Bouwtechnische beroepen	€ 30.437,915	€ 382.165,139	€ 89.203,054	€ 34.359,481	€ 67.500,724	€ 102.990,205	€ 37.063,996	€ 54.117,271	€ 91.180,387	€ 30.086,904	€ 39.394,972	€ 74.481,976	€ 28.787,030	€ 41.284,589	€ 70.051,619
Chemische en kunststofindustrie	€ 847,106	€ 808,829	€ 1.655,935	€ 50.698,179	€ 21.688,944	€ 72.387,143	€ 60.846,894	€ 19.882,425	€ 80.728,229	€ 12.094,074	€ 74.020,970	€ 86.114,994	€ 7.203,401	€ 8.377,748	€ 93.881,149
Dienstverlening op bedrijven	€ 2.826,004,113	€ 1.291.747,497	€ 4.117,751,610	€ 2.516,929,281	€ 1.548.383,731	€ 4.066,676,013	€ 2.537.363,977	€ 1.770,115,654	€ 4.328,979,031	€ 1.937,692,639	€ 2.220,739,243	€ 4.538.450,882	€ 1.741.149,665	€ 2.568,978,616	€ 4.310,988,281
Drukkerijen, uitgeverijen en media	€ 162,692,928	€ 41.806,132	€ 204.499,060	€ 138.182,294	€ 56.085,338	€ 214.267,632	€ 197.776,567	€ 59.886,360	€ 219.665,127	€ 162.494,687	€ 63.490,988	€ 225.985,655	€ 163.785,651	€ 543,913,287	€ 218.104,938
Economische beroepen	€ 36.771,555	€ 59.829,877	€ 96.607,432	€ 43.137,942	€ 46.539,051	€ 91.694,993	€ 41.827,193	€ 39.144,294	€ 80.971,487	€ 39.921,560	€ 42.155,048	€ 82.076,608	€ 40.062,345	€ 41.620,435	€ 81.682,800
Elektronica, elektronica & computers	€ 12.004,139	€ 871,367	€ 12.875,556	€ 7.851,922	€ 901,896	€ 8.753,818	€ 9.089,041	€ 761,740	€ 9.850,781	€ 9.680,232	€ 11.448,856	€ 10.825,088	€ 11.070,677	€ 707,188	€ 11.777,815
Energieproductie	€ 1.471,398	€ 1.520,411	€ 2.992,009	€ 2.231,344	€ 2.176,132	€ 4.407,516	€ 1.358,657	€ 2.008,907	€ 3.367,344	€ 2.543,802	€ 21.467,233	€ 4.690,333	€ 1.039,054	€ 4.149,848	€ 5.188,902
Gezondheids & consumeractiviteiten	0	€ 81,997	€ 81,997	0	€ 33,714	€ 33,714	0	€ 79,287	€ 79,287	0	€ 17,254	€ 17,254	0	€ 39,033	€ 39,033
Groothandel	€ 9.935,590	€ 5.715,060	€ 15.650,650	€ 9.785,899	€ 6.484,028	€ 16.270,927	€ 6.160,244	€ 9.714,941	€ 15.394,586	€ 3.691,540	€ 8.760,636	€ 12.622,176	€ 17.833,586	€ 5.886,931	€ 20.720,517
Handelsbemiddeling	€ 105.282,510	€ 44.326,446	€ 149.608,956	€ 85.951,114	€ 50.909,429	€ 136.860,543	€ 106.728,387	€ 29.221,238	€ 129.947,622	€ 79.475,903	€ 38.332,354	€ 117.808,257	€ 36.447,973	€ 69.442,513	€ 105.890,486
Horeca	€ 76.653,681	€ 72.999,428	€ 149.653,109	€ 73.188,634	€ 82.986,290	€ 156.174,924	€ 71.095,919	€ 85.815,267	€ 156,112,67	€ 64.534,941	€ 97.978,384	€ 162,313,235	€ 74.233,035	€ 114,777,380	€ 189,010,615
Houtindustrie	€ 21.546,624	€ 11.365,342	€ 32.911,966	€ 20.654,329	€ 15.514,935	€ 36.169,264	€ 18.416,997	€ 16,897,954	€ 35,114,651	€ 23,864,101	€ 15,944,427	€ 39,828,528	€ 24,201,762	€ 17,678,812	€ 41,880,374
Immo	€ 907,13,893	€ 54,632,464	€ 145,346,337	€ 74,642,269	€ 67,605,481	€ 142,247,750	€ 97,861,492	€ 117,448,991	€ 215,316,128	€ 133,504,794	€ 68,348,388	€ 201,863,380	€ 149,163,108	€ 153,971,751	€ 303,084,669
Juridische beroepen	€ 24.268,014	€ 7.263,038	€ 31.531,072	€ 33.976,480	€ 6.220,426	€ 40.146,906	€ 33.199,225	€ 6.355,403	€ 39,554,389	€ 32,145,389	€ 7,991,963	€ 40,137,352	€ 35,039,072	€ 6,617,776	€ 41,554,848
Kleinhandel	€ 51.291,838	€ 57.582,489	€ 108.814,267	€ 54.582,695	€ 66.619,694	€ 121.202,389	€ 59.825,148	€ 67.583,294	€ 127.408,402	€ 63,099,381	€ 78.487,120	€ 141,586,301	€ 70,904,141	€ 81,192,589	€ 152,996,710
Land- en bosbouw	€ 48,875,276	€ 147,881,710	€ 63,443,986	€ 50.600,409	€ 20.894,337	€ 71,424,746	€ 54,654,987	€ 41,948,838	€ 29,220,023	€ 41,948,838	€ 29,220,023	€ 65,156,881	€ 58,380,863	€ 29,688,994	€ 87,888,957
Medische beroepen	€ 376,902,992	€ 240,415,378	€ 617,318,360	€ 369,578,743	€ 328,030,328	€ 697,609,571	€ 382,722,110	€ 364,486,961	€ 747,410,077	€ 407,702,065	€ 423,792,649	€ 831,494,914	€ 413,679,330	€ 503,562,893	€ 917,322,223
Metalindustrie	€ 3.533,036	€ 1.214,010	€ 4.747,046	€ 3.598,680	€ 2.186,351	€ 5.785,231	€ 4,613,041	€ 2,328,826	€ 7,141,387	€ 8,662,293	€ 2,471,473	€ 11,133,766	€ 8,241,585	€ 2,488,449	€ 10,650,024
Metaalindustrie	€ 226,675	€ 48,222	€ 274,877	€ 167,988	€ 65,172	€ 233,160	€ 1,847	€ 294,080	€ 285,927	€ 1,863	€ 29,994	€ 30,957	€ 8,999	€ 60,908	€ 69,817
Overheid & onderwijs	€ 1.213,974,378	€ 777,330,940	€ 1.991,304,418	€ 1.495,626,681	€ 879,911,603	€ 2.375,538,284	€ 1.425,475,704	€ 981,011,212	€ 2,406,484,914	€ 1,494,630,607	€ 1,018,096,235	€ 2,222,726,842	€ 1,397,378,134	€ 1,046,133,071	€ 2,443,511,205
Overige persoonlijke diensten	€ 66,852,144	€ 48,626,245	€ 115,478,389	€ 67,389,904	€ 51,828,714	€ 119,218,618	€ 72,317,828	€ 49,592,371	€ 121,910,403	€ 69,187,030	€ 55,681,762	€ 124,850,792	€ 69,974,944	€ 60,876,733	€ 130,851,677
Papierindustrie	€ 5.968,145	€ 7.331,414	€ 13.299,559	€ 5.981,155	€ 7.152,828	€ 13.133,783	€ 5.403,080	€ 7,244,689	€ 12,630,769	€ 4,151,738	€ 9,741,474	€ 13,893,212	€ 2,906,181	€ 11,371,888	€ 14,778,049
Reparatie en onderhoud	€ 509,997	€ 210,841	€ 720,838	€ 203,225	€ 297,871	€ 441,096	€ 205,028	€ 143,794	€ 348,324	€ 205,740	€ 166,186	€ 371,926	€ 180,734	€ 150,025	€ 330,759
Reparatie van computers en consumentenelektronica	€ 22,245,590	€ 5,689,363	€ 27,934,953	€ 22,342,700	€ 3,022,326	€ 25,365,026	€ 24,038,040	€ 24,463,401	€ 26,321,440	€ 24,540,066	€ 4,078,865	€ 28,618,931	€ 25,126,287	€ 2,732,273	€ 27,338,460
Sport en recreatie	€ 67,072,154	€ 89,166,482	€ 156,238,636	€ 61,153,051	€ 99,298,714	€ 180,451,765	€ 58,416,826	€ 95,491,421	€ 153,908,247	€ 59,655,215	€ 82,312,422	€ 141,967,637	€ 56,575,760	€ 83,193,388	€ 139,865,068
Textiel- en leerindustrie	€ 7,940,972	€ 3,271,448	€ 13,212,420	€ 9,018,851	€ 4,765,153	€ 13,784,004	€ 9,288,948	€ 3,830,951	€ 13,639,903	€ 9,299,909	€ 4,441,301	€ 13,881,410	€ 7,262,238	€ 7,659,346	€ 14,901,784
Textiel- en leerindustrie	€ 34,881,947	€ 28,591,176	€ 63,473,143	€ 24,013,369	€ 29,683,915	€ 53,696,684	€ 25,111,444	€ 35,795,028	€ 40,124,670	€ 33,290,832	€ 35,593,829	€ 68,884,661	€ 32,006,093	€ 40,774,921	€ 72,781,014
Verenigingen (volkverenigingen)	€ 1,958,771,316	€ 861,279,739	€ 2,820,051,055	€ 1,932,812,118	€ 982,535,687	€ 2,915,317,805	€ 1,960,936,490	€ 1,133,849,112	€ 3,094,765,621	€ 2,013,397,265	€ 1,163,883,361	€ 3,179,716,126	€ 2,032,857,520	€ 1,204,848,993	€ 3,237,705,413
Verenigingen en verenigingsbeheer	€ 14,064,837	€ 5,521,750	€ 19,586,587	€ 33,929,287	€ 10,029,282	€ 43,951,449	€ 34,866,792	€ 9,319,701	€ 44,186,521	€ 16,944,522	€ 6,738,432	€ 23,920,954	€ 15,930,078	€ 11,447,181	€ 27,360,259
Visserij en aquacultuur	0	€ 588,443	€ 588,443	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Voedingindustrie en -nijverheid	€ 42,863,613	€ 8,342,384	€ 51,206,997	€ 41,445,372	€ 10,881,376	€ 52,326,748	€ 45,665,819	€ 8,455,337	€ 54,121,658	€ 47,280,044	€ 11,423,665	€ 58,703,709	€ 51,144,699	€ 10,924,276	€ 62,800,975
Water- en afvalbehandeling, soneering	€ 242,727,072	€ 62,039,322	€ 304,766,394	€ 217,700,338	€ 99,701,194	€ 314,401,532	€ 195,268,213	€ 146,174,761	€ 341,427,973	€ 185,184,049	€ 155,446,620	€ 340,630,669	€ 179,553,842	€ 168,098,469	€ 347,652,251
Totaal	€ 11,125,034,494	€ 5,593,012,039	€ 16,718,046,533	€ 11,227,451,157	€ 6,427,405,784	€ 17,655,011,941	€ 11,221,241,259	€ 7,301,844,031	€ 18,533,107,290	€ 10,970,105,957	€ 6,249,322,191	€ 19,779,428,148	€ 10,546,022,386	€ 9,064,827,917	€ 18,103,880,903

8.3. Terreinen en gebouwen⁴⁸

3.515 van alle publicatieplichtige non-profits geeft op hun jaarrekening 2016 aan over een terrein en of gebouw te beschikken dat niet volledig is afgeschreven. Bij de helft van die cases maakt desgevallend dit vast actief 36% uit van het totaal van alle activa. Binnen de klassieke bedrijfswereld ligt die mediaan op 41%.

Binnen de non-profit entiteiten die behoren tot de Graydonsector 'andere activiteiten' loopt dit percentage op naar 40%.

⁴⁸ Boekhoudkundig spreken we over terreinen en gebouwen als deel van de vaste activa. De intentie is dus om deze terreinen en gebouwen in bezit te houden. Let wel: gebouwen worden steeds geboekt aan hun afgeschreven waarde. Dit betekent in de praktijk dat de geboekte waarde van een gebouw welliswaar elk jaar mindert terwijl de waarde ervan naar de marktpraktijk stijgt.

	2012			2013			2014			2015			2016		
	Terreinen en gebouwen		andeeel gebouwe	Terreinen en gebouwen		andeeel gebouwe	Terreinen en gebouwen		andeeel gebouwe	Terreinen en gebouwen		andeeel gebouwe	Terreinen en gebouwen		andeeel gebouwe
	Som	Mediaan		Som	Mediaan		Som	Mediaan		Som	Mediaan		Som	Mediaan	
Graydon sector															
Activiteit kan niet worden toegewe	112.844.923	773.974	32%	122.742.488	713.368	27%	130.972.112	627.600	31%	126.507.424	570.856	30,00%	78.690.211	662.197	26,00%
Activiteit onbekend	281.048.328	477.590	29%	267.889.371	511.887	28%	233.579.077	454.994	24%	233.829.823	571.126	35,00%	229.938.354	635.045	33,00%
Andere activiteiten	5.078.332.275	8127,57	41%	5.322.249.190	795.704	40%	5.322.971.899	815.134	40%	6.223.933.393	861.805	40,00%	6.827.181.314	891.756	40,00%
Andere industrie	3.317.399	910.000	45%	3.161.409	888.740	43%	5.437.524	892.670	43%	4.116.324	1.662.390	44,00%	5.805.060	1.557.169	40,00%
Bouw	26.938.379	556.308	20%	38.207.075	529.381	31%	39.542.464	503.279	31%	42.857.396	577.468	29,00%	41.638.710	600.986	23,00%
Bouwtechnische beroepen	22.024.808	659.360	13%	23.900.873	473.374	10%	25.399.164	674.045	8%	31.992.810	633.390	9,00%	33.488.100	210.792	8,00%
Chemische en kunststofindustrie	4.980.484	2.490.242	28%	4.620.319	2.310.160	27%	4.231.438	2.115.729	32%	3.859.036	1.929.518	33,00%	3.505.627	1.759.814	31,00%
Dienstverlening van bedrijven	600.491.565	620.395	27%	628.349.580	624.930	27%	642.825.028	546.102	25%	685.817.637	607.795	24,00%	775.297.161	527.028	22,00%
Drukkerijen, uitgeverijen en media	61.092.508	867.557	32%	59.367.166	795.226	29%	60.776.638	1.004.652	27%	62.987.700	699.156	22,00%	59.377.888	587.173	24,00%
Economische beroepen	12.406.605	2.030.286	14%	10.619.074	1.780.945	13%	16.604.759	2.211.891	30%	13.335.612	1.797.891	27,00%	9.827.459	1.744.939	26,00%
Elektroniek, elektronica & com	11.048.112	11.048.112	36%	17.408.877	17.408.877	51%	16.772.643	16.772.643	48%	16.091.490	16.091.490	49,00%	15.478.744	15.478.744	47,00%
Energieproductie	37.991.261	10.491.850	64%	36.817.167	4.396.473	58%	36.743.748	9.640.709	61%	18.843.039	2.242.674	50,00%	34.389.100	3.883.601	50,00%
Garagehouders & aanverwante oc	6.466.824	1.079.387	23%	6.085.418	1.271.416	19%	8.711.966	775.908	16%	13.773.192	821.998	13,00%	13.255.962	787.879	12,00%
Groothandel	18.861.433	2.247.917	33%	16.371.565	1.641.910	30%	17.475.287	2.524.664	27%	19.468.938	2.000.096	41,00%	16.854.372	1.800.856	34,00%
Handelsbemiddeling	292.120.241	1.016.590	50%	299.853.939	1.067.130	52%	304.332.011	1.000.590	52%	317.358.050	889.109	51,00%	311.995.314	863.164	46,00%
Horeca	28.644.112	3.867.714	36%	27.487.056	3.715.730	35%	28.729.603	3.563.342	32%	33.840.308	3.524.079	34,00%	33.148.354	3.421.104	33,00%
Houtindustrie	275.098.996	1.509.933	53%	270.767.541	1.890.094	59%	373.050.381	1.794.022	58%	438.721.189	1.213.318	52,00%	461.172.164	1.192.727	47,00%
Imm															
Juridische beroepen				236.198	236.198	61%	229.390	229.390	54%	222.582	222.582	59,00%	215.775	215.775	57,00%
Kleinhandel	124.378.213	709.209	39%	125.910.614	728.716	36%	125.443.802	876.082	35%	133.109.627	978.609	40,00%	133.229.946	944.868	41,00%
Land- en bosbouw	37.722.380	769.140	30%	38.003.638	749.140	28%	42.581.549	683.998	28%	39.932.385	906.501	29,00%	48.679.808	1.021.497	28,00%
Medische beroepen	768.069.453	437.516	32%	830.606.342	424.237	31%	918.992.518	485.229	32%	785.508.734	466.519	32,00%	786.591.168	465.560	31,00%
Metalindustrie	4.150.272	441.757	37%	4.702.040	433.331	35%	8.425.428	378.268	30%	10.012.785	322.610	19,00%	9.722.165	249.211	15,00%
Meubelindustrie															
Overheid & onderwijs	2123.891.1213	1.195.446	44%	2.168.236.214	1.203.965	42%	2.364.877.946	1.164.524	43%	2.307.929.203	1.194.730	44,00%	2.401.002.466	1.283.939	45,00%
Overige persoonlijke diensten	212.271.007	673.442	24%	230.994.806	863.880	31%	241.072.376	743.798	27%	254.020.435	792.088	31,00%	266.906.820	623.109	27,00%
Papierindustrie	18.431.647	5.989.157	44%	22.562.535	6.839.104	51%	22.345.956	7.061.432	50%	24.387.250	6.884.149	46,00%	25.937.046	6.669.572	45,00%
Reparatie en onderhoud										31.210	31.210	5,00%	25.610	25.610	5,00%
Reparatie van computers en consur	14.265.799	2.113.315	23%	20.638.100	2.169.364	23%	21.214.991	2.100.694	25%	19.682.682	2.186.032	32,00%	15.750.902	3.483.787	30,00%
Sport en recreatie	83.136.837	203.975	28%	83.822.659	271.719	27%	74.360.039	326.053	25%	77.842.024	332.423	24,00%	91.645.540	293.787	24,00%
Textiel en lederindustrie	15.754.500	1.948.869	42%	18.426.344	1.891.656	40%	18.162.449	1.790.748	40%	17.597.921	1.740.384	39,00%	15.175.955	1.353.848	42,00%
Transport	26.057.974	1.521.410	24%	49.024.901	1.643.018	33%	45.231.446	1.483.182	21%	45.860.508	1.509.945	17,00%	43.335.917	1.002.532	14,00%
Verenigingen (vakverenigingen)	774.956.078	827.138	26%	772.628.970	819.385	24%	820.527.117	866.099	23%	825.502.655	862.593	22,00%	859.179.724	856.463	22,00%
Verzekeringen en vermogensbeheer	25.240.269	1.593.232	21%	26.252.732	1.541.776	26%	26.643.770	1.742.274	28%	35.950.301	1.811.016	28,00%	36.637.038	1.762.756	26,00%
Visserij en aquacultuur															
Voedingindustrie en -nijverheid	37.846.888	1.605.024	37%	45.875.559	1.551.402	39%	46.138.722	1.760.234	35%	47.676.340	1.605.024	33,00%	50.805.593	1.526.961	39,00%
Water- en afvalbehandling, sanerif	9.436.522	3.300.997	67%	8.870.823	2.357.298	45%	8.668.910	2.469.884	39%	8.439.181	2.557.434	38,00%	9.875.986	2.519.406	39,00%
Totaal	11.150.556.829	629.902	36%	11.783.655.898	819.565	36%	12.659.207.266	888.312	36%	12.974.122.663	865.895	36,00%	13.747.461.628	877.567	36,00%

8.4. Eigen vermogen

Gaan we af op de mediaanwaarde⁴⁹ van het eigen vermogen binnen de jaarrekening-publicerende non-profitorganisaties, dan evolueert die duidelijk positief. In 2012 bedroeg de mediaan van het eigen vermogen 578.678 euro, in 2016 was dat 655.888 euro: een toename met 13,34%.

NON-PROFITS: mediaan van eigen vermogen					
	2012	2013	2014	2015	2016
	EIGEN VERMOGEN	EIGEN VERMOGEN	EIGEN VERMOGEN	EIGEN VERMOGEN	EIGEN VERMOGEN
	Mediaan	Mediaan	Mediaan	Mediaan	Mediaan
Graydon sector					
Activiteit kan niet worden toegewezen	1.107.707	860.631	835.574	881.613	972.134
Activiteit onbekend	583.822	626.828	813.853	1.014.958	1.116.525
Andere activiteiten	471.155	485.887	493.184	521.182	563.821
Andere industrie	711.479	673.708	765.515	1.037.176	1.184.845
Bouw	238.724	319.621	326.704	294.809	271.137
Bouwtechnische beroepen	711.423	781.186	744.674	968.766	1.022.478
Chemische en kunststofindustrie	5.181.895	4.660.832	4.206.658	3.412.759	2.664.477
Dienstverlening aan bedrijven	447.725	474.683	472.813	501.983	521.539
Drukkerijen, uitgeverijen en media	551.693	714.677	744.823	835.865	842.235
Economische beroepen	1.520.664	1.469.145	1.581.979	1.542.793	1.412.258
Elektrotechniek, elektronica & computers	26.375.047	30.179.861	30.914.944	30.841.358	31.319.515
Energieproductie	6.270.260	2.650.444	4.306.899	2.876.754	3.312.622
Garagehouders & aanverwante activiteiten	175.318	43.915	19.571	10.496	101.944
Groothandel	1.397.734	2.426.711	835.785	979.531	323.574
Handelsbemiddeling	2.188.552	1.855.454	2.334.151	2.248.196	1.427.420
Horeca	415.505	544.212	528.490	620.075	646.356
Houtindustrie	3.298.106	5.337.535	5.238.218	6.824.681	6.561.399
Immo	467.922	420.186	442.028	491.901	541.730
Juridische beroepen	238.938	258.146	281.720	278.637	333.810
Kleinhandel	740.250	759.873	922.708	859.537	977.850
Land- en bosbouw	614.937	723.010	757.983	739.946	798.510
Medische beroepen	604.242	642.780	682.224	649.388	730.873
Metaalindustrie	1.099.101	1.127.809	1.110.202	1.025.626	1.016.019
Meubelindustrie	290.778	303.964	282.792	224.233	227.631
Overheid & onderwijs	1.026.176	1.063.232	1.101.273	1.129.084	1.204.953
Overige persoonlijke diensten	696.330	625.051	435.466	555.007	717.586
Papierindustrie	6.384.185	6.382.729	7.311.756	8.159.974	9.125.311
Reparatie en onderhoud	669.033	731.451	728.166	559.516	545.801
Reparatie van computers en consumentenartikelen	1.128.411	1.096.590	1.177.982	1.137.505	2.883.916
Sport en recreatie	131.044	157.042	173.401	195.991	227.258
Textiel- en lederindustrie	2.551.777	2.543.792	2.690.833	2.854.762	2.552.895
Transport	1.394.466	1.268.994	1.111.880	1.158.537	1.145.405
Verenigingen (vakverenigingen.)	615.034	645.311	621.315	592.736	606.165
Verzekeringen en vermogensbeheer	4.993.501	3.280.383	2.936.560	3.292.969	4.891.754
Visserij et aquacultuur	831.647	867.419	.	.	.
Voedingsindustrie en -nijverheid	3.440.217	3.125.366	3.231.595	3.351.119	2.696.005
Water- en afvalbehandeling, sanering	2.003.929	1.212.766	1.625.179	1.866.917	2.126.866
MEDIAAN ALGEMEEN	578.578	594.916	614.626	631.032	655.888

Binnen de voor de non-profit in aantal grootste sector van de 'andere activiteiten' groeide de mediaan van het eigen vermogen in diezelfde periode van 471.155 euro naar 563.821 euro (+19,67%).

⁴⁹ De mediaan is de middelste waarde die binnen een gegeven en naar grootte geordende populatie wordt gemeten.

Binnen de sector van de ‘verenigingen’ daalt diezelfde mediaan van 615.034 euro in 2012 naar 606.165 euro in 2016 (-1,44%). Dit terwijl binnen de sector ‘Overheid en Onderwijs we een gestage stijging noteren van 1.026.176 euro naar 1.204.953 euro (+17,42%).

8.5. Omzet

Van de 8.932 non-profit-organisaties zijn er –met betrekking tot het jaar 2016- maar liefst 2.741 die ook hun omzet kenbaar maken.⁵⁰ Dit is naar verhouding beduidend meer dan wat binnen de traditionele bedrijfswereld gebruikelijk is.

Over de periode 2012 tot en met 2016 neemt het aantal organisaties die hun omzet publiceren nauwelijks toe: we evolueren van 2.696 cases met betrekking tot boekjaar 2012, over een minieme daling de volgende boekjaren, naar 2.741 cases met betrekking tot boekjaar 2016 (op vijf jaar tijd +1,67%). De totale omzet binnen deze populatie evolueert wel beduidend: in 2012 noteerden we een totale omzet van 13.640.62.875 euro continue stijgend naar 16.001.121.713 euro met betrekking tot boekjaar 2016 (+17,3%).

Met betrekking tot het boekjaar 2016 vinden we 53,54% van alle omzet gemaakt binnen de non-profitorganisaties terug binnen de Graydon-sector ‘andere activiteiten’, 14,78% binnen de sector ‘Dienstverlening aan bedrijven’, gevolgd door de sector van de ‘Medische beroepen’ met 8,64% en ‘Overheid en onderwijs’ met 7,56%.

Opmerkelijk is dat 8.180.87.884 euro non-profitomzet of 51% van het landstotaal wordt gedraaid door 1.102 non-profitorganisaties binnen het Vlaamse Gewest. In Brussel draaien 760 organisaties 28% van de federale non-profitomzet, in Wallonië gaat het over 879 organisaties die 21% van het federale totaal omzetten.

⁵⁰ De verplichting om ook de omzet te publiceren geldt enkel voor die organisaties die behoren tot de categorie van de zeer grote vzw's of stichtingen. Zie hiervoor de inleiding op 5.3. Toch betekent dit niet dat uitsluitend die zeer grote non-profits hun omzet publiceren. Zo kan elke non-profit er vrijwillig voor opteren toch onder de format van de zeer grote vzw's te publiceren en dus de omzet kenbaar te maken of die omzet te vermelden in de jaarrekening onder beperkt schema. Sowieso komt het publiceren van een volledig schema de transparantie ten goede. Zo bijvoorbeeld kunnen een aantal ratio's uitsluitend berekend worden indien de omzet gekend is.

	2012						2013						2014						2015						2016					
	Omzet		pct		Totaal		Omzet		pct		Totaal		Omzet		pct		Totaal		Omzet		pct		Totaal		Omzet		pct		Totaal	
	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal	aantal	lotaal
Graydon sector																														
Activiteit kan niet worden toegewezen	38	€ 42.811.291	0,31	€ 39.193.635	0,28	€ 34.192.857	0,23	€ 26	€ 22.205.774	0,15	€ 28	€ 21.407.003	0,13																	
Activiteit onbekend	75	€ 59.484.554	0,44	€ 51.892.171	0,37	€ 41.210.277	0,27	€ 46	€ 39.270.725	0,27	€ 43	€ 35.670.182	0,22																	
Andere activiteiten	1074	€ 7.098.088.664	52	€ 7.463.909.725	53,5	€ 7.991.525.424	53,3	1078	€ 7.890.304.732	52,7	1118	€ 8.566.530.490	53,5																	
Andere activiteiten	2	€ 7.055.811	0,05	€ 6.467.044	0,05	€ 9.746.026	0,07	3	€ 10.053.834	0,07	3	€ 12.105.875	0,08																	
Bouw	17	€ 30.171.984	0,22	€ 30.348.643	0,21	€ 32.813.075	0,22	15	€ 33.179.389	0,22	16	€ 45.754.215	0,29																	
Bouwtechnische beroepen	15	€ 88.825.966	0,65	€ 94.585.401	0,67	€ 87.681.318	0,58	13	€ 83.286.901	0,56	14	€ 93.383.336	0,58																	
Chemische en kunststofindustrie	1	€ 23.463.148	0,17	€ 35.176.195	0,25	€ 42.835.229	0,29	2	€ 36.361.083	0,24	2	€ 37.697.375	0,24																	
Dienstverlening aan bedrijven	269	€ 1.845.002.149	13,5	€ 1.902.073.811	13,4	€ 2.013.562.155	13,4	262	€ 2.250.767.937	15	275	€ 2.365.669.887	14,8																	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	40	€ 49.959.072	0,37	€ 57.307.431	0,4	€ 53.583.191	0,36	33	€ 60.424.358	0,4	34	€ 61.281.511	0,38																	
Economische beroepen	5	€ 32.098.891	0,24	€ 33.382.413	0,23	€ 12.842.149	0,09	5	€ 13.345.469	0,09	5	€ 14.167.242	0,09																	
Elektrotechniek, elektronica & computers	1	€ 9.610.317	0,07	€ 9.375.776	0,07	€ 10.720.435	0,07	1	€ 8.513.973	0,06	1	€ 8.290.133	0,05																	
Electriciteitsproductie	3	€ 26.704.858	0,2	€ 27.363.120	0,19	€ 28.195.771	0,19	2	€ 22.066.223	0,15	3	€ 29.180.612	0,18																	
Garagehouders & aanverwante activiteiten	0		0		0		0	0		0	0		0																	
Groothandel	5	€ 18.889.709	0,14	€ 18.638.187	0,13	€ 19.530.183	0,13	4	€ 19.713.589	0,13	4	€ 21.059.118	0,13																	
Handelsbesteding	8	€ 30.325.428	0,22	€ 29.966.662	0,21	€ 34.005.127	0,23	7	€ 34.497.649	0,23	8	€ 33.494.676	0,21																	
Horeca	64	€ 186.271.858	1,37	€ 201.728.686	1,42	€ 196.112.593	1,31	63	€ 196.933.189	1,31	61	€ 200.135.735	1,25																	
Houtindustrie	8	€ 25.469.154	0,19	€ 27.186.170	0,19	€ 27.444.181	0,18	9	€ 36.493.776	0,24	9	€ 37.322.855	0,23																	
Immo	31	€ 453.611.340	3,33	€ 445.382.727	3,13	€ 474.147.449	3,16	32	€ 469.654.482	3,13	34	€ 494.077.050	3,09																	
Juridische beroepen	6	€ 12.208.585	0,09	€ 30.566.613	0,22	€ 38.058.816	0,25	6	€ 50.038.394	0,33	6	€ 48.364.955	0,3																	
Kleinhandel	50	€ 89.385.912	0,66	€ 80.694.336	0,57	€ 73.525.082	0,49	44	€ 83.419.600	0,56	55	€ 91.385.995	0,57																	
Land- en bosbouw	22	€ 35.663.514	0,26	€ 30.660.317	0,22	€ 39.695.108	0,26	18	€ 35.529.906	0,24	19	€ 40.170.915	0,25																	
Medische beroepen	132	€ 1.463.854.247	10,7	€ 1.520.991.039	10,7	€ 1.556.362.666	10,4	138	€ 1.361.800.797	9,09	148	€ 1.382.440.861	8,64																	
Metaalindustrie	2	€ 4.444.430	0,03	€ 5.186.598	0,04	€ 5.439.690	0,04	2	€ 9.342.304	0,06	3	€ 9.424.155	0,06																	
Meubelindustrie	0		0		0		0	1	€ 161.173	0	1	€ 172.217	0																	
Overheid & onderwijs	477	€ 1.039.660.038	7,62	€ 1.090.543.740	7,67	€ 1.152.913.902	7,69	476	€ 1.155.215.877	7,71	474	€ 1.210.310.771	7,56																	
Overige persoonlijke diensten	21	€ 64.722.164	0,47	€ 74.294.037	0,52	€ 104.988.214	0,7	19	€ 111.858.598	0,75	19	€ 115.230.543	0,72																	
Papierindustrie	2	€ 9.710.206	0,07	€ 10.197.853	0,07	€ 12.373.386	0,08	3	€ 12.924.084	0,09	3	€ 14.558.968	0,09																	
Reparatie en onderhoud	0		0		0		0	0		0	1	€ 253.511	0																	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	3	€ 11.314.507	0,08	€ 12.189.160	0,09	€ 13.109.189	0,09	3	€ 13.529.764	0,09	3	€ 13.946.208	0,09																	
Sport en recreatie	62	€ 152.632.514	1,12	€ 121.440.613	0,85	€ 136.841.821	0,91	61	€ 128.640.023	0,86	64	€ 134.401.545	0,84																	
Textiel- en lederindustrie	2	€ 20.422.792	0,15	€ 19.957.050	0,14	€ 21.138.114	0,14	2	€ 22.761.195	0,15	2	€ 23.634.999	0,15																	
Transport	9	€ 100.683.221	0,74	€ 105.265.354	0,74	€ 105.072.964	0,7	12	€ 119.139.444	0,79	12	€ 124.475.986	0,78																	
Verenigingen (vakverenigingen.)	241	€ 488.945.941	3,58	€ 500.824.789	3,52	€ 506.216.005	3,38	244	€ 536.365.134	3,58	253	€ 567.326.554	3,55																	
Verzekeringen en vermogensbeheer	2	€ 16.257.023	0,12	€ 26.659.346	0,19	€ 18.856.900	0,13	4	€ 21.114.479	0,14	4	€ 22.229.497	0,14																	
Visserij et aquacultuur	0		0		0		0	0		0	0		0																	
Voedingsindustrie en -nijverheid	2	€ 77.251	0	€ 1.228.668	0,01	€ 1.047.324	0,01	3	€ 1.657.805	0,01	7	€ 16.099.055	0,1																	
Water- en afvalbehandeling, sanering	7	€ 102.803.336	0,75	€ 109.533.660	0,77	€ 97.878.505	0,65	9	€ 106.180.217	0,71	9	€ 109.447.683	0,68																	
TOTAAL	2896	€ 13.640.629.875	100	€ 14.214.210.970	100	€ 14.993.665.126	100	2665	€ 14.986.751.877	100	2741	€ 16.001.121.713	100																	

NON-PROFITS: OMZET weergegeven op jaarrekeningen																
Gest.	Gest.	2012			2013			2014			2015			2016		
		aantal	Omzet totaal	pct	aantal	Omzet totaal	pct	aantal	Omzet totaal	pct	aantal	Omzet totaal	pct	aantal	Omzet totaal	pct
A: VLAANDEREN	Graydon sector NL															
	Activiteit kan niet worden toegewezen	17	€ 29.790.208	0,22	15	€ 26.468.558	0,19	14	€ 22.929.561	0,15	11	€ 7.807.877	0,05	10	€ 2.939.727	0,02
	Activiteit onbekend	41	€ 28.088.685	0,21	34	€ 22.926.668	0,16	19	€ 12.040.450	0,08	19	€ 9.618.169	0,06	17	€ 21.710.105	0,14
	Andere activiteiten	612	€ 4.473.362.746	32,8	606	€ 4.682.544.629	32,9	608	€ 4.846.254.865	32,3	605	€ 4.837.141.235	32,3	598	€ 4.977.097.907	31,1
	Andere industrie	1	€ 848.320	0,01	0	€ 0	0,00	1	€ 1.134.040	0,01	1	€ 1.144.854	0,01	1	€ 2.041.067	0,01
	Bouw	6	€ 13.860.256	0,1	6	€ 15.007.224	0,11	7	€ 15.405.855	0,1	5	€ 15.275.940	0,1	7	€ 25.613.538	0,16
	Bouwtechnische beroepen	5	€ 17.695.412	0,13	7	€ 29.323.907	0,21	7	€ 28.854.240	0,19	4	€ 14.006.827	0,09	4	€ 15.262.278	0,1
	Chemische en kunststofindustrie	0	€ 0	0,00	1	€ 261.980	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00
	Dienstverlening aan bedrijven	89	€ 851.527.850	6,24	85	€ 881.812.113	6,2	88	€ 951.357.179	6,35	89	€ 1.022.487.113	6,82	84	€ 1.100.443.704	6,88
	Drukkerijen, uitgeverijen en media	10	€ 18.315.515	0,13	11	€ 21.891.988	0,15	5	€ 19.364.773	0,13	8	€ 22.882.620	0,15	7	€ 21.819.379	0,14
	Economische beroepen	1	€ 1.699.074	0,01	2	€ 2.442.857	0,02	1	€ 1.959.483	0,01	1	€ 2.109.571	0,01	1	€ 2.474.093	0,02
	Elektrotechniek, elektronica & computer	1	€ 9.610.317	0,07	1	€ 9.375.776	0,07	1	€ 10.720.435	0,07	1	€ 8.513.973	0,06	1	€ 8.290.133	0,05
	Energieproductie	1	€ 767.881	0,01	1	€ 805.012	0,01	1	€ 799.350	0,01	1	€ 800.536	0,01	1	€ 817.764	0,01
	Groothandel	2	€ 1.232.870	0,01	0	€ 0	0,00	1	€ 500.343	0,00	1	€ 499.534	0,01	1	€ 516.814	0,00
	Handelsbemiddeling	1	€ 7.070.026	0,05	1	€ 7.389.150	0,05	1	€ 7.541.054	0,05	1	€ 7.597.239	0,05	1	€ 7.758.837	0,05
	Horeca	30	€ 148.080.354	1,09	31	€ 154.610.194	1,09	28	€ 146.125.213	0,97	30	€ 150.166.584	1,0	27	€ 149.416.104	0,93
	Houtindustrie	3	€ 14.431.881	0,11	3	€ 15.009.566	0,11	3	€ 14.939.986	0,1	3	€ 15.255.771	0,1	3	€ 16.147.806	0,1
	Immo	12	€ 16.841.479	0,12	10	€ 6.634.742	0,05	10	€ 16.444.346	0,11	12	€ 7.550.128	0,05	10	€ 20.588.589	0,13
	Juridische beroepen	1	€ 784.966	0,01	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	1	€ 1.036.286	0,01
	Kleinhandel	26	€ 61.838.097	0,45	28	€ 55.476.056	0,39	23	€ 49.064.785	0,33	26	€ 56.527.250	0,38	28	€ 59.028.335	0,37
	Land- en bosbouw	12	€ 15.358.740	0,11	9	€ 12.311.556	0,09	11	€ 17.825.814	0,12	10	€ 17.464.596	0,12	10	€ 20.445.343	0,13
	Medische beroepen	69	€ 821.188.337	6,02	66	€ 874.879.905	6,15	71	€ 865.845.914	5,77	70	€ 891.527.072	5,95	76	€ 906.485.354	5,67
	Metaalindustrie	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00
	Overheid & onderwijs	124	€ 585.324.792	4,29	116	€ 584.114.160	4,11	103	€ 565.856.513	3,77	106	€ 551.243.761	3,68	109	€ 585.489.308	3,66
	Overige persoonlijke diensten	12	€ 35.757.298	0,26	11	€ 39.407.417	0,28	7	€ 41.669.319	0,28	7	€ 43.686.842	0,29	7	€ 45.736.609	0,29
	Papierindustrie	2	€ 9.710.206	0,07	2	€ 10.197.853	0,07	3	€ 12.373.386	0,08	3	€ 12.924.084	0,09	3	€ 14.558.968	0,09
	Reparatie en onderhoud	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	1	€ 253.511	0,00
	Reparatie van computers en consument	1	€ 2.788.490	0,02	1	€ 3.421.124	0,02	1	€ 3.799.524	0,03	1	€ 3.576.337	0,02	1	€ 3.879.524	0,02
Sport en recreatie	22	€ 86.908.815	0,64	23	€ 44.490.371	0,31	22	€ 48.790.088	0,33	16	€ 38.224.947	0,26	15	€ 34.993.551	0,22	
Textiel- en lederindustrie	1	€ 3.419.199	0,03	1	€ 3.664.794	0,03	1	€ 4.022.411	0,03	1	€ 4.183.882	0,03	1	€ 4.486.445	0,03	
Transport	3	€ 648.192	0,00	3	€ 655.682	0,00	3	€ 646.487	0,00	4	€ 713.058	0,00	3	€ 695.013	0,00	
Verenigingen (vakverenigingen,)	69	€ 39.728.737	0,29	70	€ 44.889.033	0,32	64	€ 45.364.990	0,3	59	€ 41.754.523	0,28	63	€ 51.022.750	0,32	
Verzekeringen en vermogensbeheer	1	€ 10.311.881	0,08	1	€ 9.412.002	0,07	1	€ 8.956.272	0,06	1	€ 8.635.931	0,06	1	€ 8.444.122	0,05	
Visserij et aquacultuur	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	
Voedingsindustrie en -nijverheid	0	€ 0	0,00	2	€ 968.020	0,01	1	€ 766.679	0,01	2	€ 1.019.993	0,01	3	€ 1.545.646	0,01	
Water- en afvalbehandeling, sanering	4	€ 66.532.518	0,49	6	€ 70.429.383	0,5	6	€ 62.868.891	0,42	5	€ 67.907.537	0,45	5	€ 69.349.274	0,43	
TOTAAL	1179	€ 7.373.523.142	54,1	1153	€ 7.631.021.487	53,7	1112	€ 7.824.222.246	52,2	1103	€ 7.862.247.784	52,5	1102	€ 8.180.587.884	51,1	
B: BRUSSEL	Graydon sector NL															
	Activiteit kan niet worden toegewezen	13	€ 8.631.622	0,06	12	€ 7.530.352	0,05	12	€ 8.196.453	0,05	13	€ 12.061.046	0,08	15	€ 17.882.078	0,11
	Activiteit onbekend	18	€ 23.330.691	0,17	14	€ 19.390.445	0,14	19	€ 21.156.093	0,14	14	€ 12.381.534	0,08	13	€ 5.952.543	0,04
	Andere activiteiten	177	€ 1.026.485.120	7,53	179	€ 1.128.462.648	7,94	183	€ 1.169.444.962	7,8	183	€ 1.176.753.345	7,85	202	€ 1.233.410.637	7,71
	Bouw	3	€ 2.805.392	0,02	4	€ 3.000.684	0,02	4	€ 4.010.680	0,03	4	€ 3.217.896	0,02	3	€ 4.665.250	0,03
	Bouwtechnische beroepen	5	€ 63.704.001	0,47	4	€ 62.777.174	0,44	4	€ 52.888.075	0,35	6	€ 67.100.145	0,45	7	€ 71.454.417	0,45
	Chemische en kunststofindustrie	1	€ 12.403.907	0,09	1	€ 19.478.012	0,13	1	€ 19.478.012	0,13	1	€ 14.875.224	0,1	1	€ 16.540.878	0,1
	Dienstverlening aan bedrijven	96	€ 824.652.328	6,05	93	€ 867.681.195	6,1	98	€ 882.190.744	5,88	97	€ 1.041.508.036	6,95	105	€ 1.067.883.117	6,67
	Drukkerijen, uitgeverijen en media	17	€ 21.047.593	0,15	16	€ 25.695.714	0,18	15	€ 24.032.544	0,16	15	€ 26.916.341	0,18	16	€ 27.644.937	0,17
	Economische beroepen	2	€ 20.850.203	0,15	2	€ 21.056.655	0,15	1	€ 719.265	0,00	1	€ 703.728	0,00	1	€ 749.165	0,00
	Energieproductie	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00	0	€ 0	0,00
	Groothandel	1	€ 8.050.844	0,06	1	€ 8.989.293	0,06	1	€ 9.152.640	0,06	1	€ 9.495.863	0,06	1	€ 11.062.724	0,07
	Handelsbemiddeling	5	€ 21.915.686	0,16	6	€ 22.577.512	0,16	5	€ 25.378.467	0,17	6	€ 26.000.687	0,17	6	€ 25.022.552	0,16
	Horeca	14	€ 21.681.716	0,16	14	€ 27.447.299	0,19	16	€ 30.272.571	0,2	15	€ 30.161.455	0,2	15	€ 32.299.341	0,2
	Houtindustrie	1	€ 1.805.046	0,01	1	€ 1.941.511	0,01	1	€ 1.920.547	0,01	1	€ 1.866.317	0,01	1	€ 1.974.417	0,01
	Immo	10	€ 429.858.441	3,15	11	€ 430.633.549	3,03	12	€ 449.598.526	3,1	10	€ 451.135.098	3,01	11	€ 461.235.767	2,88
	Juridische beroepen	3	€ 10.573.795	0,08	4	€ 29.689.251	0,21	4	€ 37.084.270	0,25	4	€ 49.193.687	0,33	3	€ 46.172.667	0,29
	Kleinhandel	7	€ 12.146.312	0,09	7	€ 13.353.164	0,09	7	€ 13.128.589	0,09	7	€ 12.610.475	0,08	9	€ 14.626.315	0,09
	Land- en bosbouw	1	€ 151.169	0,00	1	€ 154.357	0,00	1	€ 158.327	0,00	1	€ 158.327	0,00	1	€ 146.997	0,00
	Medische beroepen	24	€ 216.645.261	1,59	25	€ 206.657.712	1,45	24	€ 229.405.056	1,53	25	€ 240.635.135	1,61	27	€ 238.442.184	1,49
	Overheid & onderwijs	136	€ 282.242.138	2,07	132	€ 331.662.072	2,33	139	€ 403.756.045	2,69	138	€ 420.184.494	2,8	140	€ 431.392.087	2,7
	Overige persoonlijke diensten	9	€ 28.964.866	0,21	12	€ 34.310.088	0,24	9	€ 62.915.526	0,42	9	€ 67.745.737	0,45	10	€ 68.972.471	0,43
	Reparatie van computers en consument	1	€ 3.971.058	0,03	1	€ 4.089.519	0,03	1	€ 4.047.665	0,03	1	€ 4.241.125	0,03	1	€ 3.978.505	0,02
	Sport en recreatie	17	€ 50.332.239	0,37	20	€ 60.356.480	0,42	17	€ 73.913.191	0,49	21	€ 78.156.019	0,52	21	€ 80.722.116	0,5
	Transport	4	€ 98.593.348	0,72	5	€ 103.119.655	0,73	6	€ 102.765.345	0,69	7	€ 116.711.182	0,78	6	€ 122.193.287	0,74
	Verenigingen (vakverenigingen,)	126	€ 425.832.955	3,12	121	€ 432.555.044	3,04	130	€ 437.760.413	2,92	137	€ 469.076.563	3,13	139	€ 487.032.844	3,04
	Verzekeringen en vermogensbeheer	1	€ 5.945.142	0,04	2	€ 16.801.259	0,12	4	€ 9.590.577	0,06	3	€ 12.478.548	0,08	3	€ 13.785.375	0,09
	Water- en afvalbehandeling, sanering	3	€ 36.270.818	0,27	3	€ 39.089.432	0,28	3	€ 34.909.168	0,23	3	€ 38.194.552	0,25	3	€ 40.052.399	0,25
TOTAAL	674	€ 3.646.487.784	26,7	691	€ 3.911.425.971	27,5	717	€ 4.107.873.771	27,4	722	€ 4.383.410.232	27,3	760	€ 4.525.495.070	28,3	
C: WALLONIE	Graydon sector NL															
	Activiteit kan niet worden toegewezen	8	€ 4.389.461	0,03	11	€ 5.194.725	0,04	6	€ 3.							

9. Methodiek

9.1. De Graydon-dataset

Deze studie met betrekking tot het non-profitlandschap wordt samengesteld aan de hand van gegevens die door Graydon Belgium nv worden verzameld en verwerkt. De basisdatabank van Graydon bevat **alle Belgische actieve, passieve en slapende ondernemingsnummers**⁵¹.

Anno 2018 betekent dit ongeveer 3.350.000 ondernemingsnummers waarvan ruim 1.450.000 actieve (vennootschappen, eenmanszaken, parastatalen en vzw's). De ondernemingsnummers worden van bij het ontstaan doorgegeven vanuit de Kruispuntbank voor Ondernemingen of genoteerd via onder meer de oprichtingsakte.

Naast de ondernemingsnummers werkt Graydon Belgium nv met de oprichtingsaktes en voert zij een lezing uit van het Belgisch Staatsblad. Bovendien werkt een veertigkoppig team⁵² continue om mogelijk foute basisgegevens te filteren en te verbeteren om zo de **accuraatheid van de gegevens verder te verhogen**. Ook het onderhouden van contacten met rechtbanken, BTW-administraties en de RSZ draagt hiertoe bij. Elke mogelijke financieel-economische informatie, maar bijvoorbeeld ook informatie die verbonden is met sociale problematiek, die op de Belgische 'informatiemarkt' beschikbaar is wordt op die manier systematisch verzameld en verwerkt. Een voortdurende aanvulling van deze informatie via individuele ondernemingsnummers gebeurt op verschillende niveaus:

- Digitale communicatie of communicatie via automatische dragers met verschillende officiële instanties, bijvoorbeeld de balansen van de Nationale Bank van België, de lijsten van geregistreerde aannemers, enzovoort;
- Aanvulling en correctie van officiële informatie via allerhande, officiële publicaties (bijv. Belgisch Staatsblad, oprichtingsaktes, ...);
- Organiseren van een eigen poolingsysteem om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen (betalingsservaringen, pooling ongedekte cheques, gedagvaardingen in faling, RSZ-dagvaardingen, samenwerking met incassokantoren).
- Het verzamelen van diverse data via 'open sources', het toepassen van analysetechnieken op big data en (waar toegestaan) op communitydata, ...

Op basis van deze continue geüpdatet en verder aangevulde dataset ontwikkelt Graydon een variëteit aan modellen of scores die de data omvormen tot inzichten. Binnen deze studie is onder meer actief

⁵¹ Actieve ondernemingsnummers wijzen (in theorie) op nog bestaande bedrijven. In de praktijk blijken soms actieve ondernemingsnummers in werkelijkheid een sluimerend of 'slapend' bestaan te leiden. Passieve ondernemingsnummers daarentegen wijzen op stopgezette ondernemingen en zijn belangrijk om de historie van de cijfers weer te geven.

⁵² Het BSDE (Basis Source Data Entry) team.

gebruik gemaakt van de multiscore en de activiteitsscore. Daarnaast ontwikkelt Graydon vele andere modellen die de waarschijnlijkheid van 'iets' meten.

Enkele voorbeelden: fraudedetectiescore (kans op fraude), verhuisscore (kans dat een onderneming op korte termijn verhuist), discontinuïteitsscore (kans op stopzetting van een onderneming anders dan faillissement) , groeiscore (kans op groei van een onderneming), ...

9.2. Onderzoeksterrein en definities: bedrijven, non-profit, ondernemingen

Binnen het bestek van deze studie spitsen we ons toe op de vzw (Vereniging Zonder Winstoogmerk)⁵³ de IVZW (Internationale Vereniging Zonder Winstoogmerk)⁵⁴ en de PS (Private Stichting). Hierbij nemen we de totale populatie met vestiging in België in ogenschouw. Daar waar we de verschillende verenigingstypes samen nemen spreken we over de 'non-profit'sector.

We maken onderscheid tussen bedrijven, non-profit en ondernemingen.

- Waar we binnen het kader van deze studie '**non-profit**' gebruiken , verwijzen we naar de populatie VZW's, IVZW's en Private Stichtingen.
- Waar we het woord '**bedrijven**' gebruiken verwijzen we naar die organismes die traditioneel en onder de voormalige wetgeving onder 'handelszaken' vielen: de som van de kapitaalvennootschappen (bvba, NV, ...) en de eenmanszaken (de zelfstandigen)
- Onder het begrip '**ondernemingen**' hernemen we de definitie zoals toegepast in de recente wetgeving waaronder boek XX⁵⁵ en de hervorming van het vennootschapsrecht.

De metingen met betrekking tot de populatie van de non-profit werden uitgevoerd begin maart 2018. De onderzoeksperiode loopt van 1 januari 2007 tot en met 1 januari 2018. Telkens werd gekeken naar de toestand van de populatie per 1 januari. De tabellen met betrekking tot de totale populaties bouwden we retroactief en op jaarbasis op tot en met de toestand per 1 januari 2007.

De verzameling ervan werd afgesloten op 1 maart 2018. Op dat moment waren 98% van de jaarrekeningen voor 2016 beschikbaar. Met betrekking tot de non-profits die een jaarrekening publiceren is alles wat ratio's en andere afgeleiden uit de jaarrekeningen betreft op die manier voldoende representatief voor die non-profitpopulatie.

Cijfers in verband met de Multiscore⁵⁶ geven de situatie weer van 2014 tot en met 2018.

⁵³ In het Frans: ASBL, in het Duits: VOE

⁵⁴ In het Frans: AIBL

⁵⁵ Wet houdende invoeging van het boek XX 'Insolventie van ondernemingen', in het Wetboek van economisch recht, en houdende invoeging van de definities eigen aan Boek XX in het boek I van het Wetboek van economisch recht. Belgisch Staatsblad 11/09/2017

⁵⁶ Zie hoofdstuk 7

9.3. Sectorale benadering

In een eerste benadering gaat onze cartografie uit van een algemene en sectorale benadering. De activiteitssectoren van de non-profit werden opgedeeld volgens een Graydon-eigen methodiek gebaseerd op de NACE-codes op basis van 5 digits. Deze worden in eerste instantie teruggebracht tot 40 sectoren.⁵⁷ Bij deze benadering, die uitstekend inzichten levert indien ze wordt toegepast op een bedrijvenpopulatie, valt onmiddellijk het grote aantal binnen de Kruispuntbank Ondernemingen geregistreerde non-profitorganisaties op waarvan de NACE-code niet gekend is alsook de belangrijke populatie die valt onder 'andere activiteiten'. Het spreekt vanzelf dat dit binnen dit werk nader wordt onderzocht, onder meer doordat we –waar nodig - teruggrijpen naar de oorspronkelijke nacecodes op 5 digitniveau.

9.4. Betaalgedrag⁵⁸

Graydon Belgium nv verzamelt **systematisch en dagelijks aging listings**. Vele duizenden ondernemingen, geven door op welke wijze (correct volgens de gemaakte afspraken of buiten termijn en in welke mate buiten termijn) ze door hun zakenpartners worden betaald.

De ondernemingen die deze gegevens aanleveren situeren zich over een veelheid aan activiteitssectoren, veelal in de B2B- of B2G-sfeer. Voor de goede orde dient genoteerd dat de typische financiële instellingen, zoals banken, dergelijke gegevens NIET doorgeven. Noch is het zo dat wij zicht hebben op ALLE facturen die aan Belgische ondernemingen of overheden worden overgemaakt.

De waarnemingen die in deze studie worden weergegeven moeten dus steeds begrepen worden als het resultaat van een -zij het bijzonder uitgebreide- steekproef waarbij in eerste instantie wordt toegelicht hoe bedrijven, non-profits, overheden en andere organisaties ageren binnen een klassieke leveranciers-klant verhouding.

De Graydoncomputers linken die verkregen informatie terug aan de individuele onderneming, waardoor op accurate wijze het **betaalingsgedrag van elke actief bedrijf, vzw of overheidsinstantie wordt gemeten**. Deze waarnemingen worden omgezet in een score van 0 tot 100. Hoe lager de score, hoe slechter de onderneming de gemaakte betaalafspraken nakomt. Score 100 staat voor een onberispelijk betaalgedrag. In tegenstelling tot de multiscore (zie verder) mag en moet een betaalscore onder de 50 als negatief ('gebuisd') worden beschouwd.

⁵⁷ Op basis van deze gedetailleerde 5 digits nomenclatuur bepaalde Graydon 31 hoofdgroepen die typisch zijn voor economisch actieve ondernemingen. Daarnaast maakt Graydon onderscheid tussen 4 groepen waarbij vrije beroepen worden benoemd. Verder maken twee hoofdgroepen onderscheid tussen 'overheid en onderwijs' enerzijds en 'verenigingen' anderzijds. In sommige gevallen is de activiteit onvoldoende gespecificeerd: de NACE-code bevat dan minder dan 5 digits. We opteerden ervoor deze in een aparte groep onder te brengen. Daarnaast tellen we een aantal entiteiten waar geen NACE-code voor bekend is: ook deze vormen een aparte groep. De groep tenslotte die wel een 5-digit-NACEcode heeft maar niet in een van de 39 genoemde groepen is opgedeeld tellen we onder de activiteitengroep 'andere'. Zie bijlage 1 voor detail en opdeling.

⁵⁸ Het betaalgedrag wordt aangewend binnen hoofdstuk 8: 'Hoe de non-profit haar betaalafspraken nakomt' en vormt een onderdeel voor de berekening van de multiscore.

Dergelijke **vinger-aan-de-polsgegevens**, die wij sedert 1984 systematisch verzamelen, vullen de elementen uit bijvoorbeeld de jaarrekening (per definitie en in zoverre beschikbaar zelden minder dan zeven maanden oud) uitstekend aan: de verwerking ervan toont de betalingsevolutie van elke onderneming en geeft direct inzicht op de kortetermijn liquiditeitsevolutie en cashpositie ervan.

De betaalindex bewijst zich bovendien na seizoenszuivering als een **uitstekende kortetermijngraadmeter met betrekking tot de conjunctuurevoluties**⁵⁹.

9.5. Van data naar inzicht: de Graydon- activiteitsscore

Het *Graydon-activiteitsmodel* meet in welke mate een onderneming activiteit ontwikkelt en drukt dit uit in een score. Hoe lager de score hoe kleiner de kans dat een in de Kruispuntbank Ondernemingen als actief geregistreerde entiteit in werkelijkheid enige activiteit uitoefent. Hierbij worden vele criteria gewogen, waaronder de mate waarin een entiteit facturen uitschrijft of ontvangt, het al dan niet bestaan of actief zijn van een telefoonnummer, het bestaan van een webstek, het al dan niet bestaan van recente statuten, jaarrekeningen, benoemingen van bestuurders, btw-plicht....

9.6. Van data naar inzicht: meten van financiële gezondheid door middel van de multiscore⁶⁰

Graydon gebruikt de Multiscore om ondernemingen te scoren op hun financiële gezondheid. Hierbij maken we gebruik van een multidisciplinaire evaluatie van de onderneming waarbij –indien beschikbaar- rekening wordt gehouden met elementen uit de jaarrekening maar ook met waarnemingen inzake betaalgedrag, eventuele calamiteiten zoals RSZ-problematiek, de betrokkenheid van bestuurders in andere ondernemingen, In wezen berust de berekening op 3 pijlers:

- Ten eerste zijn er de ‘feiten.’ Dit is een mix van gegevens die Graydon met de grootst mogelijke systematiek in haar databank opneemt (o.a. RSZ-dagvaardingen, incassodossiers, ongedekte cheques). Deze gegevens – in totaal een tachtigtal – spelen een essentiële rol in de (krediet)beoordeling en worden telkens gewogen naar relevantie, anciënniteit en periodiciteit.
- Ten tweede verwerkt Graydon –indien beschikbaar- de ‘balansen’ van de ondernemingen. In samenwerking met de Vlerick Business School werd vastgesteld welke ratio’s bepalend zijn voor succes en falings van ondernemingen⁶¹. Deze ratio’s worden gewogen op relevantie en vervolgens in de evaluatie geïntegreerd. Bovendien wordt bij de evaluatie van non-profit

⁵⁹ Zie met betrekking hierop de regelmatige Graydonpublicaties met betrekking tot de evolutie van het betaalgedrag in de B2B en B2G. De recentste studie ter zake kan u laden via: <https://graydon.be/downloads/report-studie-betalgedrag-q3-2017>

⁶⁰ De multiscore wordt als analyse-instrument gebruikt binnen hoofdstuk 7: ‘De economische gezondheid van de non-profit’

⁶¹ Een samenwerking met prof. Hubert Ooghe die in partnership met Graydon de op jaarrekeningen gebaseerde falingspredictiemodellen ontwikkelde. Graydon gebruikt in haar analyses de derde generatie falingspredictiemodellen

organisaties specifiek rekening gehouden met typische kenmerken zoals hun subsidieafhankelijkheid en de mate waarin bestemde fondsen worden uitgebouwd versus het personeelsbestand. Deze informatie kan uiteraard niet aangewend worden bij ondernemingen en specifiek non-profits die geen publicatieplicht hebben. Voor dit type ondernemingen wordt – indien nodig – gebruik gemaakt van ander statistisch materiaal. Concreet betreft het onder andere de sector waarin de onderneming actief is, de leeftijd van de onderneming, enzovoort.

- Ten derde zijn er de ‘betalingservaringen.’ Dit zijn gegevens over het betalingsgedrag van ondernemingen en verkregen via het eigen informatienetwerk van Graydon Belgium nv. Het betalingsgedrag geeft immers, los van balansen en ander feitenmateriaal, een indicatie van de ‘moraal’ van de onderneming. De Multiscore laat op die manier toe om evaluaties te maken op sectorniveau en is daarmee een waardevol instrument binnen het kader van dit rapport.

De multiscore vormt zo een index die ondernemingen, ongeacht of ze publicatieplichtig zijn of niet, onderverdeelt op een schaal van 0 tot 100, en is een indicator voor de kans op financiële moeilijkheden, maar ook een kans op verdere groei van een onderneming. We gebruiken de index om ondernemingspopulaties op te delen in risicocategorieën. Hoe hoger de score die een onderneming haalt, hoe gezonder de onderneming en hoe groter het groeipotentieel. In deze studie beschouwen we scores van minder dan 30 als wijzend op een financieel onstabiele situatie, weinig groeipotentieel én een grotere kans op falen. Scores boven de 30 wijzen op een relatief gezonde tot zeer gezonde situatie. Anders gesteld: een multiscore nul staat voor een falingskans van één per acht, die van dertig voor één per 800, die van 50 voor één per duizend. Meer dan 70% van alle Belgische ondernemingen wordt geëvalueerd met een score die een falingskans geeft van minder dan één per 10.000.

Bijlage 1: Opdeling van de types entiteiten naar activiteitsgroep op basis van NACE 5 digit code

HORECA

55100	55201	55202	55203	55204	55209	55300	55900
56101	56102	56210	56290	56301	56302	56309	

REPARATIE VAN COMPUTERS EN CONSUMENTENARTIKELEN

95110	95120	95210	95220	95230	95240	95250	95290
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

OVERIGE PERSOONLIJKE DIENSTEN

96011	96012	96021	96022	96031	96032	96040	96091	96092	96093	96094	96095	96099
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

BOUW

41101	41102	41201	41202	41203	42110	42120	42130	42211	42212	42219	42220	42911
42919	42990	43110	43120	43130	43211	43212	43221	43222	43291	43299	43310	43320
43331	43332	43333	43341	43342	43343	43390	43910	43991	43992	43993	43994	43995
43996	43999											

TRANSPORT

49100	49200	49310	49320	49390	49410	49420	49500	50100	50200	50300	50400	51100
51210	51220	52100	52210	52220	52230	52241	52249	52290	53100	53200		

KLEINHANDEL

47111	47112	47113	47114	47115	47191	47192	47210	47221	47222	47230	47241	47242
47251	47252	47260	47291	47299	47300	47410	47420	47430	47511	47512	47513	47519
47521	47522	47523	47524	47525	47526	47527	47529	47530	47540	47591	47592	47593
47594	47599	47610	47620	47630	47640	47650	47711	47712	47713	47714	47715	47716
47721	47722	47730	47740	47750	47761	47762	47770	47781	47782	47783	47784	47785
47786	47787	47788	47789	47791	47792	47793	47810	47820	47890	47910	47990	

GROOTHANDEL

46211	46212	46213	46214	46215	46216	46220	46231	46232	46240	46311	46319	46321
46322	46331	46332	46341	46349	46350	46360	46370	46381	46382	46383	46389	46391
46392	46411	46412	46419	46421	46422	46423	46424	46425	46431	46432	46433	46441
46442	46450	46460	46471	46472	46473	46480	46491	46492	46493	46494	46495	46496
46497	46498	46499	46510	46520	46610	46620	46630	46640	46650	46660	46691	46692
46693	46694	46695	46696	46697	46699	46710	46720	46731	46732	46733	46734	46735
46736	46739	46741	46742	46751	46752	46761	46769	46771	46772	46779	46900	

HANDELSBEMIDDELING

46110	46120	46130	46140	46150	46160	46170	46180	46190
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

GARAGEHOUDERS & AANVERWANTE SECTOREN

45111	45112	45113	45191	45192	45193	45194	45201	45202	45203	45204	45205	45206
45209	45310	45320	45401	45402								

DIENSTVERLENING AAN BEDRIJVEN

61100	61200	61300	61900	62010	62020	62030	62090	63110	63120	63910	63990	64110
64190	64200	64300	64910	64921	64922	64929	64991	64992	64999	70100	70210	70220
71201	71209	72110	72190	72200	73110	73120	73200	74101	74102	74103	74104	74105
74109	74201	74202	74209	74300	74901	74909	77110	77120	77210	77220	77291	77292
77293	77294	77295	77296	77299	77310	77320	77330	77340	77350	77391	77392	77393
77394	77399	77400	78100	78200	78300	80100	80200	80300	81100	81210	81220	81290
81300	82110	82190	82200	82300	82910	82920	82990					

VERZEKERINGEN EN VERMOGENSBEHEER

65111	65112	65121	65122	65200	65300	66110	66120	66191	66199	66210	66220	66290
66300												

SPORT & RECREATIE

93110	93121	93122	93123	93124	93125	93126	93127	93128	93129	93130	93191	93192
93199	93211	93212	93291	93292	93299							

IMMO

68100	68201	68202	68203	68204	68311	68312	68321	68322				
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--

LAND- en BOSBOUW

01110	01120	01130	01140	01150	01160	01191	01199	01210	01220	01230	01240	01250
01260	01270	01280	01290	01301	01309	01410	01420	01430	01440	01450	01461	01462
01471	01472	01479	01490	01500	01610	01620	01630	01640	01700	02100	02200	02300
02400												

VISSERIJ en AQUACULTUUR

03110	03120	03210	03220									
-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

VOEDINGSINDUSTRIE en VOEDINGSNIJVERHEID

10110	10120	10130	10200	10311	10312	10320	10391	10392	10393	10410	10420	10510
10520	10610	10620	10711	10712	10720	10730	10810	10820	10830	10840	10850	10860
10890	10910	10920	11010	11020	11030	11040	11050	11060	11070	12000		

TEXTIEL en LEDERINDUSTRIE

13100	13200	13300	13910	13921	13929	13930	13940	13950	13960	13990	14110	14120
14130	14140	14191	14199	14200	14310	14390	15110	15120	15200			

HOUTINDUSTRIE

16100	16210	16220	16230	16240	16291	16292						
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--	--

PAPIERINDUSTRIE

17110 17120 17210 17220 17230 17240 17290

DRUKKERIJEN, UITGEVERIJEN en MEDIA

18110 18120 18130 18140 18200 58110 58120 58130 58140 58190 58210 58290 59111
59112 59113 59114 59120 59130 59140 59201 59202 59203 59209 60100 60200

CHEMISCHE- & KUNSTSTOFINDUSTRIE

19100 19200 20110 20120 20130 20140 20150 20160 20170 20200 20300 20411 20412
20420 20510 20520 20530 20590 20600 21100 21201 21209 22110 22190 22210 22220
22230 22290

BOUWMATERIALENINDUSTRIE

23110 23120 23130 23140 23190 23200 23310 23321 23322 23410 23420 23430 23440
23490 23510 23520 23610 23620 23630 23640 23650 23690 23700 23910 23990

METAALINDUSTRIE

24100 24200 24310 24320 24330 24340 24410 24420 24430 24440 24450 24460 24510
24520 24530 24540 25110 25120 25210 25290 25300 25400 25501 25502 25610 25620
25710 25720 25731 25739 25910 25920 25930 25940 25991 25999

ELEKTROTECHNIEK, ELEKTRONICA & COMPUTERS

26110 26120 26200 26300 26400 26510 26520 26600 26700 26800 27110 27120 27200
27310 27320 27330 27401 27402 27510 27520 27900

MACHINEBOUW

28110 28120 28130 28140 28150 28210 28220 28230 28240 28250 28291 28292 28293
28294 28295 28296 28299 28300 28410 28490 28910 28920 28930 28940 28950 28960
28990

BOUW VAN VERVOERSTUIGEN EN COMPONENTEN

29100 29201 29202 29310 29320 30110 30120 30200 30300 30400 30910 30920 30990

MEUBELINDUSTRIE

31010 31020 31030 31091 31092 31099

ANDERE INDUSTRIE

32110 32121 32122 32123 32124 32129 32130 32200 32300 32400 32500 32910 32990

REPARATIE EN ONDERHOUD

33110 33120 33130 33140 33150 33160 33170 33190 33200

ENERGIEPRODUCTIE

35110 35120 35130 35140 35210 35220 35230 35300

WATER- EN AFVALBEHANDELING, SANERING

36000	37000	38110	38120	38211	38212	38213	38219	38221	38222	38310	38321	38322
38323	38329	39000										

VRIJE BEROEPEN (TOTAAL)

Medische beroepen

86210	86220	86230	86901	86903	86904	86905	86906	86907	86909
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Juridische beroepen

69101	69102	69103	69109
-------	-------	-------	-------

Economische beroepen

69201	69202	69203
-------	-------	-------

Bouwtechnische beroepen

71111	71112	71113	71121	71122
-------	-------	-------	-------	-------

OVERHEID & ONDERWIJS

84111	84112	84113	84114	84115	84119	84120	84130	84210	84220	84231	84232	84239
84241	84242	84249	84250	84301	84302	84309	85101	85102	85103	85104	85105	85106
85109	85201	85202	85203	85204	85205	85206	85207	85209	85311	85312	85313	85314
85319	85321	85322	85323	85324	85325	85326	85329	85410	85421	85422	85429	85510
85520	85531	85532	85591	85592	85593	85599	85601	85609	99000			

VERENIGINGEN (vakverenigingen, religieuze organisaties...)

94110	94120	94200	94910	94920	94991	94992	94993	94994	94995	94999
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ANDERE ACTIVITEITEN

zie bijlage 2

Bijlage 2: Hergroepering van de Graydon-sector 'Andere activiteiten'

Ten behoeve van de leesbaarheid en de mogelijkheid conclusies te vormen hergroeperen we deze populatie in een tweede tabel en maken op die manier onderscheid tussen:

- Ziekenhuizen, revalidatie,

86101	Algemene ziekenhuizen, m.u.v. geriatrische en gespecialiseerde ziekenhuizen
86104	Psychiatrische ziekenhuizen
86103	Gespecialiseerde ziekenhuizen
86102	Geriatrische ziekenhuizen
86902	Activiteiten van bloedtransfusiecentra en bloed- en organenbanken
86109	Overige hospitalisatiediensten
87109	Overige verpleeginstellingen met huisvesting

- Ouderenzorg

88101	Activiteiten van gezins- en bejaardenzorg aan huis, m.u.v. (thuis)verpleging
87301	Rusthuizen voor ouderen (R.O.B.)
87101	Rust- en verzorgingstehuizen (R.V.T.)
87302	Serviceflats voor ouderen
87309	Instellingen met huisvesting voor ouderen en voor personen met een lichamelijke handicap, n.e.g.
88102	Activiteiten van dag- en dienstcentra voor ouderen

- Personenzorg en begeleiding (incl. personen met een beperking), welzijnswerk

88999	Andere vormen van maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting, n.e.g.
87202	Instellingen met huisvesting voor volwassenen met een mentale handicap
88995	Beschutte en sociale werkplaatsen
87201	Instellingen met huisvesting voor minderjarigen met een mentale handicap
87909	Overige maatschappelijke dienstverlening met huisvesting, n.e.g.
87303	Instellingen met huisvesting voor minderjarigen met een lichamelijke handicap
87902	Algemeen welzijnswerk met huisvesting
87304	Instellingen met huisvesting voor volwassenen met een lichamelijke handicap
88996	Algemeen welzijnswerk zonder huisvesting
88991	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening
87203	Instellingen met huisvesting voor personen met psychiatrische problemen
87209	Andere instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden
87205	Activiteiten van beschut wonen voor personen met psychiatrische problemen
88992	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening
88104	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening
87204	Instellingen met huisvesting voor drugs- en alcoholverslaafden
88109	Overige maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting voor ouderen en lichamelijk gehandicapten
88103	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening
88993	Ambulante hulpverlening aan drugs- en alcoholverslaafden

- Jeugdzorg

87901	Integrale jeugdhulp met huisvesting
88994	Integrale jeugdhulp zonder huisvesting

- Kinderopvang

88911	Kinderdagverblijven en crèches
88912	Kinderopvang door onthaalmoeders
88919	Overige kinderopvang

- Toerisme

79901	Toeristische informatiediensten
91030	Exploitatie van monumenten en dergelijke toeristenattracties
79110	Reisbureaus
79120	Reisorganisatoren

- Natuur

91042	Beheer en instandhouding van natuurgebieden
-------	---

- Kunsten en cultuur

90012	Beoefening van uitvoerende kunsten door artistieke ensembles
90042	Exploitatie van culturele centra en multifunctionele zalen ten behoeve van culturele activiteiten
90023	Gespecialiseerde beeld-, verlichtings- en geluidstechnieken
90041	Exploitatie van schouwburgen, concertzalen en dergelijke
90021	Promotie en organisatie van uitvoerende kunstevenementen
91020	Musea
90011	Beoefening van uitvoerende kunsten door zelfstandig werkende artiesten
90032	Ondersteunende activiteiten voor scheppende kunsten
91011	Bibliotheken, mediatheken en ludotheken
90029	Overige ondersteunende activiteiten voor de uitvoerende kunsten
91012	Openbare archieven
90031	Scheppende kunsten, m.u.v. ondersteunende diensten

- Restgroep

Bijlage 3: Verhoudingen van totaal aantal gepubliceerde VTE's op sociale balansen versus aantal VTE's binnen de non-profit

in % van het totaal boekjaar	Totaal aantal werknemers in VTE op afsluitdatum per boekjaar											
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Graydon sector												
Kan niet worden toegewezen	1,9%	1,2%	1,5%	1,6%	1,5%	1,4%	0,4%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	
Activiteit onbekend	2,0%	1,8%	1,8%	1,6%	1,5%	1,3%	1,2%	0,9%	0,4%	0,3%	0,2%	
Andere activiteiten	59,3%	59,6%	59,5%	59,9%	61,1%	61,2%	60,4%	61,2%	61,8%	62,6%	63,1%	
Andere industrie	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
Bouw	0,4%	0,6%	0,7%	0,7%	0,6%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%	0,5%	
Bouwtechnische beroepen	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	
Chemische en kunststofindustrie	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
Dienstverlening aan bedrijven	9,0%	9,5%	9,7%	9,8%	9,6%	9,6%	9,8%	9,7%	9,7%	10,1%	10,1%	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	0,9%	0,9%	0,9%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,9%	0,8%	0,8%	0,8%	
Economische beroepen	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	
Elektrotechniek, elektronica & computers	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	
Energieproductie	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
Garagehouders & aanverwante activiteiten	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Groothandel	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	
Handelsbemiddeling	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
Horeca	2,3%	2,1%	2,1%	2,0%	1,9%	1,9%	1,9%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	
Houtindustrie	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	
Immo	1,2%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,2%	1,2%	1,1%	1,2%	1,1%	1,2%	
Juridische beroepen	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	
Kleinhandel	1,2%	1,2%	1,3%	1,3%	1,3%	1,3%	1,4%	1,3%	1,2%	1,2%	1,2%	
Land- en bosbouw	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,7%	0,6%	0,6%	0,7%	0,7%	0,7%	
Medische beroepen	7,2%	6,8%	6,7%	6,4%	6,5%	6,3%	7,4%	7,3%	7,1%	6,5%	6,4%	
Metaalindustrie	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	
Meubelindustrie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Overheid & onderwijs	6,0%	6,1%	5,8%	5,7%	5,3%	5,7%	5,8%	5,6%	5,7%	5,4%	5,3%	
Overige persoonlijke diensten	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,8%	0,8%	0,7%	0,8%	0,8%	
Papierindustrie	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	
Reparatie en onderhoud	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Verkoop van computers en consumentenartikelen	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	
Sport en recreatie	0,6%	0,8%	1,0%	0,9%	0,9%	0,9%	0,8%	0,8%	0,8%	0,7%	0,7%	
Textiel- en lederindustrie	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	
Transport	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
Verenigingen (vakverenigingen.)	3,3%	3,4%	3,2%	3,2%	3,1%	3,1%	3,3%	3,3%	3,4%	3,5%	3,3%	
Verzekeringen en vermogensbeheer	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Visserij et aquacultuur	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
Voedingsindustrie en -nijverheid	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	
Water- en afvalbehandeling, sanering	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	
TOTAAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

in % van het totaal boekjaar	Totaal aantal ARBEIDERS in VTE op afsluitdatum per boekjaar										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Graydon sector											
Kan niet worden toegewezen	1,0%	0,6%	0,6%	0,7%	0,5%	0,5%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%
Activiteit onbekend	1,2%	1,2%	1,1%	1,0%	1,4%	1,2%	1,0%	0,8%	0,6%	0,5%	0,2%
Andere activiteiten	68,1%	66,7%	65,5%	65,0%	65,5%	65,1%	64,7%	65,2%	65,2%	65,5%	65,6%
Andere industrie	0,2%	0,2%	0,2%	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,6%	0,5%	0,6%
Bouw	0,5%	1,1%	1,2%	1,3%	1,1%	1,3%	1,3%	1,3%	1,4%	1,0%	1,0%
Bouwtechnische beroepen	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Chemische en kunststofindustrie	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Dienstverlening aan bedrijven	8,0%	9,4%	10,4%	10,9%	10,6%	11,1%	11,5%	11,4%	11,4%	11,5%	11,5%
Drukkerijen, uitgeverijen en media	1,1%	1,3%	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%	1,3%	1,3%	1,2%	1,2%
Economische beroepen	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Elektrotechniek, elektronica & computers	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Energieproductie	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%
Garagehouders & aanverwante activiteiten	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Groothandel	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%
Handelsbemiddeling	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Horeca	2,5%	2,4%	2,3%	2,3%	2,2%	2,3%	2,2%	2,1%	2,1%	2,0%	2,0%
Houtindustrie	0,9%	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%	1,1%	1,1%	1,0%	1,0%	1,2%	1,2%
Immo	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%	0,4%	0,5%	0,4%	0,5%
Juridische beroepen	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kleinhandel	1,4%	1,4%	1,5%	1,6%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%	1,8%	1,7%
Land- en bosbouw	0,8%	0,7%	0,8%	0,9%	0,9%	1,1%	0,9%	1,0%	1,1%	1,1%	1,1%
Medische beroepen	2,7%	2,6%	2,4%	2,1%	2,1%	2,0%	2,0%	2,0%	1,9%	1,9%	1,9%
Metaalindustrie	0,4%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%	0,4%	0,6%	0,6%
Meubelindustrie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Overheid & ondervijs	4,4%	4,7%	4,6%	4,4%	4,2%	4,3%	4,4%	4,4%	4,4%	4,0%	4,0%
Overige persoonlijke diensten	0,9%	1,0%	0,9%	1,0%	1,1%	1,1%	1,2%	1,1%	0,9%	1,0%	1,1%
Papierindustrie	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,3%	0,3%	0,3%	0,6%	0,6%
Reparatie en onderhoud	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Verkoop van computers en consumentenartikelen	0,9%	0,8%	0,8%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
Sport en recreatie	0,6%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%	0,7%	0,6%	0,7%	0,7%
Textiel- en lederindustrie	0,4%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,1%
Transport	0,3%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Verenigingen (vakverenigingen.)	1,2%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,0%	1,0%	0,9%	1,1%	1,0%	1,0%
Verzekeringen en vermogensbeheer	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Visserij et aquacultuur	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Voedingsindustrie en -nijverheid	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Water- en afvalbehandeling, sanering	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
TOTAAL \$	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

in % van het totaal boekjaar	Totaal aantal BEDIENDEN in VTE op afsluitdatum per boekjaar										
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Graydon sector											
Kan niet worden toegewezen	2,3%	1,5%	2,0%	2,1%	2,0%	1,8%	0,5%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%
Activiteit onbekend	2,4%	2,2%	2,1%	1,8%	1,5%	1,4%	1,3%	0,9%	0,4%	0,3%	0,2%
Andere activiteiten	55,4%	56,3%	56,7%	57,8%	59,3%	59,5%	58,7%	59,7%	60,8%	61,7%	62,4%
Andere industrie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bouw	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Bouwtechnische beroepen	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,5%	0,6%
Chemische en kunststofindustrie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Dienstverlening aan bedrijven	9,5%	9,6%	9,3%	9,3%	9,1%	8,9%	9,1%	9,0%	8,9%	9,4%	9,4%
Drukkerijen, uitgeverijen en media	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%
Economische beroepen	0,2%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%
Elektrotechniek, elektronica & computers	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Energieproductie	0,1%	0,1%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Garagehouders & aanverwante activiteiten	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Groothandel	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Handelsbemiddeling	0,0%	0,1%	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Horeca	2,1%	2,0%	1,9%	1,8%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%
Houtindustrie	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Immo	1,5%	1,5%	1,4%	1,4%	1,3%	1,5%	1,5%	1,4%	1,5%	1,5%	1,5%
Juridische beroepen	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Kleinhandel	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,2%	1,1%	1,0%	1,0%	0,9%
Land- en bosbouw	0,5%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Medische beroepen	9,4%	8,9%	9,0%	8,5%	8,5%	8,3%	9,8%	9,7%	9,3%	8,4%	8,3%
Metaalindustrie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Meubelindustrie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Overheid & ondervijs	6,4%	6,6%	6,2%	6,1%	5,7%	6,2%	6,2%	6,0%	6,1%	5,8%	5,6%
Overige persoonlijke diensten	0,5%	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,7%	0,7%
Papierindustrie	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%
Reparatie en onderhoud	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Verkoop van computers en consumentenartikelen	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Sport en recreatie	0,6%	0,8%	1,1%	1,0%	0,9%	1,0%	0,9%	0,9%	0,9%	0,8%	0,8%
Textiel- en lederindustrie	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Transport	0,5%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Verenigingen (vakverenigingen.)	4,3%	4,5%	4,2%	4,1%	4,0%	4,0%	4,2%	4,2%	4,2%	4,5%	4,3%
Verzekeringen en vermogensbeheer	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Visserij et aquacultuur	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Voedingsindustrie en -nijverheid	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%
Water- en afvalbehandeling, sanering	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
TOTAAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bijlage 4: Opdeling van de non-profit organisaties die geen drager zijn van een NACE-code op 5 digits

Verenigingen: totaal aantal actief in de sector 'NIET TOEGEWENZEN ACTIVITEITEN'										
Dit zijn de activiteiten die op minder dan NACE5 gedefinieerd werden.		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NACE	OMSCHRIJVING									
949	Overige verenigingen	1703	2171	2642	3172	3929	4940	5835	6863	7575
900	Creatieve activiteiten, kunst en amusement	742	937	1147	1336	1496	1659	1828	2067	2190
931	Sport	1217	1269	1341	1460	1593	1733	1815	1923	1998
90	Creatieve activiteiten, kunst en amusement	405	469	542	632	834	1093	1208	1243	1273
93	Sport, ontspanning en recreatie	857	891	902	925	955	977	1006	1066	1120
910	Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	1043	1022	989	973	947	923	900	874	859
88	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	313	379	430	489	526	613	638	705	770
856	Onderwijsondersteunende activiteiten	220	269	308	346	410	489	554	596	603
932	Ontspanning en recreatie	264	280	302	315	326	360	406	433	438
841	Openbaar bestuur	482	466	456	447	440	426	417	408	399
855	Overig onderwijs	138	167	185	219	252	271	282	318	322
869	Overige menselijke gezondheidszorg	214	229	250	261	268	278	297	301	312
94	Verenigingen	162	161	159	158	277	292	283	281	271
941	Bedrijfs-, werkgevers- en beroepsorganisaties	217	221	228	237	238	237	229	221	216
86	Menselijke gezondheidszorg	228	228	225	223	218	211	203	201	208
889	Overige maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	149	164	168	172	175	181	186	188	194
85	Onderwijs	230	228	226	223	215	208	205	192	188
829	Zakelijke dienstverlening, n.e.g.	102	109	117	121	141	147	148	143	148
96	Overige persoonlijke diensten	67	85	89	100	106	120	138	137	134
823	Organisatie van congressen en beurzen	56	68	81	95	97	99	96	97	103
72	Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	57	61	69	72	76	76	83	86	94
591	Activiteiten in verband met films en video- en televisieprogramma's	46	48	52	52	62	62	67	71	74
881	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting voor ouderen en lichamelijk gehandicapten	32	36	43	51	54	57	59	60	62
87	Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	26	31	38	44	43	47	52	55	58
60	Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	57	57	55	56	57	58	59	59	57
016	Ondersteunende activiteiten in verband met de landbouw; activiteiten met betrekking tot gewassen na de oogst	36	43	42	46	47	48	47	49	53
960	Overige persoonlijke diensten	36	37	37	38	37	35	49	49	51
592	Maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen	33	35	42	47	49	46	48	48	50
861	Ziekenhuizen	61	58	57	55	53	52	49	49	49

Verenigingen: totaal aantal actief in de sector 'NIET TOEGEWENZEN ACTIVITEITEN'										
Dit zijn de activiteiten die op minder dan NACE5 gedefinieerd werden.		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NACE	OMSCHRIJVING									
91	Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	28	32	32	33	33	32	45	48	49
721	Speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied	55	54	52	52	51	50	49	47	45
620	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten	40	43	44	43	42	42	41	41	40
639	Overige dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	11	15	20	26	32	34	35	37	35
862	Praktijken van artsen en tandartsen	13	15	20	22	25	27	25	27	33
942	Vakverenigingen	35	39	40	39	39	37	35	33	33
017	Jacht, zetten van vallen en diensten in verband met deze activiteiten	25	27	28	29	31	31	32	31	31
702	Adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	20	23	27	27	27	30	29	29	30
854	Hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs	32	32	33	35	34	34	31	31	30
522	Vervoerondersteunende activiteiten	12	14	17	17	19	21	24	25	29
683	Bemiddeling in en beheer van onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis	26	27	30	32	28	28	29	29	29
74	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	13	14	16	20	24	26	26	26	27
601	Uitzenden van radioprogramma's	10	10	12	14	24	25	27	28	26
014	Veeteelt	16	17	18	21	21	23	23	22	25
581	Uitgeverijen van boeken en tijdschriften; overige uitgeverijen	16	20	25	26	26	27	27	26	25
63	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	18	20	22	26	27	25	26	24	25
711	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	13	15	15	18	19	19	19	21	23
811	Diverse ondersteunende activiteiten ten behoeve van voorzieningen	9	11	12	15	16	15	15	24	23
742	Fotografen	12	12	15	15	17	21	21	22	22
791	Reisbureaus en reisorganisatoren	6	8	12	14	15	18	20	20	22
842	Algemene overheidsdiensten	14	13	15	16	16	16	16	17	20
58	Uitgeverijen	20	21	20	20	17	18	18	18	18
59	Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen	1	2	4	5	7	11	16	17	18
879	Overige maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	7	8	11	13	13	14	14	16	17
749	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten, n.e.g.	7	7	7	6	8	11	12	13	15
821	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren	5	6	10	10	13	15	15	15	15
871	Verpleeginstellingen met huisvesting	18	18	19	19	19	18	18	17	15
493	Overig personenvervoer te land	9	10	10	10	12	12	12	12	14

Verenigingen: totaal aantal actief in de sector 'NIET TOEGEWENZEN ACTIVITEITEN'										
Dit zijn de activiteiten die op minder dan NACE5 gedefinieerd werden.		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NACE	OMSCHRIJVING									
461	Handelsbemiddeling	11	11	10	10	10	10	11	12	13
643	Beleggingstruists en -fondsen en vergelijkbare financiële instellingen	7	9	12	11	12	12	14	14	13
691	Rechtskundige dienstverlening	4	7	7	9	8	9	11	12	13
731	Reclamewezen	11	14	14	15	15	14	14	14	13
563	Drinkgelegenheden	12	12	11	11	11	11	11	10	12
631	Gegevensverwerking, webhosting en aanverwante activiteiten; webportalen	4	5	6	10	10	11	10	12	12
682	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed	8	10	9	11	10	11	12	12	12
181	Drukkerijen en diensten in verband met drukkerijen	10	10	10	10	10	10	11	11	11
68	Exploitatie van en handel in onroerend goed	7	8	10	10	10	11	11	11	11
853	Secundair onderwijs	10	9	10	10	10	10	10	10	11
031	Visserij	8	8	8	8	10	10	11	10	10
750	Veterinaire diensten	2	3	3	5	5	6	8	8	10
478	Markt- en straathandel	4	5	5	5	7	9	9	9	9
82	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten	5	5	6	8	9	9	9	8	9
852	Lager onderwijs	9	9	9	9	10	10	10	10	9
110	Vervaardiging van dranken	1	2	2	2	3	4	4	6	8
56	Eet- en drinkgelegenheden	1	1	1	1	3	5	5	6	8
651	Verzekeringen	7	7	8	8	8	8	8	8	8
661	Ondersteunende activiteiten in verband met financiële diensten, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	2	2	3	4	7	7	8	8	8
722	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen	6	6	7	7	7	7	8	8	8
99	Extraterritoriale organisaties en lichamen	8	7	7	7	7	7	7	7	8
743	Vertalers en tolken	4	4	5	5	6	7	6	7	7
872	Instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden	4	7	8	7	8	8	8	7	7
97	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	4	6	6	7	7	7	7	7	7
015	Gemengd bedrijf	4	4	4	4	4	5	6	6	6
552	Vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf	4	4	4	6	6	6	6	7	6
64	Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	2	2	2	4	5	4	4	4	6
653	Pensioenfondsen	4	4	5	5	5	5	5	5	6
78	Terbeschikkingstelling van personeel	5	6	6	6	6	6	6	7	6
783	Andere vormen van arbeidsbemiddeling	7	10	11	12	11	9	9	8	6
01	Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten	6	6	6	6	6	6	6	5	5

Verenigingen: totaal aantal actief in de sector 'NIET TOEGEWENZEN ACTIVITEITEN'										
Dit zijn de activiteiten die op minder dan NACE5 gedefinieerd werden.		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NACE	OMSCHRIJVING									
51	Luchtvaart	2	4	5	5	5	5	5	5	5
553	Kampeerterreinen en kampeerauto- en caravanterreinen	3	3	5	5	5	5	5	5	5
562	Catering en overige eetgelegenheden		1	2	2	2	2	2	3	5
642	Holdings	6	7	7	5	5	5	5	5	5
681	Handel in eigen onroerend goed	4	4	4	4	4	4	4	5	5
873	Instellingen met huisvesting voor ouderen en voor personen met een lichamelijke handicap	1	1	3	3	3	5	5	6	5
970	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	5	5	5	5	6	5	5	5	5
02	Bosbouw en de exploitatie van bossen	4	4	4	4	4	4	4	4	4
032	Aquacultuur	4	3	3	4	4	4	4	5	4
41	Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	3	3	3	3	3	4	5	4	4
66	Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen	4	4	4	4	4	3	3	3	4
662	Ondersteunende activiteiten in verband met verzekeringen en pensioenfondsen	4	4	4	4	4	4	4	4	4
663	Vermogensbeheer	1	2	2	2	2	2	2	3	4
70	Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	2	2	2	2	3	3	3	3	4
712	Technische testen en toetsen	3	3	3	4	4	4	4	4	4
812	Reiniging	1	2	2	2	3	3	4	4	4
108	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen	2	2	2	2	2	2	2	2	3
32	Overige industrie	2	2	2	2	2	2	2	2	3
331	Reparatie van producten van metaal, machines en apparaten	1	1	1	1	2	2	2	3	3
351	Opwekking, transmissie en distributie van elektriciteit	1	3	3	3	3	3	3	3	3
432	Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie	1	1	1	1	1	2	2	3	3
433	Afwerking van gebouwen	1	1	1	1	1	2	2	2	3
452	Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen	3	2	3	3	3	3	3	2	3
462	Groothandel in landbouwproducten en levende dieren					1	1	1	3	3
463	Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen	1	1	2	2	2	2	2	3	3
477	Detailhandel in andere artikelen in gespecialiseerde winkels		1	2	3	3	3	3	3	3
61	Telecommunicatie	5	5	5	4	3	3	3	3	3
641	Geldscheppende financiële instellingen	2	2	3	5	5	5	5	3	3
732	Markt- en opinieonderzoekbureaus	3	5	4	4	4	5	4	3	3
781	Arbeidsbemiddeling	7	8	8	6	5	4	5	5	3
813	Landschapsverzorging	2	2	3	3	3	3	3	3	3
92	Loterijen en kansspelen	3	4	4	3	3	3	3	3	3
ZZZ	Slapend	4	5	4	4	3	3	3	3	3

Verenigingen: totaal aantal actief in de sector 'NIET TOEGEWENZEN ACTIVITEITEN'										
Dit zijn de activiteiten die op minder dan NACE5 gedefinieerd werden.		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NACE	OMSCHRIJVING									
021	Bosbouw			1	1	1	1	1	1	2
022	Exploitatie van bossen	1	2	2	2	2	2	2	2	2
024	Ondersteunende diensten in verband met de bosbouw	1	1	1	1	1	1	1	1	2
03	Visserij en aquacultuur					1	1	2	2	2
301	Scheepsbouw	1	1	2	2	2	2	2	2	2
38	Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning	1	1	2	2	2	2	2	2	2
411	Ontwikkeling van bouwprojecten	1	1	1	1	1	1	1	1	2
439	Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten	1	2	2	2	2	2	2	2	2
451	Handel in auto's	3	3	3	3	1	1	1	1	2
471	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels	1	1	1	1	1	1	1	1	2
476	Detailhandel in cultuur- en recreatieartikelen in gespecialiseerde winkels	2	2	3	2	2	2	2	2	2
512	Goederenvervoer door de lucht; ruimtevaart	1	1	1	1	2	2	2	2	2
55	Verschaffen van accommodatie	1		1	1	1	1	1	1	2
602	Programmeren en uitzenden van televisieprogramma's	1	1	1	3	3	3	2	2	2
649	Overige financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	1	1	1	1	1	2	2	2	2
65	Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen	2	2	2	2	2	2	2	2	2
692	Accountants, boekhouders en belastingconsulenten	2	2	2	2	2	2	2	2	2
71	Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	2	2	2	2	2	2	2	2	2
75	Veterinaire diensten	1	1	3	3	4	3	2	1	2
774	Lease van intellectuele eigendom en vergelijkbare producten, met uitzondering van werken onder auteursrecht	2	2	2	2	2	2	2	2	2
782	Uitzendbureaus	1	1	1	1	1	1	1	1	2
80	Beveiligings- en opsporingsdiensten	1	2	2	2	2	2	2	2	2
801	Particuliere beveiliging	4	3	3	3	3	2	2	2	2
011	Teelt van eenjarige gewassen			1	1	1	1	1	1	1
012	Teelt van meerjarige gewassen					1	1	1	1	1
013	Plantenvermeerdering	1	1	1	1	1	1	1	1	1
091	Ondersteunende activiteiten in verband met de aardolie- en aardgaswinning									1
105	Vervaardiging van zuivelproducten			1	1	1	1	1	1	1
107	Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	Vervaardiging van kleding						1	1	1	1
141	Vervaardiging van kleding, exclusief bontkleding		1	1	1	1	1	1	1	1
17	Vervaardiging van papier en papierwaren	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Verenigingen: totaal aantal actief in de sector 'NIET TOEGEWENZEN ACTIVITEITEN'										
Dit zijn de activiteiten die op minder dan NACE5 gedefinieerd werden.		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NACE	OMSCHRIJVING									
182	Reproductie van opgenomen media	2	2	2	2	1	1	1	1	1
292	Vervaardiging van carrosserieën voor motorvoertuigen; vervaardiging van aanhangwagens en opleggers	1	1	1	1	1	1	1	1	1
322	Vervaardiging van muziekinstrumenten	1	1	1	1	1	1	1	1	1
324	Vervaardiging van spellen en speelgoed	1								1
352	Productie en distributie van gas	1	1	1	1	1	1	1	1	1
36	Winning, behandeling en distributie van water	1	1	1	1	1	1	1	1	1
383	Terugwinning									1
42	Weg- en waterbouw	1	1	1	1	1	1	1	1	1
464	Groothandel in andere consumentenartikelen								1	1
472	Detailhandel in voedings- en genotmiddelen in gespecialiseerde winkels							1	1	1
474	Detailhandel in ICT-apparatuur in gespecialiseerde winkels								1	1
475	Detailhandel in andere consumentenartikelen in gespecialiseerde winkels				1	1	1	1	1	1
49	Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
494	Goederenvervoer over de weg en verhuisbedrijven			1	1	1	1	2	1	1
50	Vervoer over water	1	1	1	1	1	1	1	1	1
501	Personenvervoer over zee- en kustwateren	1	1	1	1	1	1	1	1	1
521	Opslag	1	1	1	1	1	1	1	1	1
53	Posterijen en koeriers			1	1	1	1	1	1	1
551	Hotels en dergelijke accommodatie	1	1	1	1	1	1	1	1	1
561	Restaurants en mobiele eetgelegenheden	2	1	1	1	1	1	1	1	1
582	Uitgeverijen van software			1	1	1	1	1	1	1
69	Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening	1	1	1	1	1	1	1	1	1
701	Activiteiten van hoofdkantoren			1	1	1	1	1	1	1
741	Gespecialiseerde designers	1	1	1	1	1	1	1	1	1
77	Verhuur en lease	1	1	1	1	1	1	1	1	1
772	Verhuur en lease van consumentenartikelen							1	1	1
79	Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	1	1	1	1	1	2	2	1	1
802	Diensten in verband met beveiligingssystemen	1	1	1	1	1	1	1	1	1
81	Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging	1	1	1	1	1	1	1	1	1
84	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen					1	1	1	1	1
843	Verplichte sociale verzekeringen	2	2	2	1	1	1	1	1	1
851	Kleuteronderwijs	1	1	1	1	1	1	1	1	1
920	Loterijen en kansspelen				1	1	1	1	1	1
103	Verwerking en conservering van groenten en fruit		1	1	1					

Verenigingen: totaal aantal actief in de sector 'NIET TOEGEWENZEN ACTIVITEITEN'										
Dit zijn de activiteiten die op minder dan NACE5 gedefinieerd werden.		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NACE	OMSCHRIJVING									
321	Bewerken van edelstenen en vervaardiging van sieraden en dergelijke artikelen	1	1	1	1	1	1	1	1	
35	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	2	2	1						
73	Reclamewezen en marktonderzoek	1	1	1	1	1	1	1	2	
803	Opsporingsdiensten		1	1	1	1	1	1		
Totaal		1001 3	1111 7	1220 6	1340 4	1500 8	1686 2	1834 6	1996 6	2109 2

Bijlage 5: Regionale uitsplitsing: aantal non-profitorganisaties volgens Graydon-sector per gewest

Vlaams Gewest

	Aantal per 1 januari												
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Graydon sector NL													
Activiteit kan niet worden toegewezen	2.873	3.409	3.973	4.479	4.880	5.244	5.628	6.292	7.076	7.679	8.324	8.784	
Activiteit onbekend	38.121	37.456	36.831	35.966	35.235	34.609	33.995	33.527	33.034	32.488	31.959	31.869	
Andere activiteiten	3.668	3.855	4.056	4.251	4.391	4.531	4.664	4.781	4.911	5.075	5.203	5.276	
Andere industrie	12	13	12	11	13	13	15	16	17	18	18	18	
Bouw	31	32	34	36	33	33	34	34	34	34	37	38	
Bouw van vervoerstuigen en componenten	4	3	4	4	4	4	4	3	3	3	4	4	
Bouwmateriaalindustrie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Bouwtechnische beroepen	72	73	72	79	80	79	79	78	77	73	70	72	
Chemische en kunststofindustrie	4	6	6	6	7	7	8	8	8	8	8	9	
Dienstverlening aan bedrijven	1.926	2.005	2.079	2.154	2.242	2.314	2.358	2.404	2.466	2.525	2.597	2.631	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	413	463	461	463	465	479	489	491	486	485	491	492	
Economische beroepen	46	44	39	39	37	37	38	37	36	33	31	31	
Elektrotechniek, elektronica & computers	6	6	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	
Energieproductie	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	
Garagehouders & aanverwante activiteiten	17	17	17	16	17	19	20	20	21	25	24	25	
Groothandel	32	34	35	37	39	39	40	37	38	37	40	37	
Handelsbemiddeling	36	38	38	38	37	36	36	36	37	38	40	38	
Horeca	2.127	2.136	2.141	2.135	2.137	2.129	2.124	2.126	2.120	2.122	2.114	2.103	
Houtindustrie	7	7	7	7	6	5	5	5	5	5	5	5	
Immo	152	156	162	167	169	171	176	177	178	181	191	197	
Juridische beroepen	18	19	20	20	21	20	21	19	19	21	21	22	
Kleinhandel	497	509	511	521	534	544	540	555	571	583	582	583	
Land- en bosbouw	134	134	139	145	153	155	160	161	166	172	172	176	
Machinbouw	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	
Medische beroepen	334	355	375	397	416	439	452	465	478	498	516	533	
Metaalindustrie	2	2	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2	
Meubelindustrie	1	1	1	1	1								
Overheid & ondervijs	2.127	2.251	2.399	2.554	2.694	2.845	2.985	3.093	3.241	3.394	3.549	3.749	
Overige persoonlijke diensten	335	385	391	407	428	442	461	480	504	518	541	551	
Papierindustrie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Reparatie en onderhoud	5	6	6	7	7	7	7	6	6	5	5	7	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	7	8	8	8	7	9	9	10	12	11	11	10	
Sport en recreatie	3.367	3.616	3.853	4.072	4.329	4.560	4.757	4.991	5.267	5.572	5.786	5.938	
Textiel- en lederindustrie	8	8	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
Transport	76	77	82	87	91	92	89	90	92	88	92	91	
Verenigingen (vakverenigingen,)	2.300	2.407	2.518	2.688	2.870	3.035	3.179	3.300	3.416	3.559	3.610	3.735	
Verzekeringen en vermogensbeheer	18	18	21	21	20	21	22	23	24	27	27	29	
Visserij en aquacultuur	5	6	6	6	6	6	7	8	8	8	7	8	
Voedselindustrie en -nijverheid	28	28	30	29	30	31	34	37	40	44	48	45	
Water- en afvalbehandeling, sanering	12	13	11	11	12	11	11	11	11	11	10	11	
Totaal	58.829	59.604	60.361	60.885	61.434	61.989	62.468	63.341	64.424	65.362	66.155	67.139	

Brussels Gewest

	Aantal per 1 januari											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	1.397	1.726	2.128	2.502	2.846	3.184	3.534	3.928	4.425	4.820	5.263	5.533
Activiteit onbekend	19.023	18.823	18.610	18.442	18.290	18.155	17.966	17.793	17.672	17.529	17.167	17.128
Andere activiteiten	1.859	1.946	2.063	2.185	2.273	2.357	2.469	2.542	2.617	2.707	2.752	2.769
Andere industrie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Bouw	19	19	20	21	22	25	27	27	27	27	28	28
Bouw van vervoerstuigen en componenten	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	2	2
Bouwmateriaalindustrie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2
Bouwtechnische beroepen	49	53	58	59	67	69	68	68	67	67	68	68
Chemische en kunststofindustrie	4	4	4	4	4	4	4	4	5	6	6	6
Dienstverlening aan bedrijven	1.019	1.089	1.154	1.217	1.267	1.318	1.370	1.414	1.429	1.458	1.487	1.496
Drukkerijen, uitgeverijen en media	327	338	354	367	383	405	414	418	428	425	420	415
Economische beroepen	14	14	13	12	12	11	12	12	12	11	10	10
Elektrotechniek, elektronica & computers	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2
Energieproductie	1	1	1	1	2	2	2	3	3	3	3	3
Garagehouders & aanverwante activiteiten	1	2	3	4	3	3	2	2	2	3	3	3
Groothandel	11	13	15	16	15	15	16	15	16	13	16	14
Handelsbemiddeling	21	23	22	21	22	25	25	25	25	28	29	27
Horeca	175	174	185	190	205	216	216	213	214	216	223	216
Houtindustrie	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	2
Immo	51	53	57	59	61	62	62	65	69	70	70	69
Juridische beroepen	26	27	27	30	33	36	35	35	36	38	38	40
Kleinhandel	104	110	122	129	134	140	144	143	146	154	154	154
Land- en bosbouw	2	2	3	3	3	4	4	5	7	7	7	11
Machinedbouw				1	1	1	1	1	1			
Medische beroepen	200	207	225	236	249	257	266	279	296	303	316	321
Metaalindustrie						1	1	1	1	1	1	1
Overheid & onderwijs	895	1.010	1.108	1.211	1.325	1.442	1.538	1.620	1.697	1.795	1.908	1.999
Overige persoonlijke diensten	188	241	246	253	255	257	257	265	267	272	277	262
Reparatie en onderhoud	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Reparatie van computers en consumentenartikelen	5	5	6	6	8	8	8	8	8	7	7	7
Sport en recreatie	517	575	613	642	684	723	758	810	841	879	904	908
Textiel- en lederindustrie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5
Transport	33	35	42	46	49	54	55	56	50	50	53	57
Verenigingen (vakverenigingen,)	2.104	2.257	2.364	2.510	2.673	2.860	2.982	3.069	3.154	3.265	3.349	3.371
Verzekeringen en vermogensbeheer	21	27	26	27	27	26	26	27	28	29	30	27
Voedselindustrie en -nijverheid	4	4	4	4	5	5	5	6	6	6	6	7
Water- en afvalbehandeling, sanering	6	7	7	8	8	8	8	10	11	11	10	12
Totaal	28.094	28.804	29.500	30.226	30.946	31.693	32.294	32.883	33.579	34.218	34.623	34.979

Waals Gewest

	Aantal per 1 januari											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	1.749	2.162	2.615	3.031	3.390	3.777	4.240	4.786	5.359	5.846	6.379	6.775
Activiteit onbekend	27.488	27.086	26.457	25.878	25.192	24.728	24.426	24.159	23.963	23.725	23.470	23.519
Andere activiteiten	2.869	3.009	3.157	3.279	3.397	3.539	3.679	3.764	3.857	3.936	4.018	4.070
Andere industrie	14	14	15	15	14	15	17	17	19	19	23	20
Bouw	37	40	42	44	42	45	46	45	41	42	41	43
Bouw van vervoerstuigen en componenten	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bouwmaterialenindustrie	7	8	8	10	10	10	10	9	9	9	9	8
Bouwtechnische beroepen	45	46	49	49	49	47	46	46	47	47	46	46
Chemische en kunststofindustrie	2	2	2	5	7	7	8	9	9	10	10	9
Dienstverlening aan bedrijven	960	1.018	1.050	1.082	1.132	1.178	1.210	1.248	1.263	1.262	1.276	1.282
Drukkerijen, uitgeverijen en media	316	321	331	330	330	344	341	341	341	335	336	340
Economische beroepen	33	31	30	29	26	26	25	19	18	16	16	15
Elektrotechniek, elektronica & computers	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Energieproductie	9	9	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Garagehouders & aanverwante activiteiten	7	7	7	6	5	5	5	8	8	8	9	9
Groothandel	25	25	29	28	28	28	30	32	32	33	32	32
Handelsbemiddeling	37	40	40	42	43	44	46	49	48	49	48	45
Horeca	1.005	1.023	1.025	1.038	1.033	1.046	1.055	1.063	1.069	1.062	1.065	1.063
Houtindustrie	11	11	11	11	11	11	10	10	11	11	10	10
Immo	93	91	100	102	106	109	110	111	117	119	125	125
Juridische beroepen	15	16	15	16	16	16	16	16	16	15	14	13
Kleinhandel	289	296	300	307	318	330	321	319	330	338	349	348
Land- en bosbouw	95	97	103	101	106	106	108	113	122	129	146	149
Machinedbouw	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Medische beroepen	276	297	319	335	347	374	388	394	409	443	467	481
Metaalindustrie	7	7	6	7	7	7	7	6	5	5	5	5
Meubelindustrie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Overheid & onderwijs	1.633	1.740	1.840	1.928	2.043	2.180	2.286	2.389	2.461	2.564	2.681	2.820
Overige persoonlijke diensten	193	249	264	278	279	274	294	300	316	328	337	355
Papierindustrie	1	1	1	1
Reparatie en onderhoud	.	1	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4
Reparatie van computers en consumentenartikelen	5	6	6	10	10	10	10	10	10	12	13	14
Sport en recreatie	1.890	2.026	2.159	2.310	2.447	2.628	2.840	3.053	3.219	3.430	3.557	3.609
Textiel- en lederindustrie	6	7	7	7	8	8	8	8	8	7	8	9
Transport	38	47	47	48	49	53	55	57	57	55	54	58
Verenigingen (vakverenigingen,)	1.719	1.807	1.878	1.994	2.155	2.280	2.357	2.422	2.476	2.587	2.660	2.721
Verzekeringen en vermogensbeheer	17	16	17	15	16	17	16	14	14	14	13	13
Visserij en aquacultuur	8	8	8	8	11	12	13	14	15	17	17	17
Voedingsindustrie en -nijverheid	29	30	31	31	31	34	36	37	39	43	44	47
Water- en afvalbehandeling, sanering	11	11	12	13	13	13	13	13	12	11	11	12
Totaal	40.941	41.607	41.992	42.402	42.685	43.316	44.087	44.896	45.735	46.542	47.304	48.098

Bijlage 6: Regionale uitsplitsing: aantal BTW-plichtige non-profitorganisaties volgens Graydon-sector per gewest

Vlaams Gewest

	Aantal BTW-plichtigen per 1 januari											% op actieve pop
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	4	4	5	5	5	7	12	16	24	31	116	1,3%
Activiteit onbekend	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	34	0,1%
Andere activiteiten	1.314	1.399	1.492	1.587	1.703	1.825	1.980	2.153	2.339	2.552	2.687	50,9%
Andere industrie	6	6	6	6	6	8	8	9	10	10	10	55,6%
Bouw	16	16	17	17	17	18	18	20	20	24	26	68,4%
Bouw van vervoerstuigen en componenten	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25,0%
Bouwmaterialenindustrie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	100,0%
Bouwtechnische beroepen	36	36	40	41	41	42	43	44	45	48	49	68,1%
Chemische en kunststofindustrie	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	4	44,4%
Dienstverlening aan bedrijven	1.107	1.177	1.250	1.343	1.419	1.498	1.590	1.698	1.825	1.968	2.064	78,4%
Drukkerijen, uitgeverijen en media	266	273	284	293	305	318	325	334	348	370	380	77,2%
Economische beroepen	29	29	29	29	29	29	29	30	30	30	30	96,8%
Elektrotechniek, elektronica & computers	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	75,0%
Energieproductie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	100,0%
Garagehouders & aanverwante activiteiten	9	9	9	11	12	13	13	14	18	18	18	72,0%
Groothandel	22	22	24	26	26	26	26	27	28	30	30	81,1%
Handelsbemiddeling	21	23	23	24	26	28	28	30	30	32	33	86,8%
Horeca	1.623	1.649	1.673	1.699	1.724	1.749	1.785	1.818	1.864	1.900	1.924	91,5%
Houtindustrie	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100,0%
Immo	90	94	97	98	99	103	107	113	118	127	137	69,5%
Juridische beroepen	7	7	7	7	7	8	8	8	9	10	11	50,0%
Kleinhandel	397	405	418	433	452	461	483	506	532	544	557	95,5%
Land- en bosbouw	77	81	86	92	94	97	98	101	111	116	117	66,5%
Medische beroepen	106	112	117	126	137	142	148	154	160	168	179	33,6%
Metaalindustrie	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	100,0%
Overheid & onderwijs	365	399	419	445	481	518	558	609	675	778	881	23,5%
Overige persoonlijke diensten	173	177	189	202	209	226	236	255	272	294	308	55,9%
Papierindustrie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	100,0%
Reparatie en onderhoud	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	71,4%
Reparatie van computers en consumentenartikelen	4	4	4	4	6	6	7	8	9	9	9	90,0%
Sport en recreatie	1.667	1.754	1.858	1.980	2.092	2.211	2.374	2.550	2.780	3.005	3.150	53,0%
Textiel- en lederindustrie	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	100,0%
Transport	42	45	46	50	51	52	53	56	59	63	66	72,5%
Verenigingen (vakverenigingen,)	327	350	367	392	415	431	452	491	519	564	600	16,1%
Verzekeringen en vermogensbeheer	7	8	8	8	9	9	10	10	12	13	13	44,8%
Visserij en aquacultuur	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	2	25,0%
Voedingsindustrie en -nijverheid	16	17	17	18	18	20	27	30	33	38	39	86,7%
Water- en afvalbehandeling, sanering	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	10	90,9%
Totaal	7.790	8.155	8.545	8.996	9.443	9.907	10.481	11.148	11.934	12.805	13.514	20,1%

Brussels Gewest

	Aantal BTW-plichtigen per 1 januari											% op actieve pop
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	1	1	1	1	1	3	4	4	8	19	47	0,8%
Activiteit onbekend	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	8	0,0%
Andere activiteiten	422	441	466	496	526	575	616	663	705	752	785	28,3%
Bouw	10	10	10	11	14	15	15	15	15	16	16	57,1%
Bouw van vervoerstuigen en componenten	1	2	2	2	7,1%
Bouwmaterialenindustrie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	100,0%
Bouwtechnische beroepen	34	37	37	41	41	42	42	43	43	45	45	66,2%
Chemische en kunststofindustrie	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	33,3%
Dienstverlening aan bedrijven	644	691	726	760	801	847	888	929	976	1.027	1.050	70,2%
Drukkerijen, uitgeverijen en media	211	219	230	244	258	268	278	297	303	306	311	74,9%
Economische beroepen	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	80,0%
Elektrotechniek, elektronica & computers	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	100,0%
Energieproductie	1	1	1	2	2	2	3	3	3	3	3	100,0%
Garagehouders & aanverwante activiteiten	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	33,3%
Groothandel	6	6	6	6	6	6	7	8	7	11	10	71,4%
Handelsbemiddeling	17	17	16	17	19	19	21	21	22	24	24	88,9%
Horeca	63	64	69	71	77	83	86	94	100	116	124	57,4%
Houtindustrie	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	100,0%
Immo	23	24	26	27	27	27	29	32	33	34	34	49,3%
Juridische beroepen	14	14	16	17	18	18	18	18	19	19	20	50,0%
Kleinhandel	71	79	84	90	96	101	107	113	122	128	135	87,7%
Land- en bosbouw	2	3	3	3	3	3	4	5	5	5	5	45,5%
Medische beroepen	46	51	52	54	56	57	57	58	61	67	67	20,9%
Metaalindustrie	1	1	1	1	1	1	100,0%
Overheid & onderwijs	160	167	171	177	184	196	210	226	248	266	288	14,4%
Overige persoonlijke diensten	70	75	76	82	86	88	93	98	107	119	117	44,7%
Reparatie en onderhoud	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	33,3%
Reparatie van computers en consumentenelectro	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	42,9%
Sport en recreatie	116	123	126	130	138	151	161	174	188	201	206	22,7%
Textiel- en lederindustrie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	60,0%
Transport	17	21	22	24	27	29	30	30	31	33	35	61,4%
Verenigingen (vakverenigingen,)	443	468	494	531	566	589	614	648	667	694	708	21,0%
Verzekeringen en vermogensbeheer	8	8	10	10	12	13	14	15	16	17	17	63,0%
Voedingsindustrie en -nijverheid	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	42,9%
Water- en afvalbehandeling, sanering	5	5	5	5	5	5	6	7	7	8	9	75,0%
Totaal	2.413	2.554	2.676	2.828	2.993	3.167	3.335	3.536	3.721	3.946	4.094	11,7%

Waals Gewest

	Aantal BTW-plichtigen per 1 januari											% op actieve pop
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	1	2	4	4	4	5	5	5	8	15	74	1,2%
Activiteit onbekend	9	9	9	9	9	9	9	9	9	10	19	0,1%
Andere activiteiten	588	620	655	693	732	788	839	894	952	1.037	1.082	26,9%
Andere industrie	7	7	7	7	7	7	7	7	8	11	11	47,8%
Bouw	18	19	20	20	22	24	24	25	25	26	27	65,9%
Bouw van vervoerstuigen en componenten												
Bouwmateriaalindustrie	2	2	2	2	2	3	4	4	5	5	5	55,6%
Bouwtechnische beroepen	23	25	27	27	27	27	28	28	27	27	28	60,9%
Chemische en kunststofindustrie	2	2	2	3	3	3	3	3	4	4	4	40,0%
Dienstverlening aan bedrijven	487	511	534	565	609	644	690	733	764	809	840	65,8%
Drukkerijen, uitgeverijen en media	200	208	209	215	229	233	243	249	257	267	275	81,8%
Economische beroepen	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	81,3%
Elektrotechniek, elektronica & computers	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	50,0%
Energieproductie	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	100,0%
Garagehouders & aanverwante activiteiten	1	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5	55,6%
Groothandel	13	16	17	18	19	21	22	23	25	25	26	81,3%
Handelsbemiddeling	25	26	28	28	29	33	35	36	38	40	40	83,3%
Horeca	739	749	767	779	800	825	854	880	898	923	939	88,2%
Houtindustrie	8	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	90,0%
Immo	40	42	42	44	45	48	50	53	56	61	62	49,6%
Juridische beroepen	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	71,4%
Kleinhandel	203	210	220	232	242	246	258	275	291	315	323	92,6%
Land- en bosbouw	62	65	65	70	73	75	79	85	90	105	108	74,0%
Machinebouw												
Medische beroepen	38	40	43	46	50	51	54	59	67	81	86	18,4%
Metaalindustrie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	80,0%
Meubelindustrie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	100,0%
Overheid & onderwijs	177	197	206	227	257	285	306	337	375	429	480	17,9%
Overige persoonlijke diensten	56	60	64	68	72	84	88	104	115	129	146	43,3%
Papierindustrie												
Reparatie en onderhoud	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	100,0%
Verkoop van computers en consumentenartikelen	5	5	7	8	8	8	8	8	9	10	11	84,6%
Sport en recreatie	803	840	882	920	982	1.045	1.112	1.171	1.260	1.345	1.405	39,5%
Textiel- en lederindustrie	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	7	87,5%
Transport	19	19	21	21	22	24	27	28	29	32	33	61,1%
Verenigingen (vakverenigingen,)	141	147	149	162	170	174	185	205	217	241	270	10,2%
Verzekeringen en vermogensbeheer	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	15,4%
Visserij en aquacultuur	4	4	4	4	4	4	4	5	6	6	6	35,3%
Voedingsindustrie en -nijverheid	25	25	25	25	28	31	31	33	37	40	42	95,5%
Water- en afvalbehandeling, sanering	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	81,8%
Totaal	3.748	3.911	4.070	4.259	4.508	4.761	5.029	5.325	5.638	6.061	6.413	13,6%

Bijlage 7: Regionale uitsplitsing: aantal publicatieplichtige non-profitorganisaties volgens Graydon-sector per gewest

Vlaams Gewest

	Aantal per 1 januari											
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegevoegd	60	78	86	96	103	103	100	95	94	96	94	
Activiteit onbekend	238	268	292	292	293	296	278	260	231	210	203	
Andere activiteiten	925	1.013	1.081	1.113	1.143	1.169	1.168	1.187	1.199	1.217	1.204	
Andere industrie	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Bouw	11	10	11	11	12	12	12	11	12	11	12	
Bouwtechnische beroepen	11	17	18	20	24	24	24	24	20	18	18	
Chemische en kunststofindustrie		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Dienstverlening aan bedrijven	217	266	288	302	316	324	336	341	344	346	349	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	27	28	28	28	33	35	33	34	32	32	32	
Economische beroepen	8	10	10	10	10	10	10	10	10	9	9	
Elektrotechniek, elektronica & computers	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Energieproductie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Groothandel	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Handelsbemiddeling			1	1	1	2	2	2	2	2	3	
Horeca	80	95	107	116	120	123	122	119	119	121	119	
Houtindustrie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Immo	17	20	20	24	24	26	29	32	36	39	41	
Juridische beroepen	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	
Kleinhandel	59	70	72	74	76	76	77	78	73	74	72	
Land- en bosbouw	21	26	28	30	31	29	29	29	29	27	27	
Medische beroepen	103	112	116	119	125	129	134	140	143	146	147	
Metaalindustrie						1	1	1	1	1	1	
Overheid & onderwijs	279	326	344	365	386	393	398	398	401	402	405	
Overige persoonlijke diensten	23	25	25	25	30	31	31	29	28	29	29	
Papierindustrie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Reparatie en onderhoud	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	3	3	3	2	2	3	3	3	2	2	1	
Sport en recreatie	56	75	83	92	97	101	111	121	124	128	131	
Textiel- en lederindustrie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Transport	8	9	10	11	11	13	12	11	12	13	13	
Verenigingen (vakverenigingen.)	271	300	327	346	367	379	387	393	401	400	410	
Verzekeringen en vermogensbeheer	5	5	4	5	6	6	6	6	6	6	6	
Visserij en aquacultuur	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Voedingsindustrie en -nijverheid	5	5	5	6	6	7	7	7	7	7	7	
Water- en afvalbehandeling, sanering	6	6	7	7	6	7	7	7	7	7	7	
Totaal	2.456	2.792	2.991	3.120	3.248	3.324	3.342	3.363	3.358	3.367	3.365	

Brussels Gewest

	Aantal per 1 januari											
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	44	52	59	64	63	66	70	72	76	80	81	
Activiteit onbekend	80	107	111	126	126	119	120	118	116	111	108	
Andere activiteiten	370	452	487	514	531	554	573	594	610	629	641	
Bouw	4	5	5	5	5	5	6	8	7	7	6	
Bouwtechnische beroepen	10	13	15	15	15	15	15	18	19	18	19	
Chemische en kunststofindustrie	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	
Dienstverlening aan bedrijven	145	181	203	223	239	251	258	283	305	321	342	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	25	29	29	34	37	38	40	42	41	41	40	
Economische beroepen	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	
Energieproductie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Groothandel	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	
Handelsbemiddeling	6	9	9	9	9	9	9	10	10	10	10	
Horeca	34	38	40	40	41	40	39	40	40	40	39	
Houtindustrie	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	
Immo	11	13	17	23	23	23	24	25	25	26	27	
Juridische beroepen	4	4	5	6	6	6	7	9	9	9	9	
Kleinhandel	16	16	19	19	19	19	18	18	18	19	20	
Land- en bosbouw	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Medische beroepen	44	54	56	68	72	74	77	83	84	89	92	
Overheid & onderwijs	198	240	261	282	288	304	313	319	326	333	336	
Overige persoonlijke diensten	22	27	29	28	30	30	31	35	34	35	34	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Sport en recreatie	28	39	45	49	49	52	59	62	62	62	61	
Transport	8	9	11	11	11	10	10	11	12	13	13	
Verenigingen (vakverenigingen,)	283	350	394	433	450	480	506	550	576	599	619	
Verzekeringen en vermogensbeheer	2	2	3	3	4	3	3	6	6	6	6	
Water- en afvalbehandeling, sanering	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	6	
Totaal	1.349	1.657	1.816	1.970	2.036	2.116	2.197	2.322	2.395	2.466	2.522	

Waals Gewest

	Aantal per 1 januari											
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Graydon sector NL												
Activiteit kan niet worden toegewezen	26	33	39	47	46	48	47	49	49	44	47	
Activiteit onbekend	94	104	105	107	106	103	101	93	90	85	83	
Andere activiteiten	508	624	676	723	773	804	828	849	873	910	950	
Andere industrie	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	
Bouw	10	11	12	13	13	14	13	12	12	12	13	
Bouwtechnische beroepen	6	7	6	7	8	10	10	10	12	13	13	
Chemische en kunststofindustrie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Dienstverlening aan bedrijven	112	156	176	199	213	230	240	242	252	253	263	
Drukkerijen, uitgeverijen en media	23	27	30	31	31	31	31	30	31	30	33	
Economische beroepen	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Energieproductie	2	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Garagehouders & aanverwante activiteiten	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Groothandel	2	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4	
Handelsbemiddeling	3	4	5	5	5	5	6	6	6	8	7	
Horeca	45	58	63	63	65	66	67	66	66	65	65	
Houtindustrie	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Immo	10	14	18	21	21	21	26	27	27	28	28	
Juridische beroepen	3	4	4	4	5	5	5	6	6	6	6	
Kleinhandel	24	29	31	30	32	32	34	36	38	39	43	
Land- en bosbouw	15	17	18	19	18	20	20	21	23	24	24	
Medische beroepen	77	87	91	97	100	109	118	119	124	127	132	
Metaalindustrie	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Meubelindustrie					1	1	1	1	1	1	1	
Overheid & onderwijs	291	349	373	387	394	402	412	417	420	429	440	
Overige persoonlijke diensten	7	8	7	8	9	9	9	11	11	12	15	
Reparatie en onderhoud				1	1	1	1	1	1	1	1	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Sport en recreatie	33	51	55	58	64	67	71	74	80	84	85	
Textiel- en lederindustrie	1	1	1	2	2	2	3	3	3	3	3	
Transport	4	4	4	5	5	6	6	6	6	6	6	
Verenigingen (vakverenigingen,)	107	129	152	166	176	185	188	198	209	217	224	
Verzekeringen en vermogensbeheer	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	
Voedingsindustrie en -nijverheid	7	7	7	9	9	9	9	9	9	9	10	
Water- en afvalbehandeling, sanering	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3	
Totaal	1.432	1.753	1.905	2.036	2.131	2.214	2.279	2.320	2.384	2.441	2.527	

Over Graydon

Graydon helpt het bedrijfsleven al 130 jaar lang aan waardevolle bedrijfsinformatie om weloverwogen financiële en commerciële beslissingen te nemen. Door uit diverse bronnen grote hoeveelheden data te verzamelen, analyseren en interpreteren, leveren wij klanten inzichten op het gebied van kredietinformatie, risk & compliance en marketinginformatie. Hierbij maken we gebruik van meer dan 130 internationale databases en de gegevens van meer dan 90 miljoen bedrijven. Graydon heeft kantoren in Amsterdam, Antwerpen, Londen en Cardiff. Sinds 2016 is Graydon onderdeel van Atradius, een van de grootste kredietverzekeraars ter wereld.

Contact algemeen: 03 280 88 00

info@graydon.be

Contact Mediarelaties & PR:

Gerd De Smyter – Group Corporate Communications Advisor

T 03 280 88 29

M 0474 49 00 69

Graydon Belgium
Uitbreidingstraat 84 - b1
2600 Antwerpen (Berchem)